XX. SPRAWOZDANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO KRAKOWSKIEGO TOWARZYSTWA OŚWIATY LUDOWEJ.

ROK 1904.

NAKŁADEM TOWARZYSTWA. — DRUKARNIA ZWIĄZKOWA
W KRAKOWIE, POD ZARZĄDEM A. SZYJEWSKIEGO. — 1905.

SPRAWOZDANIE

ZARZĄDU KRAKOWSKIEGO TOW. OŚWIATY LUDOWEJ

Z DZIAŁALNOŚCI TEATRU LUDOWEGO

W KRAKOWIE

w czasie od 20 października 1903 r. do 31 grudnia 1904 r.

Przystępując do otwarcia Teatru ludowego w Krakowie, Komisya teatralna Krak. Towarzystwa Oświaty Ludowej zwróciła się do przedstawicieli polskiego świata literackiego i artystycznego z prośbą o wskazówki i rady, zapraszając ich w tym celu na wspólną naradę. Z zaproszenia tego pozwalamy sobie przytoczyć tutaj te główne ustępy, które znalazły uznanie licznie zebranych literatów i artystów i uchodzić mogą za wyraz myśli przewodniej, która w roku 1903 skłoniła Zarząd naszego Towarzystwa do wzięcia na swe barki nowego, ciężkiego i żmudnego zadania:

„Myślą przewodnią Zarządu Towarzystwa przy ubieganiu się „o koncesyę — pisała Komisya teatralna — było podjęcie ściśle „kulturalnego zadania: stworzenie dla pracujących a niezamożnych „warstw miejsca godziwej rozrywki, w którem znalazłyby zaspo„kojenie budzącego się w nich coraz silniej pragnienia duchowej „i artystycznej strawy.

„Teatr ludowy, który w tych dniach otworzymy, będzie skro„mnym, bardzo nawet skromnym początkiem dzieła, wymagającego „do urzeczywistnienia lat całych świadomej celu i wytrwałej pracy. „Między teatrem ludowym, jakim, zdaniem naszem, być powinien, „a teatrem, jaki w obecnych warunkach otworzyć zdołamy, leży „przepaść cała i śmiało powiedzieć możemy, iż Towarzystwo „Oświaty zgoła nie byłoby się ubiegało o koncesyę, gdyby zado„wolnić się miało takim tylko teatrem ludowym, jaki obecnie, „w początkach, jest możliwy. Z chwilą otwarcia teatru Zarząd „Towarzystwa r o z p o c z y n a dopiero pracę nad stworzeniem

„ludowego teatru, a nie licząc na zyski, licząc się przeciwnie z ko„niecznością dopłacania w pierwszych latach do przedsiębiorstwa, „mieć będzie cierpliwość i wytrwałość, by stale dążyć do celu.

„By odpowiadać swemu zadaniu, Teatr ludowy posiadać po„winien obszerną widownię, obliczoną na wielką ilość miejsc ta„nich, widownię, w której lud czułby się u siebie, posiadać powinien „scenę, umożliwiającą szybką zmianę dekoracyj, trupę artystów „dobraną i zgraną, a nadewszystko — odpowiedni repertuar.

„Zarząd Towarzystwa Oświaty Ludowej nie poskąpi zabie„gów, by program ten urzeczywistniać, a otuchy dodaje nam go„rące poparcie, z jakiem inicyatywa nasza spotkała się w całem „społeczeństwie, a przedewszystkiem w sferach literackich i arty„stycznych. Przeświadczenie, że podejmujemy dzieło pożyteczne „i doniosłe, daje nam śmiałość wyzyskiwania wręcz tych dobrych „chęci, by zapewnić szybki rozwój ludowego teatru. Jak najrychlej „pragniemy zerwać z tradycyą, wskazującą na sztuki senzacyjne „a bezwartościowe i płaskie, jako jedyne, które ściągnąć potrafią „do teatru publiczność ludową. Wiemy, że tych efektownych a lichych „bomb“ nie wyrugują ze sceny utwory o „poczciwej tendencyi“, „pouczające i moralne“ ale mierne. Jesteśmy przeświadczeni, że „lichą literaturę ze scen ludowych wyrugować zdołają jedynie dzieła „wielkiej literackiej i artystycznej wartości, w których twórcza siła „pisarza kojarzy się z wielką prostotą, ale i wielkim artyzmem, „który z żywiołową siłą porwie słuchaczów, naiwnych może, ale „wrażliwych i pełnych szczerego zapału. Przeświadczeni jesteśmy, „że, by zapewnić powodzenie Teatru ludowego, nie zniżać nam „się należy do poziomu płaskich rzekomo upodobań publiczności „ludowej, lecz wręcz przeciwnie, podnieść jak najwyżej literacki „i artystyczny poziom naszej sceny. Płaskiemi upodobania te będą „tylko dopóty, dopokąd publiczność ludowa nie zakosztuje wrażeń „prawdziwie artystycznych“.

Myśl więc przewodnia Zarządu Towarzystwa streszczała się, jak widzimy, w chęci dania z jednej strony publiczności ludowej rozrywki dostępnej, moralnie godziwej a artystycznie wartościowej, z drugiej zaś — dania dramaturgom polskim widowni, w której przemawiaćby mogli do warstw szerszych, niż przemawiali dotychczas: do publiczności nowej a spragnionej duchowej strawy i wrażliwej na piękno i natchnione i gorące słowo.

Takim był program nasz, gdy Zarząd Towarzystwa postanowił ubiegać się o koncesyę na Teatr ludowy. Odtąd dwa blisko lata minęły; założony przez Towarzystwo Oświaty Teatr ludowy ma już dwie kampanie za sobą; nadszedł czas, gdy postawić sobie musimy pytanie: o ile zamiary nasze zdołaliśmy urzeczywistnić? o ile rzeczywistość odbiegła od ideału, który nam wówczas przyświecał? które z przewidywań naszych ziściły się, a które okazały się złudnemi?

Odpowiedzmy odrazu: dwuletnie istnienie Teatru ludowego pod kierunkiem Towarzystwa Oświaty Ludowej utwierdziło nas

w przekonaniu nietylko o pożyteczności, ale wręcz niezbędności takiej instytucyi; podniesienie literackiego i artystycznego poziomu ludowej sceny przeszło raczej, niż zawiodło, oczekiwania, do których w tak krótkim okresie byliśmy uprawnieni, i rokuje jak najlepsze nadzieje; poparcie naszego teatru przez literatów i artystów polskich odpowiedziało naszym nadziejom. Zawiedliśmy się natomiast co do poparcia, którego, jak mniemaliśmy, od ogółu oczekiwać możemy a, skutkiem czego, omyliliśmy się bardzo co do wysokości ofiar, jakie utrzymywanie Teatru ludowego za sobą pociągnęło.

Początki Teatru ludowego w Krakowie były i ciężkie i kosztowne. Koncesyę otrzymaliśmy pod koniec września 1903 roku. Przed jej otrzymaniem poczyniono przygotowawcze studya i nawiązano układy z właścicielem budynku i artystami; do przedsięwzięcia jednak stanowczych kroków i zawarcia umów przystąpić dopiero było można, mając koncesyę. Wobec okoliczności zaś, towarzyszących wynajmowi budynku i angażowaniu artystów, Zarząd z końcem września 1903 r. stanął wobec alternatywy: albo odłożyć korzystanie z otrzymanej koncesyi na cały rok i narazić się zarazem na jej utratę, albo otworzyć teatr natychmiast. Obrano tę ostatnią drogę i w przeciągu dwóch tygodni dokonano wynajęcia i adaptacyi budynku, zaangażowania towarzystwa teatralnego, sprawienia, względnie uzupełnienia garderoby, rekwizytów, dekoracyj, biblioteki i t. p., załatwiono słowem wszystkie nieodzowne a mnogie czynności wstępne i przygotowania, i dnia 20 października rozpoczęły się w odnowionym budynku przy ulicy Krowoderskiej przedstawienia Teatru ludowego pod kierunkiem Krak. Towarzystwa Oświaty Ludowej.

Początek był zrobiony — skromny początek. Zarząd prowadził teatr we własnej administracyi i na własny rachunek za pośrednictwem osobnej Komisyi teatralnej, która, wobec koniecznego pośpiechu, wyrzec się musiała myśli zorganizowania własnego towarzystwa teatralnego i zawarła układ z p. Adamem Müllerem, który swą prowincyonalną trupę oddał na usługi Teatru ludowego. Komisya teatralna zastrzegła sobie nie tylko ścisłą kontrolę finansową, ale również decydujący głos przy wyborze sztuk i dawanie kierownikowi sceny wskazówek co do ich wykonania. Komisya zdawała sobie sprawę z tego, że między wymaganiami bardzo nawet dobrej trupy prowincyonalnej a wymaganiami Teatru ludowego zachodzą bardzo wielkie różnice nie tylko co do doboru sił artystycznych i sposobu i stylu grania, ale, co najważniejsza, i co do repertuaru; ufała jednak, że przy obopólnej dobrej woli uda się niebawem dokonać przetworzenia teatru prowincyonalnego na Teatr ludowy. A że względy finansowe nie pozwalały na dokonywanie przeobrażenia tego przy zamkniętych drzwiach i zamkniętej kasie teatralnej, dokonywać się ono miało w oczach widzów; na razie jednak, przygotowując przyszłość, grać trzeba było

to, co trupa grać mogła. Dobrych chęci i rzetelnej pracy ze strony trupy p. Müllera nie brakło i żywić można było nadzieję, że teatr wolno ale stale zbliżać się będzie do tego typu Teatru ludowego, jakim Zarząd Towarzystwa widzieć go pragnął. Niestety, prowadzenie teatru we własnej administracyi okazało się, wobec słabej frekwencyi, przedsiębiorstwem tak kosztownem, że już sam ten wzgląd wystarczył, by dalszych doświadczeń w tym kierunku zaniechać i stosunek z p. Müllerem rozwiązać.

W okresie tym, który trwał od 20 października 1903 r. do 31 stycznia 1904 r. dano 69 przedstawień, wystawiając 30 sztuk następujących: „Sprawa kobiet“ — „Pan Senator“ — „Młynarz i jego córka“ — „Głośna sprawa“ — „Ciotka Karola“ — „Anarchista“ — „Trójka hultajska“ — „Biedni“ — „Stary kapral“ — „Szuler i gróbarz“ — „Szopka“ — „Wiśliczanki“ — „W roku 1863“ — „Dwie sieroty“ — „Dom waryatów“ — „Popychadło“ — „Kula u nogi“ — „Chata za wsią“ — „Ogniem i mieczem“ — „Hajduczek“ — „W noc Bożego Narodzenia“ — „Fotografie Jędrusia“ — „Jeden z ostatnich“ — „Noc w Belwederze“ — „Okrężne“ — „Wicek i Wacek“ — „Państwo Wackowie“ — „Zbójcy“ — „Gwałtu co się dzieje“ — „Zemsta“ — i urządzono kilka wieczorów okolicznościowych.

Pierwszy ten okres prowadzenia teatru we własnej administracyi, w połączeniu z nieodzownemi przy założeniu teatru inwestycyami, był najdotkliwszym dla funduszów Towarzystwa.

Po rozwiązaniu też stosunku z p. Müllerem Zarząd Towarzystwa zawarł zaraz układ z p. Jejdem na zupełnie odmiennych warunkach, uwolnić mających Towarzystwo Oświaty od zbyt wysokich ofiar na utrzymanie ludowej sceny. Zastrzegając sobie nadzór nad repertuarem i grą artystów i oddając budynek teatralny za darmo nowemu kierownikowi sceny, Zarząd zdał przedsiębiorstwo teatralne w ręce p. Jejdego, który prowadzić miał teatr na własny rachunek i własne ryzyko. Osoba doświadczonego i światłego artysty była rękojmią, że pod zwierzchniczym kierownictwem Zarządu Teatr ludowy rozwijać się będzie pod jego dyrekcyą w pożądanym kierunku. P. Jejde oddał się scenie ludowej z zapałem i przejęciem się zadaniami, którym służyć winna ludowa ta instytucya. Teatr też ludowy czynił dalsze postępy na wielu polach z wyjątkiem jednakże... finansowego. A że niedobory przedsiębiorstwa spadały obecnie na barki dyrektora - przedsiębiorcy, p. Jejde, z końcem sezonu, wyrzekł się z żalem zamiaru pracowania nad dalszym rozwojem Teatru ludowego. P. Jejde przedsięwziął też wycieczki Teatru ludowego do miast prowincyonalnych.

Okres ten trwał od 1 lutego do maja 1904. Pod względem finansowym był korzystniejszy dla funduszów Towarzystwa Oświaty Ludowej, gdyż wydatki ograniczały się jedynie na zapłaceniu czynszu dzierżawy budynku teatralnego.

Tak więc rok pierwszy prowadzenia Teatru ludowego w Krakowie, przeważnie skutkiem wydatków i strat poniesionych w pierwszym okresie, zamknęło Towarzystwo nasze znacznym niedoborem. Nawet biorąc pod uwagę poczynione inwestycye, przyznać musimy, iż niedobór ten przeszedł najpesymistyczniejsze przewidywania i obliczenia. Walne Zgromadzenie Towarzystwa jednak, biorąc na szalę również doniosłość podjętego zadania i moralne zyski, poleciło w czerwcu roku 1904 Zarządowi, by, nie zrażając się ujemnymi pod względem materyalnym dotychczasowymi wynikami, dalej pracował nad stworzeniem rzeczywistego Teatru ludowego.

W wykonaniu tej uchwały Zarząd Towarzystwa na posiedzeniu z dnia 12 lipca 1904 r. postanowił w drodze konkursu starać się pozyskać dla kierownictwa Teatrem ludowym odpowiednią siłę, dającą rękojmię wprowadzenia teatru na właściwe tory. Skutkiem też konkursu Komisya teatralna, z upoważnienia Zarządu, z pośród dziewięciu ofert wybrała ofertę p. Kazimierza Gabryelskiego i, na podobnych zasadach jak z p. Jejdem, zawarła z nim umowę na czas od 15 września 1904 r. do 15 maja 1905 roku. Komisya zastrzegła sobie stanowczy wpływ tak na dobór sztuk, jak i skład trupy, oraz ścisły nadzór nad artystyczną wartością przedstawień, a oddała wzamian dyrektorowi teatru darmo budynek teatralny z przyborami i biblioteką, zobowiązując go do prowadzenia teatru na własny rachunek, by, prócz wydatku na czynsz dzierżawny, Towarzystwo żadnych innych nie ponosiło ciężarów.

Wyboru swego Komisya nie pożałowała. Pan Gabryelski wniósł do budynku przy ulicy Krowoderskiej zrozumienie szlachetnych zadań Teatru ludowego, niestygnący zapał w bezustannych wysiłkach dla podniesienia poziomu artystycznego sceny i pracę umiejętną, rzetelną i wytrwałą. Umiał prócz tego dobrać sobie i z sobą zespolić grono artystów, które nie poskąpiło trudów, nie zrażało się ciężkimi warunkami bytu i niedogodnościami budynku, nie zrażało się obojętnością ogółu i z prawdziwem zaparciem się i poświęceniem pracowało twardo i karnie, byle tylko starannością gry wywalczyć Teatrowi ludowemu należne uznanie. Uznanie to też zdobyło: wszystkie bez wyjątku pisma krakowskie, bez względu na stronnicze obozy, zgodnie oddały pochwałę kierownictwu teatru, doborowi sztuk i staranności gry i wystawy, dając tem samem świadectwo, że praca nad Teatrem ludowym nie poszła na marne a pośrednio, zgodnością swego sądu, dając teatrowi temu i świadectwo drugie: że pomny swego zadania, z jednym wielkim kulturalnym celem przed oczami, umiał utrzymać się we właściwych torach, zdala od wszelkich waśni i sporów stronniczych.

Okres ten był stanowczym krokiem naprzód w dziejach Teatru ludowego i zaznaczył się ustawicznym postępem w jego rozwoju, doborze sztuk i ich wykonaniu. W nagrodę rzetelnej pracy danem też było p. Gabryelskiemu, że pod jego dyrekcyą wobec tłumnie tłoczącej się w widowni publiczności ludowej przez szereg przed-

stawień rozbrzmiewało z ludowej sceny natchnione słowo polskiego poety, wstrząsając słuchaczami do głębi i dając im to duchowe wzruszenie i duchowe zadowolenie, jakie tylko szczere natchnienie i prawdziwy artyzm dać może. Nie taimy, że Zarząd Towarzystwa z chlubą patrzył na ten tryumfalny szereg przedstawień „Betleem Polskiego“, widząc w niem ziszczenie jednego z najgorętszych naszych życzeń, towarzyszących otwarciu Teatru ludowego: dania poetom polskim ludowej widowni, z którejby ich słowo do szerokich mas ludowych wprost przemówić mogło. Gdy jeszcze w r. 1903 Zarząd uzyskał od Lucyana Rydla obietnicę sztuki dla Teatru ludowego, poeta uczynił zastrzeżenie, świadczące o jego wysokiem pojęciu o zadaniach Teatru ludowego: „Jeżeli zdołam napisać rzecz dosyć dobrą, by ją przeznaczyć dla sceny ludowej“. Myśmy inne wówczas mieli wątpliwości: czy teatr nasz tymczasem dorośnie do takiego zadania. Dorósł widocznie, mimo, że nie stać go było na to, by dziełu poety dać taką *mise en scène,* jakiej koniecznie wymagało. Dorósł widocznie, skoro Lucyan Rydel, przekonawszy się przy próbach, z jakim pietyzmem dzieło jego traktowane jest przez wszystkich artystów, nie żądał kosztownych dekoracyj, zadowolnił się najskromniejszą wystawą i sam kierował próbami. Nie dość na tem: widząc tyle zapału i dobrej woli, sercem przylgnął do tej ludowej sceny i odtąd Teatr ludowy cieszył się stale czynnem poparciem poety, który i przy wystawianiu innych sztuk nie szczędził mu swych rad i wskazówek: czasem obejmował wręcz całą reżyseryę! Fakt ten (w drugim roku istnienia sceny ludowej!) uważamy za niesłychanie pochlebne świadectwo dla tego teatru i zarazem za wielce znamienne świadectwo jego żywotności.

Żywotność ta Teatru ludowego objawiła się i na innych polach: na jego scenie odbywały się w grudniu z. r. „Wieczory Mickiewiczowskie“ tutejszych gimnazyów, z inicyatywy zaś Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych stał się Teatr ludowy zarazem teatrem uczącej się młodzieży, dając wyłącznie dla niej przeznaczone przedstawienia, na których, za skromną sumę 230 koron od przedstawienia, przed widownią, wypełnioną kilkoma setkami gimnazyalnych uczniów, teatr nasz wystawił „Mazepę“ Słowackiego, „Żydów“ Korzeniowskiego i „Na zawsze“ Rydla. Zbyteczna chyba podnosić doniosłość takich tanich przedstawień wyłącznie dla młodzieży: zapoczątkowanie ich poczytujemy za dalszą, rzeczywistą zasługę ludowej sceny. Niemniej ważną częścią jej działalności były wyjazdy Teatru ludowego do Podgórza, Tarnowa, Białej, a zwłaszcza do Cieszyna, gdzie grano „Betleem Polskie“, „Na zawsze“, „Azya Tuhajbejowicz“, „Matka“, „Ofiara“, „Pieśniarze“ i „Terakoja“. Pisma polskie przyniosły echo wrażenia, jakie występy Teatru ludowego wywołały w Białej i Cieszynie. Dla uzupełnienia obrazu działalności teatru dodamy, że na jego deskach p. Wanda Siemaszkowa dała szereg gościnnych występów: fakt, rzucający też pewne światło na staranność gry i wystawy Teatru

ludowego, skoro dać on mógł odpowiednie ramy występom artystki tej miary.

W skład Komisyi teatralnej, która z ramienia Zarządu głównego Towarzystwa czuwała nad działalnością Teatru ludowego, wchodzili w okresie tym panowie: Dr. Lucyan Rydel, a po jego ustąpieniu Dr. Stanisław Tomkowicz (jako przewodniczący), — Dr. Wilhelm Dadlez, Ks. Dr. Franciszek Gołba, Dr. Feliks Koneczny, Witold Noskowski, Mieczysław Sandecki i Dr. August Sokołowski.

Od 15 września 1904 do 15 marca 1905 r. dano 134 przedstawienia i wystawiono następujące sztuki: „Karpaccy Górale“ Korzeniowskiego, „Dwór we Władkowicach“ Przybylskiego, „Dla świętej ziemi“ Sewera, „Wieczór śmiechu“ Schweitzera, „Małka Szwarcenkopf“ G. Zapolskiej, „Świat się kończy“ Kasprowicza, „Jojne Firułkes“ G. Zapolskiej, „Gwiazda Syberyi“ hr. Starzeńskiego, „Z dobrego serca“ L. Rydla, „Tamten“ Maskoffa (G. Zapolskiej), „Skapany świat“ Orkana, „Pospolite ruszenie“ Abrahamowicza, „Matka Polka“ Turzymy, „Wesele“ Wyspiańskiego, „Młynarz i jego córka“ Raupacha, „Kapelusz słomkowy“, „Królowa przedmieścia“ Krumłowskiego, „Czartowska ława“ Galasiewicza, „Azya Tuhaybejowicz“ z Sienkiewicza Popławskiego, „Pauper krakowski“ Dra M. B., „Pieśniarze“ Marka, „Ofiara“ Orkana, „Jan Kiliński“ Fischera, „Dom waryatów“ Laufsa, „Izrael na puszczy“ Łętowskiego, „Roznosicielka chleba“ Montepina, „Ligia“ z Sienkiewicza Bareta, „Niewierny Tomasz“ Laufsa, „Trójka hultajska“ Nestroja, „Chilon Chilonides“ z Sienkiewicza Popławskiego, „Betleem Polskie“ L. Rydla, „Wojna domowa“ Przybylskiego, „Żydzi“ Korzeniowskiego, „Kazimierz i Esterka“ Kozłowskiego, „Dwaj złodzieje“ Anczyca, „Terakoja“ — dramat japoński Takeda Izumo, „Zaczarowane koło“ L. Rydla, „W noc lipcową“ Gorczyńskiego, „Mieszczanie“ Gorkiego, „Obrona Częstochowy“ Juliana z Poradowa, „Noc świętojańska“ Staszczyka, „Zaszumi las“ Maskoffa, „Wieczory Mickiewiczowskie“ gimnazyów IV., I. i III., „Mazepa“ Słowackiego, „Na zawsze“ L. Rydla, „Matka“ L. Rydla, „Pomyłka“ Labicha, „Mężczyźni“ G. Zapolskiej i „Przyjaciel“ Praga.

Dokonawszy przy rozpoczęciu sezonu we wrześniu 1904 r. inwestycyj kosztem kilkuset koron, opłacało Towarzystwo Oświaty Ludowej w tym okresie czynsz dzierżawy budynku Teatru ludowego, dostarczyło do bezpłatnego używania pozostały z pierwszego okresu zapas dekoracyj, garderoby i biblioteki, a nadto, zbadawszy rachunki przedsiębiorstwa p. Gabryelskiego, postanowiło wypłacić mu po skończeniu sezonu subwencyę 2.000 koron, którą Wysoki Sejm dla naszego Towarzystwa na cele teatru na r. 1905 uchwalił.

Ogółem od czasu założenia Teatru ludowego aż do 31 grudnia 1904 r. utrzymanie tej instytucyi kosztowało 24.324 koron 04 hal., pozostawiając niedobór 12.810 koron 43 hal. Niedobór

ten, przedstawiający ciężar utrzymania tej dla społeczeństwa tak ważnej instytucyi, pokryli:

Sejm krajowy (za r. 1904)	2.000	kor.	— h.
Rada Nadzorcza Tow. Wzaj. ubezp. w Krakowie	100	„	— „
Krakowskie Tow. Oświaty Ludowej	10.710	„	43 „
Razem . .	12.810	kor.	43 h.

Rada miasta Krakowa nie załatwiła dotąd petycyi wniesionej o udzielenie na r. 1904 zasiłku na cele Teatru ludowego.

Pytanie, czy Krakowskie Towarzystwo Oświaty Ludowej może podołać nadal ciężarom, połączonym z utrzymywaniem ludowej sceny, narzuca się obecnie z tem większym naciskiem, że Teatr ludowy, jak się okazuje w praktyce, obejść się może bez znacznej subwencyi i ostać o własnych siłach pod jednym tylko warunkiem: wzniesienia odpowiadającego jego przeznaczeniu własnego budynku. Wynika to z samej jego istoty: przeznaczony dla publiczności ludowej, teatr ten liczyć może na liczną frekwencyę jedynie w dniach, kiedy publiczność ta ma czas wolny (sobota i niedziela), budynek więc teatralny winien mieć taką pojemność, by mieszcząca same tanie miejsca widownia dać mogła w dwóch tych dniach dochód pokrywający całotygodniowe koszta. Warunkowi temu nie odpowiada obecny budynek teatralny, znajdujący się przytem na uboczu a, dzięki złemu brukowi i brakowi chodników, w najważniejszych zimowych miesiącach trudno dostępny. (Dodać jeszcze winniśmy, że na zmniejszenie frekwencyi w Teatrze ludowym wpłynęła bardzo gościna, udzielona przez Magistrat miasta Krakowa cyrkom i t. p. widowiskom i to w punkcie miasta bardzo dogodnym dla publiczności ludowej. Widowiska te odmiennej nieco kulturalnie wartości dotknęły Teatr ludowy mniej więcej w ten sposób, jak rolnika dotyka gradobicie). Samemi oszczędnościami wyrównać budżetu Teatru ludowego niepodobna. Oszczędności czynićby chyba można kosztem niezmiernie skromnie wynagradzanych pracowników teatru. Pominąwszy już godziwość takich oszczędności, zauważyć musimy, iż wiele obciąćby się nie dało na gażach artystów i artystek, wynoszących (od 15 września 1904 r. do 15 marca 1905 r.) sumę 12.752 kor. Natomiast oszczędności niemożliwe są na wydatkach takich, jak np. (za ten sam 6-cio miesięczny okres): oświetlenie i wodociągi 1.088 kor., muzyka 3.422 kor., straż pożarna 854 kor., policya 1.030 kor.

Nie mogąc przystąpić do radykalnej sanacyi finansów Teatru ludowego przez budowę własnego gmachu, staraliśmy się, w miarę możności, przystosować istniejący budynek do najniezbędniejszych wymagań przez powiększenie pojemności widowni (dobudowanie galeryi), przez powiększenie dogodności budynku (kryte dobudówki,

garderoba, bufet i schody), przez upiększenie wreszcie samej sali, którą całkowicie przemalowano.

Zmiany te, odejmując budynkowi teatralnemu wstrętne znamiona jarmarcznej szopy i dając widowni wygląd schludny i dla oka miły, były małem i skromnem uzupełnieniem wielkiej i zasadniczej zmiany, która, od czasu objęcia teatru przez Towarzystwo Oświaty Ludowej, dokonywała się stale na jego scenie.

Celem tego przeobrażenia, celem tych, blisko dwuletnich, wytrwałych wysiłków Zarządu Towarzystwa było stworzenie rzeczywistego Teatru ludowego, w najpodnioślejszym tego słowa znaczeniu: stworzenie dla najszerszych warstw ludowych ludowej widowni, dostępnej, taniej i swojskiej i — stworzenie ludowej sceny dla pisarzów polskich, czujących w sobie dość natchnienia i dość twórczej mocy, by na deskach teatralnych uzmysłowić ludowi temu to, co się z duszy jego porywczo dobywa i o kształt widomy doprasza, lub choćby półświadomie na dnie duszy jego drzemie, Przeobrażenie to nie zostało doprowadzone do końca. Od ideału. który nam przy założeniu Teatru ludowego przyświecał, dzieli nas jeszcze spory kawał drogi. Ale spory również kawał drogi, i to ciężkiej i kamienistej, mamy już za sobą i, przedstawiając wyniki dotychczasowej pracy, powiedzieć możemy bez przechwałki, że praca ta i ofiary nie poszły na marne, że nie tylko położyliśmy podwaliny pod przyszły Ludowy Teatr, ale, urzeczywistniając go częściowo, o ile to przy skromnych środkach i jeszcze skromniejszem poparciu było w tak krótkim czasie możliwem, wpoiliśmy w ogół przekonanie o pilnej jego potrzebie, poczucie tej potrzeby w szerokich warstwach rozbudzili i, ufamy, uniemożliwiliśmy na przyszłość „Teatr ludowy“, któryby nie postawił sobie za zadanie osiągnięcie tych podniosłych celów, które nam przy naszych wysiłkach przyświecały.

Z tem poczuciem zamykamy naszą dotychczasową na tem polu działalność.

ZESTAWIENIE WYDATKÓW

przez Tow. Oświaty Ludowej na Teatr ludowy w czasie od 1 października 1903 r. do 31 grudnia 1904 r. poniesionych.

Czynsz dzierżawny . .	K. 4.500·—		
Na rachunek 1905 r. .	„ 675·42	K. 5.175·42	
Oświetlenie i opał		„ 918·94	
Wodociąg		„ 124·—	K. 6.218·36
Pensye aktorów, fryzyera, służby .		K. 9.856·71	
Kasa chorych		„ 178·41	
Koszta podróży aktorów		„ 405·21	„ 10.440·33
Do przeniesienia . .			K. 16.658·69

Z przeniesienia . .		K. 16.658·69
Biblioteka (egzemplarze sztuk i przepisywanie ról)	K. 733·15	
Dekoracye	„ 528·24	
Meble	„ 81·90	
Garderoba i krawiec	„ 493·94	
Wystawa sztuk	„ 884·80	
Tantyemy autorskie	„ 120·—	
Muzyka	„ 1.919·—	
Druk biletów, afiszów, rozlepianie .	„ 1.454·75	„ 6.215·78
Straż pożarna	K. 452·80	
Straż policyjna	„ 499·16	
Należytości skarbowe	„ 154·90	„ 1.106·86
Rozmaite inne wydatki		„ 342·71
Razem . .		K. 24.324·04

Na pokrycie tych wydatków użyto następujących

PRZYCHODÓW.

Bilety wstępu (od 1/10 1903 do 31/1 1904)		K. 10.326·75	
Dochód z garderoby		„ 73·—	
Dochód z bufetu		„ 30·—	
Dochód ze sprzedaży afisza i książek biletowych		„ 183·86	
		K. 10.613·61	
Kara za niedotrzymanie umowy . .		„ 900·—	
Subwencye:			
Sejmowa	K. 2.000		
Rady Nadz. Tow. Wzaj. ub.	„ 100	„ 2.100·—	„ 13.613·61
Niedobór . .			K. 10.710·43

pokryty został z funduszów Towarzystwa.

Nakładem Krakowskiego Towarzystwa Oświaty Ludowej.
W Krakowie, czcionkami drukarni Związkowej, pod zarz. A. Szyjewskiego.

XX. SPRAWOZDANIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO KRAKOWSKIEGO TOWARZYSTWA OŚWIATY LUDOWEJ

ROK 1904.

NAKŁADEM TOWARZYSTWA. – DRUKARNIA ZWIĄZKOWA
W KRAKOWIE, POD ZARZĄDEM A. SZYJEWSKIEGO. – 1905.

Celem Towarzystwa pod nazwą: „**Krakowskie Towarzystwo Oświaty Ludowej**“ jest szerzenie oświaty narodowej wśród polskiej ludności w Austryi, a to w duchu religijnym.

Członkiem zwyczajnym może być każdy, kto oświadczy gotowość przystąpienia i przez Zarząd główny do Towarzystwa przyjęty zostanie.

Członek obowiązanym jest:

a) Składać w chwili przystąpienia do Towarzystwa, a następnie corocznie z początkiem każdego roku wkładkę w ilości przynajmniej 1 złr. w. a. (2 korony), lub też złożyć jednorazowo wkładkę w ilości przynajmniej 25 złr. (50 koron).

Kto osobistą, bezpłatną pracą, spełnianą za wiedzą i zgodą Zarządu głównego, popiera cele Towarzystwa, może być uwolnionym przez Zarząd główny od płacenia wkładek rocznych przez czas oznaczony.

b) Przysparzać Towarzystwu nowych członków.

c) Popierać cele Towarzystwa i w miarę możności podejmować prace dla Towarzystwa.

Wkładki składać można w biurze Towarzystwa, przesyłać przekazami pocztowymi, lub składać w każdem biurze pocztowem na rachunek czekowy pocztowych Kas oszczędności Nr. 827.236 (nie opłacając należytości pocztowej), ale tylko zapomocą „poświadczenia złożenia“, które Zarząd Towarzystwa członkom umyślnie w tym celu rozsyła.

Biuro Zarządu Towarzystwa Oświaty Ludowej:
ulica św. Marka Nr. 8, II p.

Z każdym rokiem zwiększa się zakres zadań i pracy Towarzystwa naszego, z każdym rokiem powiększa się i zakres działalności, niestety, powiedzmy to odrazu otwarcie, nie w miarę potrzeb, lecz tylko w miarę możności. To też tylko w miarę możności prowadził Zarząd Towarzystwa w ubiegłym roku, dwudziestym trzecim roku działalności Towarzystwa, pracę dawniej rozpoczętą. Z brakiem dostatecznych środków, z brakiem funduszów musieliśmy się liczyć na każdym kroku i to było powodem, żeśmy nie byli w stanie wszelkim potrzebom zadość uczynić. Dalecy od osobistych widoków, kierując się zawsze przedmiotowym zamiarem osiągnięcia celu, nie oddając się na usługi jakiegokolwiek stronnictwa politycznego, staraliśmy się wyłącznie o to, aby działalność Towarzystwa przyniosła społeczeństwu jak najwięcej pożytku, aby przyczyniła się do rozwinięcia narodowej samowiedzy ludności wieśniaczej, do podniesienia jej etycznej chrześcijańskiej kultury, do samodzielnej przedsiębiorczości i umiejętności dawania sobie rady w życiu. Nie zrażając się rudnościami, wywoływanemi niechęcią, zawiścią, nieufnością, obojętnością lub brakiem zrozumienia jednych, popierani ofiarnością pieniędzy i pracy innych, pracowaliśmy uczciwie i sumiennie. Z tej to pracy kierowników czytelni i członków Zarządu Towarzystwa zdajemy obecnie sprawę, oddając ją pod sąd światłej publicznej opinii w ogólności a członków Towarzystwa w szczególności.

ORGANIZACYA I DZIAŁALNOŚC CZYTELNI LUDOWYCH.

Ilość bezpłatnych czytelni ludowych, przez Towarzystwo nasze założonych i utrzymywanych, powiększa się z każdym rokiem. W roku 1904 założyliśmy w Galicyi na zachód od linii Sanu 40 nowych czytelni, na Śląsku 3, więc razem 43.

Jest to przyrost od lat kilku równomierny (zob. str. 51). Mógłby być znacznie większy, pokaźniejszy, gdyby chodziło tylko o przedstawienie ożywionej w tym kierunku działalności Towarzystwa. Ale

nam chodzi nie tylko o założenie czytelni, ale także i o rozwój jej działalności w przyszłości. To też w wyborze między pokaźnemi pozorami a skromniejszą, ale rzeczywistą, działalnością nie zawahaliśmy się nigdy. Zakładamy czytelnie tylko w tych miejscowościach, w których wytworzyło się już wśród ludności poczucie potrzeby takiej instytucyi, a są także i ludzie, dający nam rękojmię spokojnej, stałej i wytrwałej pracy.

W powiatach grybowskim, jarosławskim, jasielskim, krośnieńskim, limanowskim, liskim, myślenickim, nowotarskim i sanockim nie przybyło nam w 1904 roku ani jednej czytelni. Natomiast założyliśmy nowych cztery w pow. brzeskim, po trzy w pilznieńskim i ropczyckim, po dwie w chrzanowskim, dąbrowskim, krakowskim, łańcuckim, mieleckim, przeworskim, strzyżowskim i wielickim, a w 14 innych powiatach po jednej. Wszystkie nowe, w 1904 roku założone, czytelnie zaznaczone są w wykazie na str. 12 do 34.

Od powstania Towarzystwa po koniec 1904 roku założyliśmy ogółem 959 czytelni. Wierni zasadzie, aby pozorami nikogo nie łudzić, wykreśliliśmy ich z wykazów czytelnianych już 181 (18·8%), stwierdziwszy, że działalność ich nie odpowiadała wymaganiom regulaminu czytelnianego i, jak to skutkiem tego zazwyczaj bywa, w końcu zupełnie w zastój popadła. W części kraju na zachód od linii Sanu położonej, z założonych 910 czytelni upadło 150, t. j. 16%, podczas gdy w położonej na wschód z 49 założonych czytelni upadło 31, t. j. 63%. W roku ubiegłym wykreśliliśmy z wykazów czytelni upadłych 21, w 1903 roku 35, w 1902 roku 36, w 1901 roku 13, t. j. w ostatnich czterech latach 105, podczas gdy w poprzednich siedemnastu latach 76. Jest to miarą wzrostu naszych wymagań i miarą wzrostu naszej kontroli w ostatnich czterech latach.

Mieliśmy przeto w ubiegłym roku ogółem 778 czytelni (w 1903 roku 756), a mianowicie na Śląsku 14, w Galicyi na zachód od linii Sanu 746, na wschód 18. Najliczniejsze są one w powiatach zachodnich: bialskim, wadowickim, myślenickim, krakowskim, bocheńskim i brzeskim, bo od 30 do 45 w powiecie. W powiatach dobromilskim, liskim i innych, na wschód od Sanu położonych, jest zaledwie po jednej do trzech. W pośrodku między temi grupami jest siedem powiatów o liczbie czytelni 9 do 15, a dziewiętnaście takich, w których jest czytelni od 16 do 30.

Od rozpoczęcia działalności w 1882 roku począwszy, rozesłaliśmy do naszych 959 czytelni 229.735 książek. Wskutek upadku 181 czytelni i wskutek naturalnego zużycia książek najczęściej czytywanych zniszczało z tej ilości w ciągu 23 lat 80.225 książek (34%). W roku ubiegłym było w bibliotekach naszych 778 czytelni 149.510 książek. Pokaźna ta ilość rozkłada się na poszczególne czytelnie rozmaicie. W nowych czytelniach jest oczywiście mniej książek, w każdym razie co najmniej 100, w dawniejszych znacznie więcej, po kilkaset, najwięcej 411. Średnio wypada na jedną czytelnię po 192 książek. W powiecie krakowskim było w 45 czytelniach ogółem 11.808 książek, przeciętnie po 262 w jednej. W powiatach:

bialskim, wadowickim, myślenickim, chrzanowskim, bocheńskim i brzeskim było książek od 6000 do 8000 w powiecie, przecięciowo po 204 w jednej czytelni.

Wyjaśnialiśmy już niejednokrotnie przyczyny, dla których działalność niektórych czytelni musi być przerwaną czasem na kilka miesięcy, czasem nawet i na rok. Powodem tego bywa najczęściej zmiana nauczycieli szkół ludowych, będących jednocześnie kierownikami naszych czytelni, ich choroba lub epidemija w gminie. Działalność czytelni musi być przerwaną, dopóki nowy nauczyciel do szkoły nie przybędzie i nie obejmie kierownictwa czytelnią, dopóki nie wyzdrowieje lub dopóki epidemija w gminie nie ustanie. Takich przerw w działaniu uniknąć nie podobna. Można starać się o zmniejszenie ich ilości, o skrócenie czasu trwania, ale w zupełności usunąć ich nie można.

W roku 1902 było 95 na 749, t. j. 13% czytelni nieczynnych z tego właśnie powodu. W 1903 roku 64 na 756 (8·6%), zaś w ubiegłym roku tylko 56 na 778 (7%). Wskutek tego zmniejszania się ilości nieczynnych, zwiększa się ilość czytelni czynnych. W roku 1902 było ich 654, w 1903 roku 692, a w ubiegłym 722.

Zaznaczyliśmy już poprzednio, że założenie nowej czytelni jest dopiero początkiem działalności. Jeżeli działalność ta ma pożytek przynosić, to musi być ciągłą, wytrwałą, na długi szereg lat obliczoną. To też zakładanie nowych czytelni jest tylko bardzo niewielką cząstką działalności tak Zarządu Towarzystwa jak i kierowników czytelni w porównaniu do nieustających starań o rozwój wszystkich czytelni. Zwiększający się z każdym rokiem rozwój czytelni dobrze kierowanej wymaga przedewszystkiem zwiększania biblioteki. Środki pieniężne nie pozwalają nam na to, aby co roku do każdej czytelni przesyłać nowe książki, staramy się jednak konieczności tej w miarę możności w jak najszerszym zakresie zadosyć uczynić. Jak wielką wagę przywiązujemy do tego kierunku naszej działalności, wynika z następującego zestawienia.

W roku 1900 powiększyliśmy biblioteki 173 dawniej założonych czytelni, w następnym roku 206, w 1902 roku 251, w 1903 roku 296, zaś w ubiegłym aż 329 czytelni, co szczegółowo wykazane już w wykazie na str. 12 do 34. W roku 1902 powiększyliśmy bliblioteczki 40% czytelni czynnych, w następnym 45%, a w ubiegłym 48%, t. j. prawie połowy wszystkich czynnych, dawniej założonych. W pierwszych czterech latach działalności Towarzystwa (1882—1885) wcale nie uzupełniano bibliotek, w następnem czteroleciu (1886—1889) uzupełniano średnio po 25 rocznie, w trzeciem (1890—1893) po 56, w czwartem (1894—1897) po 103, w piątem (1898—1902) po 181, a w ostatnich trzech latach (1902—1904) po 292 rocznie.

W pierwszem czteroleciu działalności Towarzystwa rozsyłał Zarząd do czytelni średnio po 1522 książek rocznie, w drugiem po 5.221, w trzeciem po 14.955, w czwartem po 10.166, w piątem po 13.643, a w ostatnich trzech latach po 15.902 rocznie. W przeciągu

lat 18, od powstania Towarzystwa licząc, rozesłano ogółem 160.562 książek, natomiast tylko w ostatnich 5 latach więcej, niż połowę tego, bo aż 88.401 książek.

Od roku 1882 po koniec 1904 roku rozszerzyło Towarzystwo nasze ogółem 248.963 książek wartości 174.383 koron.

Czynność zaopatrywania czytelni w nowe książki w celu powiększania bibliotek wymaga nie tylko ogromnego nakładu czasu i pracy tych członków Zarządu Towarzystwa, którzy się tem zajmują, ale wymaga także, i to przedewszystkiem, co roku większych środków pieniężnych. To też w przyszłości da ona się utrzymać w dotychczasowych rozmiarach tylko w takim razie, jeżeli dochody Towarzystwa znacznie się zwiększą, na co zwracamy uwagę wszystkich członków Towarzystwa, a zwłaszcza pp. członków kierowników czytelni.

Z obowiązku czuwania nad dalszym rozwojem czytelni wynika konieczność utrzymywania dokładnych wykazów wszystkich kierowników, załatwiania dość licznych co roku spraw z powodu zmian w kierownictwie, pozyskiwania nowych kierowników w miejsce ubyłych, utrzymywania dokładnych wykazów książek w każdej biblioteczce będących, przesyłania nowych egzemplarzy w miejsce książek zniszczonych, informowania się szczegółowo o działalności każdej czytelni przynajmniej raz do roku, słowem wynika konieczność korespondowania z kierownikami. O rozmiarach tego rodzaju czynności dać może pojęcie fakt, że w ubiegłym roku liczba korespondencyi w biurze Zarządu Towarzystwa załatwionych doszła do 4782.

W każdej założonej przez nas czytelni ludowej jest księgozbiór, z którego miejscowa ludność może za darmo pożyczać książki do czytania w domu. Przy założeniu czytelni przesyła Zarząd Towarzystwa do użytku w czytelni 100 książek, zakupionych z funduszów przez Zarząd Towarzystwa zebranych. Następnie w miarę rozwoju czytelni, w miarę potrzeby przez kierownika w rocznem sprawozdaniu wykazanej i uzasadnionej, powiększa Zarząd ilość tę stopniowo, dopóki księgozbiór nie zostanie skompletowany według katologu administracyjnego. Obejmuje on obecnie 421 książek, z których ze względu na treść przypada 65 (15%) na książki treści religijnej i moralnej, 62 (15%) na książki treści historycznej i geograficznej, 203 (48%) na powieści i opowiadania, 22 (5%) na nauki przyrodnicze, 44 (10%) na gospodarstwo wiejskie, 19 (5%) na sprawy społeczne i 7 (2%) na rady lekarskie.

W roku ubiegłym włączyliśmy 13 nowych książek do „Spisu książek przeznaczonych do bezpłatnych czytelni ludowych“, a mianowicie:

W dziale I., treści religijnej i moralnej:

Ewangelie niedzielne i świąteczne z objaśnieniami, wydał X. H. Jackowski. Kraków 1898, str. 509, cena 1 kor. 20 hal.

W dziale II., treści historycznej i opisowej:

Dzieje Polski za Jagiellonów, napisał Dr. F. Koneczny. Kraków 1903, str. 358, cena 3 kor.

Święty Jan Kanty i jego czasy, napisał H. Orsza. Warszawa 1903, str. 42, cena 16 hal.

Stanisław Żółkiewski, kanclerz koronny i hetman (1574—1620), szkic historyczny, napisał Prof. Dr. Stanisław Kozłowski. Kraków, str. 126, cena 40 hal.

Powieści o niewoli na wschodzie, szkic historyczny Karola Szajnochy, Kraków, str. 100, cena 40 hal.

W dziale III., treści powieściowej:

Czasy Jagiellońskie, obrazki i opowiadania na tle dziejów naszych, opracował Jan Tworzymir, Poznań 1903, str. 176, cena 1 kor. 20 halerzy.

Pamiętnik konia, Warszawa 1903, str. 72, cena 32 hal.

Polskie podania i powiastki dziejowe, spisał Jan Tworzymir, Poznań, str. 159, cena 1 kor. 20 hal.

Zygmuntowskie czasy, powieść z roku 1572 przez J. I. Kraszewskiego, w 2 tomach, str. 440, cena 1 kor. 60 hal.

Wolne chwile, powiastki i gawędy rozmaitych autorów polskich, wydał Dr. K. Wojciechowski, Lwów, str. 228, Macierz polska, cena 50 halerzy.

Na chlebie u dzieci, powiastka Klemensa Junoszy, Warszawa 1903, str. 80, cena 52 hal.

Konfederat, opowiadanie Jana Zacharjasiewicza, Kraków, str. 36, cena 20 hal.

Opowiadanie rekruta z roku 1813, powieść Erckmanna i Chatriana, z 24 obrazkami, Kraków, str. 250, cena 1 kor. 20 hal.

Dobieranie książek dla czytelni nie łatwą jest rzeczą dzisiaj, zwłaszcza, że w czytelni są rozmaite rodzaje czytelników, a o każdym z nich pamiętać trzeba. Dobieranie takie było rzeczą bardzo trudną przed laty dwudziestu, w pierwszych latach działania Towarzystwa, kiedy właśnie katalog nasz był ułożony. W miarę pojawiania się nowych dobrych, lub choćby tylko lepszych książek, wstawiamy je do katalogu w miejsce wyczerpanych lub tych, które w mniejszej mierze wymaganiom odpowiadają, a które w pierwszych początkach, w braku lepszych, musiały być przyjęte. W ten sposób odmładza się katalog i ulepsza pod względem doboru. Dążeniem naszem jest, aby to był wybór książek najlepszych, wzorowych, ale ziszczenie tego życzenia nie od nas zależy, lecz od społeczeństwa, od literatury.

Każda z założonych przez nas czytelni ludowych jest w pierwszym rzędzie wypożyczalnią książek, ale nie musi nią być wyłącznie. Rozszerzenie zakresu działalności zależy od miejscowych warunków, od środków pieniężnych oraz od wolnego od zawodowych zajęć czasu, jakim kierownik rozporządzać może. W zakres działalności czytelni wejść może także: *a)* wspólne, głośne czytanie nadających się do tego książek, *b)* głośne odczytywanie przez kierownika trudniejszych do zrozumienia ustępów z książek treści pouczającej, wyjaśnianie zgromadzonym ich znaczenia, oraz przeprowadzanie mogącej stąd powstać pogadanki, *c)* urządzanie przez kierownika publicznych bez-

płatnych odczytów z zakresu dziejów narodu polskiego, historyi powszechnej, geografii, nauk przyrodniczych, oraz spraw dotyczących moralności, zdrowia, rolnictwa, przemysłu, zarobkowości, obowiązujących ustaw i przeprowadzanie mogącej stąd powstać pogadanki, *d)* urządzanie publicznych przedstawień scenicznych, *e)* nauka śpiewu choralnego i muzyki.

To są ogólne graniczne linii zakresu działalności kierownika. W obrębie tych granic ma kierownik pole do rozwinięcia osobistej swej pomysłowości oraz zupełną swobodę wykonania szczegółów.

Widoczne z tego, że wszelkie nasze nawet najlepsze pomysły i chęci byłyby bez skutku, gdyby ich kierownicy nie wykonywali. Bez pracy kierowników działalność czytelni byłaby niemożliwą, to też skutki tej działalności mamy do zawdzięczenia przedewszystkiem kierownikom. Są nimi przeważnie nauczyciele i nauczycielki szkół ludowych, w znacznie mniejszej części duchowieństwo i włościanie; liczba kierowników z innych warstw społecznych jest stosunkowo bardzo mała.

W marcu 1905 liczba czytelni nieczynnych (w 1904 roku 56) wynosiła już tylko 26, zatem czynnych czytelni było 752. W liczbie kierowników tych czytelni było: 545 nauczycieli szkół ludowych i 85 nauczycielek, łącznie zatem 630, t. j. 84% wszystkich kierowników. W roku 1902 było ich 516 (79%), zaś w 1903 roku 567 (82%); w przeciągu dwóch lat przybyło 124, t. j. 19%. Duchowieństwo dostarczyło 67 (9%) kierowników; w 1902 roku 82, w 1903 roku 68. Włościanie byli kierownikami 31 (4%) czytelni; w 1902 roku 36, w 1903 roku 37. Reszta, t. j. 24 (3%) kierowników należy do innych warstw społecznych i różnych zawodów (w 1902 i 1903 roku po 20). Zob. tabl. str. 49 i wykaz na str. 12 do 34.

Kierownicy obowiązani są nadsyłać sprawozdania co roku w lecie z okresu działalności od września do końca maja. Z czytelni w czasie od września 1903 roku do końca maja 1904 roku czynnych, powinniśmy byli otrzymać 679 sprawozdań — bo 43 czytelni założyliśmy dopiero w 1904 roku — a otrzymaliśmy tylko 561, z czego wynika, że 118 kierowników (17%) nie dopełniło swego obowiązku, co szczegółowo jest uwidocznione w wykazie na str. 12 do 34. W roku 1902 otrzymaliśmy sprawozdań 461, w następnym 543, w ubiegłym 561, a mianowicie 405 od nauczycieli, 63 od nauczycielek, 48 od księży, 26 od włościan i 19 od innych osób.

Na podstawie otrzymanych sprawozdań możemy stwierdzić zwiększanie się ruchu czytelnictwa z każdym rokiem. Stałych czytelników zapisanych było w naszych czytelniach w 1902 roku 38.229, w następnym 46.560, w ubiegłym 48.028. W roku 1902 wypożyczono z czytelni książek 274.588, w następnym 361.788, w ubiegłym 432.219. Przy obliczaniu przecięciowem przypadało w 1902 roku na jedną czytelnię 595 książek wypożyczonych, w następnym 668, w ubiegłym 770. Przy takiemże obliczaniu przypadało w 1902 roku na jednego czytelnika 7 książek wypożyczonych, w następnym 8, w ubiebiegłym 9. W przeciągu dwóch ostatnich lat zwiększyła się ilość

stałych czytelników o 10.000 osób, wypożyczonych książek o 158.000 egzemplarzy a przecięciowa ilość wypożyczonych w jednej czytelni książek o 175 egzemplarzy. Wszystkie te obliczenia oparte są na faktach pewnych a nie na przypuszczeniach. Szczegółowy ruch czytelników w każdej czytelni podajemy w wykazie na str. 12 do 34 a przytoczone tam liczby sprawdzić można w każdej czytelni w książce przeznaczonej do zapisywania osób pożyczających książki.

Ilość książek we wszystkich czytelniach naszych w ogólności wypożyczonych, była w 1903 roku o 31%, a w 1904 o 57% większa, niż w roku 1902. Ilość przecięciowa książek w jednej czytelni wypożyczonych była w 1903 roku o 12%, a w 1904 roku o 29% większa, niż w 1902 roku. Liczby te są z jednej strony najlepszą odpowiedzią na zarzuty, że działalność Towarzystwa naszego się nie rozwija, a z drugiej dowodem, że kierowany przez Towarzystwo nasze ruch czytelnictwa poczyna przybierać rozmiary ogromne. Nie jest on wszędzie jednaki, nie jest równomierny na całej przestrzeni, pokrytej czytelniami. Największy w powiatach zachodnich, maleje w miarę posuwania się ku wschodowi. Biorąc za miarę bezwzględną ilość, postawić musimy na czele powiaty krakowski i myślenicki, w których tak ilość czytelników jak i pożyczonych książek była największa, bo 3315 i 2801 czytelników, a 26239 i 22710 książek. Powiatów, w których ilość pożyczonych książek wynosiła od 10000 do 20000 egzemplarzy, było w 1902 roku 8, w następnym 13, a w ubiegłym 18, mianowicie oprócz poprzednio już do tej grupy należących powiatów: bialskiego, chrzanowskiego, podgórskiego, wadowickiego, żywieckiego, nowotarskiego, nowosądeckiego, jasielskiego, bocheńskiego, brzeskiego, ropczyckiego, rzeszowskiego, przybyły jeszcze: gorlicki, limanowski, wielicki, łańcucki, kolbuszowski i tarnobrzeski. Od 5000 do 10000 książek wypożyczono w 12 powiatach: bielskim (na Śląsku), mieleckim, dąbrowskim, tarnowskim, grybowskim, pilzneńskim, krośnieńskim, strzyżowskim, przeworskim, jarosławskim, przemyskim i brzozowskim. W powiatach: bialskim, mieleckim i niskim zmniejszyła się ilość wypożyczonych książek ogółem o 10000 egzemplarzy, w powiatach chrzanowskim i sanockim pozostała w równej mierze, podniosła się zaś we wszystkich innych, np. w wadowickim, dąbrowskim i kolbuszowskim o 4000 w każdym, w gorlickim i jasielskim o 4500, w łańcuckim o 6500, w wielickim o 7000, we wszystkich innych na zachód od Sanu, prócz dobromilskiego i liskiego, o 1000 do 3600.

Nie podobna nie zamieścić tu w końcu wyjaśnienia, że oznaczona poprzednio liczba 48028 przedstawia tylko ilość osób, które zapisane były u kierowników jako osoby stale *pożyczające*. Ilość osób *korzystających* z wypożyczonych książek była bez porównania większa. Jeżeli się zważy, że kierownicy naszych czytelni wprowadzili zwyczaj głośnego czytywania książek w liczniejszem gronie, zwłaszcza w zimie, to nie będziemy dalecy od rzeczywistości, oznaczając na 200000 ilość osób, które w roku ubiegłym *korzystały* z książek przez Towarzystwo nasze szerzonych.

Szczegółowy wykaz ruchu czytelnictwa w każdym powiecie, podany jest na str. 48 i 50.

Konieczność oszczędności w wydatkach na cele administracyjne nie pozwala nam na drukowanie w roku bieżącym obszernego sprawozdania i to jest przyczyną, że nie przytaczamy tu tak, jak w sprawozdaniu za r. 1902, tych setek dowodów na to, że rozszerzanie wśród masy naszego ludu dobrych książek, których treść rozwija i uszlachetnia umysł czytelnika, jest właśnie tym środkiem, zapomocą którego można osiągnąć cele Towarzystwa i że środek ten zaczyna wydawać skutki bardzo pomyślne, w wielu razach nawet nie oczekiwane. Powołujemy się więc na wywody w sprawozdaniu za rok 1902 zamieszczone, zapewniając, że nowsze doświadczenia w mierze jeszcze znacznie większej stwierdziły to wszystko, cośmy wtedy napisali o korzyściach, jakie czytelnie dobrze prowadzone ludności wieśniaczej, a pośrednio i całemu społeczeństwu, przynoszą.

Zdawszy sprawę z organizacyi i działalności czytelni ludowych w sposób możliwie najbardziej zwięzły i ściśle rzeczowy, musimy zwrócić uwagę na ogrom pracy kierowników. Kierownik czytelni, chcąc należycie pełnić swe obowiązki, nie może poprzestać na mechanicznej czynności wydawania książek z biblioteki, bo w takim razie doniosłe zadanie rozumnego i celowego działania zapomocą książki, przemieniłoby się na... rozpędzanie nudów czytelnika. Kierownik musi znać treść każdej książki i odpowiednio do tej treści dziecku dać do czytania książkę stosowną dla dziecka, wyrostkowi dla wyrostka, dorosłemu dla dorosłego, uwzględniwszy stopień umysłowego rozwoju czytelnika. Jeżeli czytelnia spełnić ma owo poważne zadanie, a nie służyć wyłącznie tylko do rozrywki, to kierownik musi następnie każdemu z czytelników dawać systematycznie pewien dobór książek, od przystępniejszych zaczynając, i w ten sposób na czytającego celowo oddziaływać. Nie tyle od ilości, ile od jakości czytania zależy pożytek, jaki książka może przynieść. Kierownik musi o tem pamiętać i starać się poznać, czy czytający uważnie książkę przeczytał, czy jej treść pojął. Dodajmy do tego jeszcze obowiązkowe czynności administracyjne, jak: zapisywanie czytelników i wypożyczonych książek, pilnowanie, by książki w porę zwracano, przestrzeganie, by ich nie niszczono, konieczność poświęcenia na wypożyczanie przynajmniej trzech godzin tygodniowo, to będziemy mieli dopiero naszkicowany obraz pracy każdego kierownika. Wielu kierowników nie ogranicza jednak swej działałalności do wypożyczania książek, lecz rozszerza ją samodzielnie, odpowiednio do warunków czasu, miejsca i zachodzących okoliczności, cośmy już poprzednio zaznaczyli.

Działalność więc kierownika czytelni nie jest ani tak łatwą, ani tak małą, jak mylnie powszechnie sądzą, jest zaś uciążliwą dla osób obarczonych zawodową pracą w tym stopniu jak np. nauczyciele.

Wykazaliśmy poprzednio, że 630 t. j. 84% wszystkich kierowników, to nauczyciele i nauczycielki szkół ludowych, ludzie przeciążeni nużącą, wyczerpującą pracą zawodową, ludzie, którzy często nie są w stanie zaspokoić potrzeb swej rodziny z otrzymywanej płacy,

ludzie, którzy mimo to wszystko prawie zawsze chętnie i sumiennie pełnią trudne i żmudne obowiązki kierowania czytelnią. Jeżeli w tych trudnych warunkach pełnią te obowiązki, to wynika ztąd przedewszystkiem dowód, że działalność Towarzystwa uważają za potrzebną, za konieczną, a następnie, że ten sposób działania uważają za pożyteczny i skuteczny. Jeżeli w tych warunkach podejmują się oni i sumiennie pełnią obowiązki, za które żadnego wynagrodzenia nie pobierają, to wynika stąd dalej dowód, że ludzie ci przejęci są szlachetnem poczuciem obowiązku bezinteresownej pracy dla dobra ogółu, że obowiązki te nieraz z uszczerbkiem własnych interesów pełnią, że są obywatelami kraju w najlepszem znaczeniu tego wyrazu, że są ludźmi, którzy nie czcze, choć piękne, słowa, ale ciężką a pożyteczną pracę niosą Ojczyźnie w ofierze.

Cenimy tak bardzo pracę nauczycielstwa ludowego i podnosimy ją z takim naciskiem nie dlatego, by w ten sposób mniej korzystny sąd wydać o pracy tych kierowników czytelni, którzy nie należą do zawodu nauczycielskiego. Jednako oceniamy każdą pracę, która jednaki pożytek przynosi. Podnosimy tu w sposób szczególniejszy zasługi nauczycieli ludowych w tym celu, aby zwrócić publiczną uwagę, kto z inteligencyi po wioskach naszych zamieszkałej najliczniejszego dostarcza zastępu do tego rodzaju pracy, by zwrócić uwagę, że inni, niewątpliwie w korzystniejszych warunkach zawodowych i majątkowych będący, do tej pracy nie garną się wcale, albo bardzo nielicznie. Praca w czytelni jest ciągiem dalszym pracy w szkole ludowej, obie zaś mają za zadanie wychowywać nowe pokolenia, obie wpływają w sposób bardzo poważny na stan kultury przyszłych pokoleń, od obu zależy w znacznej części przyszłość społeczeństwa. Żywimy nadzieję, że przyszłość ta będzie pomyślniejszą od teraźniejszości, to też zależy nam na tem, aby tu stwierdzić, w jakiej mierze w tworzeniu tej pomyślniejszej przyszłości biorą udział nauczyciele.

Za sumienną i doniosłą w skutkach dla całego narodu pracę składamy tu wszystkim kierownikom serdeczne podziękowanie. Działalność naszego Towarzystwa przyniosła już wiele pożytku dla społeczeństwa, cały ten pożytek zawdzięcza społeczeństwo kierownikom czytelni, bo bez ich pracy nicbyśmy nie potrafili zdziałać. Niech nam wolno będzie wyrazić oczekiwanie, że to nasze odezwanie się zwróci uwagę społeczeństwa na zastęp cichych pracowników i wywoła objawy należnego ocenienia ich pracy. Ochoczym i sumiennym doda to nowego bodźca, obojętnych zachęci, będzie oddaniem winnego zasłudze uznania, a wyjdzie na pożytek całego ogółu.

Na zakończenie zamieszczamy tu szczegółowy wykaz wszystkich 778 czytelni i wypożyczalni, ugrupowany inaczej, niż w sprawozdaniach za lata poprzednie. Prócz nazwy miejscowości i roku założenia, wymieniamy także i nazwiska kierowników, jako czynnych, pracujących członków Towarzystwa, a nadto ilość książek w każdej bibliotecze oraz na podstawie sprawozdań za rok 1903/4 ilość stałych czytelników i wypożyczonych książek w każdej czytelni.

WYKAZ SZCZEGÓŁOWY BEZPŁATNYCH CZYTELNI LUDOWYCH

przez Towarzystwo nasze założonych i w roku 1904 utrzymywanych.

A) **Na zachód od linii Sanu.**

Powiat Biała.

Nazwa miejscowości	Rok założenia	Nazwisko Kierownika	Książek w bibliotece	Ilość stałych czytelników	Wypożyczono książek	UWAGA
Biała	1888	X. Kiszka Stanisł.	269	—	—	**brak sprawozd.**
Brzezinka . .	1892	Bielewicz Antoni	286	118	927	bibl. powiększ.
Buczkowice . .	1895	Hergłotz Gustaw	163	—	—	**brak sprawozd.**
Bystra. . . .	1887	Bojdys Franciszek	263	105	228	
Czaniec . . .	1896	X. Żaba Józef	163	141	5400	bibl. powiększ.
Dankowice . .	1898	Dymek Alojzy	206	106	554	bibl. powiększ.
Dwory . . .	1890	—	275	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Janowice. . .	1890	Niementowska W.	273	68	1021	bibl. powiększ.
Jawiszowice .	1888	Dietrich Anna	224	124	1976	bibl. powiększ.
Kęty	1894	X. Waśniowski Jan	190	90	?	
Kobiernice . .	1892	Kubica Robert	241	—	—	**brak sprawozd.**
Komorowice .	1890	Foks Józef	284	77	549	
Kozy	1889	Motowski Józef	185	—	—	bibl. powiększ. [1]
Leszczyny . .	1890	Frydel Andrzej	257	99	188	bibl. powiększ.
Łęki	1883	Kłosińska Eugenia	223	36	360	
Międzybrodzie .	1890	X. Graczyński Piotr	252	42	115	
Mikuszowice .	1887	Kaleta Michał	316	30	186	
Osiek	1890	Betkowski Zygmunt	247	49	223	*w 1903/4 nieczyn.*
Pisarzowice . .	1890	Wójcik Maciej	263	68	787	bibl. powiększ.
Polanka wielka	1895	Ćwiżewicz Wojciech	221	—	—	[2]
Porąbka . . .	1885	Gabryel Władysław	307	94	612	bibl. powiększ.
Poręba wielka .	1890	Jarecki Michał	241	44	394	bibl. powiększ.
Rybarzowice .	1902	Dobija Ludwik	103	98	431	
Stara wieś . .	1889	Waligórski Stanisł.	309	?	995	bibl. powiększ.
Straconka . .	1904	X. Sypowski Ant.	143	25	?	założona 1904.
Szczyrk . . .	1895	X. Kufta Andrzej	255	—	—	**brak sprawozd.**
Wilamowice. .	1885	Michniak Wojciech	281	—	—	**brak sprawozd.**
Wilkowice . .	1886	Kacicka Marya	172	80	800	bibl. powiększ.
Witkowice . .	1897	Obara Bronisław	180	54	163	bibl. powiększ.
Włosienica . .	1890	X. Grudziński Józef	236	68	558	
			7028	1616	16467	

W roku 1904 założono jednę nową czytelnię i powiększono biblioteki
1 dawniejszych. Ogółem przesłano 480 książek wartości 400 koron.

Od roku 1882 do końca r. 1904 włącznie założono czytelni 34, upadły 4, było w 1904 roku 30, a to 3 nieczynne i 27 czynnych. Kierownikami byli: 15 nauczycieli, (brak 4 sprawozdań), 4 nauczycielki, 7 księży (brak 2 sprawozdań), 1 gospodarz, 1 robotnik, 1 organista.

[1]) *W roku 1903/4 była nieczynna.*

[2]) Poprzedni kierownik nie nadesłał sprawozdania za rok 1903/4.

Powiat Bochnia.

Baczków . . .	1899	Czubek Franciszek	225	13	81	
Bratucice Okulice	1888	Mucha Józef	200	93	992	
Brzezie . . .	1891	Kamprat Ignacy	210	133	1349	bibl. powiększ.
Buczków . . .	1892	Szczepański Franc.	331	141	860	bibl. powiększ.
Chrość . . .	1896	Migdał Michał	178	40	366	
Cikowice . . .	1892	Przybyś Wojciech	169	60	171	bibl. powiększ.
Dąbrowica . .	1904	Różycka Zofia	103	—	—	założona 1904
Gierczyce . .	1888	Hanusiak Józef	312	61	1038	bibl. powiększ.
Grabie-uznańsk.	1903	Hadowski Stan.	126	72	987	bibl. powiększ.
Kamionna . .	1898	Pasieczny Stan.	192	50	400	
Kłaj	1887	Zielenkiewicz J.	251	?	?	
Kobyle . . .	1893	Gondek Stanisław	238	58	227	
Kolanów . . .	1888	Rojek Józef	266	40	320	
Królówka . .	1890	Ciembroniewicz J.	109	—	—	bibl. powiększ.[1]
Książnice . .	1903	Łącki Sylwester	102	98	592	
Lipnica-górna .	1890	Rechowicz Franc.	254	87	816	bibl. powiększ.
Łapczyca . .	1888	Wsołek Franciszek	257	50	280	
Łąkta-dolna . .	1903	Błoniarzowa Wład.	103	56	699	
Łąkta-górna . .	1903	Spielówna Wład.	106	165	845	
Mikluszowice .	1891	Różycki Wład.	233	118	1924	bibl. powiększ.
Niegowić . . .	1896	X. Pilchowski St.	150	—	—	**brak sprawozd.**
Nieszkowice małe	1898	Kruczek Jan	193	71	510	bibl. powiększ.
Nowy-Wiśnicz .	1889	Zawisza Franciszek	214	30	150	
Pierzchów . .	1892	Figuła Józef	226	42	160	
Podłęże . . .	1896	Szczurkiewicz J.	242	180	759	bibl. powiększ.
Siedlec . . .	1890	Stabrawa Walenty	200	36	421	
Sobolów . . .	1889	Pallan Antoni	237	—	—	**brak sprawozd.**
Targowisko . .	1891	Wyczesany Andrz.	264	54	563	
Tarnawa . . .	1897	Eckardtówna J.	161	60	130	
Trzciana . . .	1897	X. Halak Piotr	175	52	193	
Ujazd	1903	Niwicka Jadwiga	141	37	495	bibl. powiększ.
Ujście-solne . .	1887	Kruk Stanisław	225	?	?	
Wiśnicz-stary .	1892	Sitko Ludwik	169	64	391	
Wola-Zabierz. .	1897	Zieliński Aleks.	228	76	143	bibl. powiększ.
Zbydniów . .	1898	Dediowa Aniela	116	—	—	bibl. powiększ.[1]
Żegocina . . .	1897	Polek Stanisław	237	176	1924	bibl. powiększ.
			7143	2213	17786	

W roku 1904 założono jednę nową czytelnię i powiększono biblioteki 14 dawniejszych czytelni zapasem nowych książek. Ogółem przesłano 543 książek wartości 490 koron.

Od roku 1882 do końca 1904 założono czytelni 41, upadło 5, było w 1904 roku 36, z czego 2 nieczynne. Kierownikami byli: 24 nauczycieli, 5 nauczycielek, 2 księży (brak 1 sprawozdania), 3 włościan (brak 1 sprawozdania), 1 właścicielka dóbr.

Powiat Brzesko.

Biadoliny radł. .	1897	Nowak Jan	150	60	500	
Bogumiłowice .	1894	Łabno Józef	258	30	320	
Borzęcin . . .	1891	Zbyszycki Franc.	328	—	—	bibl. powiększ.[1]
Brzesko . . .	1897	Szczepka Henryk	271	300	700	bibl. powiększ.
Czchów . . .	1892	Wróblewski Edw.	176	—	—	**brak sprawozd.**
Dembno . . .	1893	Czernoch Karol	152	32	161	
Doły	1904	Kański Walentyn	100	—	—	założona 1904
Domosławice .	1890	Glodt Antoni	200	250	916	

[1]) *W roku 1903/04 nieczynna*

Powiat Brzesko.

Dzierżaniny . .	1903	Marek Franciszek	60	67	1218	
Gnojnik . . .	1893	Fait Józef	139	—	—	**brak sprawozd.**
Gosprzydowa .	1893	Stoszko Kornel	184	—	—	**brak sprawozd.**
Grabno . . .	1902	Masłoń Stanisław	152	77	1102	bibl. powiększ.
Iwkowa . . .	1889	Kinsner Franciszek	111	—	—	bibl. powiększ.[1])
Jadowniki podg.	1896	Hojnowski Michał	216	—	—	[1])
Jasień	1904	Kotlarski Stanisław	130	—	—	założona 1904
Łętowice . . .	1895	Kuraś Piotr	175	93	1789	
Maszkienice . .	1895	Para Józef	275	64	851	
Mokrzyska Bucze	1904	Czyżewicz Stan.	71	—	—	założona 1904
Olszyny . . .	1890	Wojtalewicz Stan.	160	40	320	
Paleśnica . . .	1887	Gruszka Andrzej	316	51	324	bibl. powiększ.
Porąbka uszew.	1893	Czech Paweł	200	71	116	
Przyborów . .	1900	Rogoziński Jan	195	51	739	bibl. powiększ.
Przybysławice .	1902	Ciecieręga Jan	178	121	925	bibl. powiększ.
Ruda-Kameralna	1900	Marcinkowski Józef	162	88	822	
Rudy-Rysie . .	1903	Rodak Wojciech	107	89	1051	bibl. powiększ.
Strzelce-wielkie	1891	Czuka Józef	150	—	—	**brak sprawozd.**
Sufczyn . . .	1890	Doktor Michał	241	110	1030	
Szczepanów . .	1892	Skrzelowski Franc.	235	35	420	
Szczurowa . .	1903	Litarowicz Piotr	172	109	2630	bibl. powiększ.
Tworkowa . .	1904	Prokop Julian	95	—	—	założona 1904
Uszew. . . .	1890	Capik Ludwik	238	40	818	
Wielka-wieś . .	1892	Zgłobisz Józef	203	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Wojakowa . .	1900	Mierzwiński Kazim.	180	120	1200	bibl. powiększ.
Wojnicz . . .	1893	Natoński Walenty	332	78	650	bibl. powiększ.
Wola przemyk.	1897	Gucwa Józef	237	61	551	
Zakliczyn . .	1887	X. Pragłowski Jan	135	—	—	**brak sprawozd.**
Złota	1886	Wałęga Leon	160	81	726	
			6644	2118	19879	

W roku 1904 założono 4 nowe czytelnie i powiększono biblioteki 11 dawniejszych zapasem nowych książek; przesłano w tym celu 874 książek wartości 762 koron.

Od roku 1882 po koniec 1904 założono czytelni 41, upadło 4, było w 1904 roku 37, z czego 2 nieczynne. Kierownikami byli: 34 nauczycieli (brak 6 sprawozdań), 1 ksiądz (brak 1 sprawozdania) 2 włościan.

Powiat Brzozów.

Barycz . . .	1893	Żukowska Bronisł.	197	76	233	bibl. powiększ.
Dydnia . . .	1892	Lorch Helena	214	128	2329	bibl. powiększ.
Golcowa . . .	1888	Scholz Karol	243	63	477	
Górki	1893	Luszczki Franc.	117	71	824	
Grabownica St.	1902	Kaczor Antonii	178	35	700	bibl. powiększ.
Humniska . .	1903	Froń Adam	102	107	467	
Niebocko . . .	1892	Czechowski Błażej	175	69	416	bibl. powiększ.
Wesoła . . .	1904	Gąsior Marcin	128	—	—	założona 1904
Wydrna . . .	1892	Wojdanowski Fr.	303	49	288	bibl. powiększ.
			1657	598	5734	

W roku 1904 założono 1 nową czytelnię i powiększono biblioteki 5 dawniejszych; w tym celu przesłano 243 książek wartości 191 koron.

Od roku 1888 po koniec 1904 założono 16 czytelni, upadło 7, było w 1904 roku 9. Kierownikami byli: 7 nauczycieli, 2 nauczycielki.

[1]) Poprzedni kierownik nie nadesłał sprawozdania za rok 1903/4.

Powiat Chrzanów.

Babice . . .	1893	Laskowski Stan.	291	59	416	
Balin	1898	Michalik Marya	220	95	626	
Bobrek . . .	1893	Miodońska Bronisł.	300	—	—	brak sprawozd.
Brodła . . .	1897	Bierczyński A.	127	—	—	brak sprawozd.
Byczyna . . .	1885	Stankiewicz Kaz.	348	69	886	*od 1/10 niecz. 04*
Chełmek . . .	1901	Papuziński St.	201	135	184	bibl. powiększ.
Chrzanów . .	1891	Urbańczyk Franc.	174	?	?	
Ciężkowice . .	1882	Nieć Adam	213	106	1409	bibl. powiększ.
Czerna . . .	1904	Gatlik Feliks	101	—	—	założona 1904
Grojec . . .	1886	Bogdas Tomasz	223	107	209	bibl. powiększ.
Jaworzno . .	1891	X. Bachorz Władysł.	207	—	—	brak sprawozd.
Jeleń	1889	—	159	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Kościelec . .	1901	Jarynkiewiczówna	92	—	—	brak sprawozd.
Krzeszowice .	1891	Polaczek Stanisław	338	272	2926	bibl. powiększ.
Libiąż-wielki .	1894	Tarasek Kazimierz	241	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Myślachowice .	1889	Kinasiewicz Piotr	206	61	376	bibl. powiększ.
Nawojowa-góra	1900	Kurdowski Leopold	128	—	—	brak sprawozd.
Paczółtowice .	1890	Pezdańska Aniela	309	82	740	bibl. powiększ.
Płoki	1892	Lubaczewski Rudolf	236	—	—	bibl. powiększ.[1])
Poręba-Żegoty .	1897	Adamus Stefan	166	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Regulice . . .	1882	Zawada Wojciech	169	84	296	bibl. powiększ.
Rudawa . . .	1889	Mach Władysław	262	—	—	brak sprawozd.
Rudno . . .	1885	Nagel Adolf	357	81	390	
Siersza . . .	1904	Terlecki Franc.	140	—	—	założona 1904
Szczakowa . .	1882	Pogórski Jan	270	52	416	
Trzebinia . .	1889	Dobrzański Robert	215	90	600	
Wola Filipowska	1903	Furdzik Jan	163	124	1789	bibl. powiększ.
Zagórze . . .	1899	Podobińska Eleon.	134	63	597	
Zalas	1898	Hodór Jakób	142	—	—	brak sprawozd.
			6132	1480	11860	

W roku 1904 założono 2 nowe czytelnie i powiększono biblioteki 9 dawniejszych, w którym to celu przesłano 481 książek wartości 395 koron.

Od roku 1882 po koniec 1904 założono 34 czytelni, upadło 5, było w 1904 roku 29, z czego 3 nieczynne. Kierownikami byli: 20 nauczycieli (brak 5 sprawozdań), 5 nauczycielek (brak 2 sprawozdań), 1 ksiądz (brak sprawozdania), 1 inżynier.

Powiat Dąbrowa.

Bolesław . . .	1891	Grodziński Aleks.	201	37	142	bibl. powiększ.
Demblin . . .	1902	Młynarski Adam	117	57	383	
Grądy	1903	Wardzała Józef	145	144	1483	bibl. powiększ.
Gręboszów . .	1893	—	222	77	227	*od 1/8 nieczyn. 04*
Hubenice. . .	1893	Wrześniowski Wal.	230	165	239	bibl. powiększ.
Kupienin . . .	1891	—	125	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Mędrzechów. .	1890	Stankiewicz Stanisł.	101	61	164	bibl. powiększ.
Niecieczа . .	1887	Czarnik Jozef	189	12	282	bibl. powiększ.
Nieczajna . .	1902	Kotaś Jan	134	163	947	bibl. powiększ.
Olesno . . .	1889	Jaworski Franciszek	185	107	695	bibl. powiększ.
Otfinów . . .	1904	Lesiak Józef	125	—	—	założona 1904
Pałuszyce . .	1895	Świętek Jan	201	36	150	
Podlipie . . .	1892	Białkowski Antoni	133	85	1611	bibl. powiększ.

[2]) Poprzedni kierownik nie nadesłał sprawozdania.

Powiat Dąbrowa.

Radgoszcz . .	1904	Kozdroń Wojciech	130	—	—	założona 1904
Samocice . .	1888	Stanula Wojciech	239	131	1368	bibl. powiększ.
Siedliszowice .	1890	Saratowicz Ignacy	130	—	—	**brak sprawozd.**
Szczucin . . .	1885	Wajdowicz Antoni	336	74	162	bibl. powiększ.
Wietrzychowice	1891	Trojacki Władysław	150	—	—	**brak sprawozd.**
Wola Żelechows.	1895	Tarka Józef	167	84	160	
Żabno	1890	—	215	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
			3475	1233	8013	

W roku 1904 założono 2 nowe czytelnie i powiększono biblioteki 10 dawniejszych, w tym celu przesłano 561 książek wartości 459 koron.

Od roku 1885 po koniec 1904 założono 21 czytelni, upadła 1, było w 1904 roku 20, z czego 2 nieczynne. Kierownikami byli: 14 nauczycieli (brak 2 sprawozdań), 2 włościan, 1 rachmistrz dóbr.

Powiat Dobromil.

Dobra szlachecka	1890	Dobrawski Cypryan	172	68	134	bibl. powiększ.
Jawornik ruski	1891	Rimeszówna Anton.	85	—	—	**brak sprawozd.**
Wojtkowa . .	1904	Madejowa Stanisł.	101	—	—	założona 1904
			358	68	134	

W roku 1904 założono 1 nową czytelnię i powiększono bibliotekę 1 dawniejszej; przesłano w tym celu 153 książek wartości 135 koron.

Od roku 1890 założono 5 czytelni, 2 upadły, było w 1904 roku 3. Kierownikami byli: 1 nauczyciel i 2 nauczycielki (brak 1 sprawozdania).

Powiat Gorlice.

Binarowa . .	1891	Jędrusiak Mikołaj	263	14	36	
Bystra . . .	1890	Walter Jan	260	70	660	bibl. powiększ.
Kryg	1901	Niklas Franciszek	233	143	1268	bibl. powiększ.
Libusza . . .	1903	Lenartowicz Miecz.	130	85	1000	
Łużna	1902	Wojnarski Romuald	174	159	1861	bibl. powiększ.
Moszczenica . .	1903	Świerk Józef	131	136	527	
Olszyny . . .	1899	Gemser Karol	202	100	1386	
Ropa	1890	Arendt Michał	190	103	709	
Rzepiennik marc.	1889	Pawlik Władysław	308	23	45	
Rzepienn. strzyż.	1889	—	224	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Rzepienn. suchy	1889	Mucha Franciszek	301	116	426	bibl. powiększ.
Siary	1897	Gabryel Franciszek	239	111	595	bibl. powiększ.
Szalowa . . .	1900	Nowakiewicz Adam	186	192	2052	bibl. powiększ.
Szymbark . .	1904	Rybiński Leon	105	—	—	założono 1904
Wojtowa . . .	1896	Wojtalewicz Franc.	219	—	—	**brak sprawozd.**
Zagorzany . .	1890	Taszycki Bolesław	330	220	2510	bibl. powiększ.
			3495	1472	13075	

W roku 1904 założono 1 nową czytelnię i powiększono biblioteki 7 dawniejszych: przesłano w tym celu 295 książek wartości 259 koron.

Od roku 1889 po koniec 1904 założono 18 czytelni, 2 upadło, było w 1904 roku 16, z czego 1 nieczynna. Kierownikami było 15 nauczycieli (brak 1 sprawozdania).

Powiat Grybów.

Bobowa . . .	1897	Magiera Józef	234	94	378	
Cieniawa . . .	1893	Sadkowski Ignacy	222	62	823	
Gródek . . .	1890	Boratyński Stanisł.	145	—	—	bibl. powiększ.[1]
Jastrzębia . .	1888	Zych Jan	133	—	—	**brak sprawozd.**
Kamionka wielka	1890	Józefowicz Wład.	289	88	974	
Kąclowa . . .	1892	Korzeń Ignacy	215	34	196	bibl. powiększ.
Korzenna . .	1891	Nowak Stefan	201	54	216	bibl. powiększ.
Krużłowa . .	1892	Wolanin Stanisław	112	—	—	**brak sprawozd.**
Lipnica wielka	1891	Michalik Wawrzyn.	254	55	691	bibl. powiększ.
Ostrusza . . .	1890	Kozak Franciszek	166	102	714	
Ptaszkowa . .	1884	Dziubek Jan	330	132	2119	bibl. powiększ.
Siedliska . . .	1902	Waz Jan	149	160	1282	bibl. powiększ.
Wojnarowa . .	1892	—	216	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Zborowice . .	1892	—	161	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
			2827	781	7393	

W roku 1904 powiększono biblioteki 6 dawniejszych czytelni o 219 książek wartości 185 koron.

Od roku 1884 po koniec 1902 założono 17 czytelni, upadło 3, było w 1904 roku 14, z czego 3 nieczynne. Kierownikami było 11 nauczycieli (brak 2 sprawozdań) i 1 włościanin.

Powiat Jarosław.

Chorzów . . .	1894	Maćkiewicz Walenty	130	—	—	**brak sprawozd.**
Czelatyce . .	1903	Kowalski Gabryel	148	75	823	bibl. powiększ.
Kisielów . . .	1896	Zalasiński Stanisł.	158	—	—	**brak sprawozd.**
Majdan sieniaw.	1894	Gacek Wawrzyniec	288	173	2016	
Morawsko . .	1900	Kopecka Ida	216	49	356	bibl. powiększ.
Piskorowice . .	1890	Horoszko Mikołaj	175	80	800	bibl. powiększ.
Pruchnik . . .	1891	Roliński Adolf	335	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Rokietnica . .	1891	Traczyński Wład.	180	76	657	bibl. powiększ.
Tyniowice . .	1903	Dewicz Klaudya	121	42	437	bibl. powiększ.
Węgierka . .	1899	Woydyłło Kazim.	185	35	657	bibl. powiększ.
Zarzecze . . .	1902	Szymańska Wal.	153	85	425	bibl. powiększ.
Żurawiczki . .	1891	Żaroffe Kazimierz	230	—	—	bibl. powiększ.[1]
			2319	615	6171	

W roku 1904 powiększono biblioteki 8 dawniejszych o 183 książek, wartości 151 koron.

Od roku 1890 po koniec 1903 założono 15 czytelni, upadło 3, było w 1904 roku 12, z czego 2 nieczynne. Kierownikami byli: 7 nauczycieli, 2 nauczycielki, 1 włościanin (brak sprawozdania), 2 właścicieli dóbr (brak 1 sprawozdania).

Powiat Jasło.

Cieklin . . .	1892	X. Dzierzyński Mik.	226	—	—	**brak sprawozd.**
Czeluśnica . .	1895	Kossowska Zofia	196	95	700	
Glinik polski .	1890	Studziński Jan	246	92	994	*w 1903/4 nieczyn.*
Harklowa . .	1900	Pankiewicz Wacław	177	—	—	**brak sprawozd.**
Kołaczyce . .	1898	Matysik Franciszek	283	75	1635	
Konty	1894	Pykosz Aleksander	259	100	900	bibl. powiększ.
Łubienko . .	1895	X. Szura Jan	143	26	120	

[1]) *W roku 1903/4 nieczynna.*

Powiat Jasło.

Lublica . . .	1899	Słowikowski Teofil	200	78	3231	
Niegłowice . .	1900	Wierzawicki Stan.	163	140	587	bibl. powiększ.
Nienaszów . .	1895	Buglewicz Marta	195	—	—	brak sprawozd.
Ołpiny . . .	1893	Preislerówna Łucya	156	135	440	bibl. powiększ.
Osiek	1891	Reyman Wojciech	317	39	758	bibl. powiększ.
Siekłówka . .	1900	Wojaczyński Ant.	155	154	154	
Święcany . .	1893	Walaszek Mikołaj	208	125	1403	bibl. powiększ.
Tarnowiec . .	1891	Orłowski Jan	247	50	270	bibl. powiększ.
Trzcinica i Przysieki	1892	X. Dybaś Józef	240	40	118	bibl. powiększ.
Zarzecze . . .	1901	Zdun Paweł	216	113	1984	
Żmigród nowy .	1893	Stanek Jan	283	160	1546	bibl. powiększ.
Żurowa . . .	1900	Trnka Franciszek	218	100	2081	bibl. powiększ.
			4128	1522	16921	

W roku 1904 powiększono biblioteki 9 czytelni o 279 książek wartości 229 koron.

Od roku 1890 po koniec 1901 założono 19 czytelni. Kierownikami byli: 3 księży (brak 1 sprawozdania), 13 nauczycieli (brak 1 sprawozdania), 3 nauczycielki (brak 1 sprawozdania).

Powiat Kolbuszowa.

Cmolas . . .	1904	Angerbauer Konst.	124	—	—	założona 1904
Dzikowiec . .	1891	Wójcik Jan	286	43	327	bibl. powiększ.
Huta komorows.	1896	Jagielski Bronisław	135	?	?	
Kolbuszowa doln.	1892	Frączek Józef	162	50	450	bibl. powiększ.
Komorów . .	1896	Cieszanowski Bron.	156	—	—	brak sprawozd.
Krzątka . . .	1896	Miksiewicz Andrzej	268	93	776	bibl. powiększ.
Majdan . . .	1895	Bobak Wojciech	152	35	65	bibl. powiększ.
Nienadówka .	1903	Pieńczak Jakób	100	—	—	brak sprawozd.
Niwiska . . .	1898	Bassara Antoni	252	258	5851	bibl. powiększ.
Ostrowy Baran.	1892	Kwasucki Michał	211	144	574	bibl. powiększ.
Ostrowy Tusz.	1891	Jeziorkowski Wal.	226	119	1009	
Przedbórz . .	1891	Kościński Mieczysł.	166	—	—	brak sprawozd.
Przyłęk . . .	1892	Iwański Jan	296	82	912	bibl. powiększ.
Raniżów . . .	1890	Gdula Marcin	253	64	558	
Siedlanka . .	1896	Gniewek Jan	204	49	866	bibl. powiększ.
Trzęsówka . .	1899	Kisielewski Michał	183	87	402	bibl. powiększ.
Werynia . . .	1903	Zając Bronisława	111	106	764	bibl. powiększ.
Zielonka . . .	1892	Krzywka Władysł.	226	—	—	brak sprawozd.
			3511	1130	12554	

W roku 1904 założono 1 nową czytelnię i powiększono biblioteki 10 dawniejszych; przesłano w tym celu 419 książek wartości 352 koron.

Od roku 1887 po koniec 1904 założono 21 czytelni, upadły 3, było w 1904 roku 18. Kierownikami byli: 17 nauczycieli (brak 4 sprawozdań) 1 Siostra Służebniczka N. M. P.

Powiat Kraków.

Balice	1895	Kański Jan	295	123	1116	
Bibice	1893	Rogoziński Józef	255	50	545	
Bieńczyce . .	1882	Łowczowski Kaz.	400	90	1868	bibl. powiększ.
Bolechowice .	1893	Madej Wojciech	145	75	451	bibl. powiększ.
Branice . . .	1889	Urbański Ludwik	224	72	508	bibl. powiększ.

Powiat Kraków.

Bronowice wielk.	1886	Kossowski Antoni	382	89	168	
Brzezie . . .	1896	Gibas Józef	228	48	358	bibl. powiększ.
Czarna-wieś . .	1901	Gajewski Karol	404	?	?	
Czulice . . .	1894	Dzius Eugeniusz	253	125	1674	
Czułów . . .	1895	Bisztyga Andrzej	321	69	638	bibl. powiększ.
Czułówek . .	1903	Zawiła Edmund	150	92	1231	bibl. powiększ.
Czyżyny . . .	1887	Bochnakiewicz Fel.	395	153	2301	bibl. powiększ.
Dąbie	1893	Szarek Stanisław	200	77	769	bibl. powiększ.
Dojazdów . .	1892	Wojewoda Józef	209	56	157	bibl. powiększ.
Giebułtów . .	1894	Kańka Paweł	324	80	845	bibl. powiększ.
Jeziorzany . .	1891	Ryba Tomasz	200	—	—	**brak sprawozd.**
Kamień . . .	1900	Sienko Władysław	211	—	—	**brak sprawozd.**
Kaszów . . .	1891	Ślósarz Wojciech	221	118	435	bibl. powiększ.
Kobylany . .	1882	Lubowiecki Jan	278	140	923	bibl. powiększ.
Kościelniki . .	1895	Okulczyk Józef	122	—	—	**brak sprawozd.**
Liszki	1882	Niedzielski Stanisł.	357	76	115	bibl. powiększ.
Lubocza . . .	1889	Maciaszek Jan	334	76	456	
Łobzów . . .	1885	Kołodziejczyk Lud.	375	97	1038	bibl. powiększ.
Mników . . .	1892	Munkaczy Antonina	275	104	679	
Modlnica wielka	1891	X. Konopiński Ant.	247	90	630	
Modlniczka . .	1893	Pstruś Jan	155	14	92	bibl. powiększ.
Mogiła . . .	1885	X. Siedlecki Wojc.	329	?	240	bibl. powiększ.
Mydlniki . . .	1904	Sklarczykówna A.	90	—	—	założona 1904
Nowa wieś szlach.	1891	Szafrański Ludwik	152	88	616	
Olszanica . .	1889	Olas Szymon	246	91	986	
Piekary . . .	1897	Liszka Stanisław	205	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Pleszów . . .	1891	Zagórzańska M.	133	103	318	bibl. powiększ.
Prądnik czerw.	1892	Miętka Wojciech	316	109	672	bibl. powiększ.
Przeginia duch.	1904	Florczyk Piotr	101	—	—	założona 1904
Raciborowice .	1883	Głuc Józef	364	107	749	
Rączna . . .	1891	Staszel Maciej	257	—	—	**brak sprawozd.**
Rybna . . .	1882	Sędera Stanisław	275	78	650	
Rząska szlach.	1883	Willimek Amalia	309	70	363	bibl. powiększ.
Tonie	1892	Pelczar Stanisława	329	74	788	
Witkowice . .	1895	Ślusarczyk Antoni	285	81	1107	bibl. powiększ.
Wola Justowska	1882	Lach Antoni	384	75	1327	
Wolica . . .	1898	Piechnik Stefan	210	56	393	bibl. powiększ.
Wyciąże . . .	1887	Gotkiewicz Karol	302	56	420	bibl. powiększ.
Zabierzów . .	1884	Kozłowski Karol	411	413	612	bibl. powiększ.
Zelków . . .	1892	Węgiel Franciszek	150	—	—	**brak sprawozd.**
			11808	3315	26239	

W roku 1904 założono 2 nowe czytelnie i powiększono biblioteki 25 dawniejszych; przesłano w tym celu 1055 książek wartości 996 koron.

Od roku 1882 po koniec 1904 założono 60 czytelni, upadło 15, było w 1904 roku 45, z czego 1 nieczynna. Kierownikami byli: 2 księży, 34 nauczycieli (brak 3 sprawozdań), 6 nauczycielek, 3 włościan (brak 2 sprawozdań).

Powiat Krosno.

Bóbrka . . .	1890	Stańkowski Bolesł.	281	82	932	
Cergowa . . .	1901	Wątróbski Tomasz	125	—	—	**brak sprawozd.**
Głowienka . .	1903	Wierdak Benedykt	150	152	1756	bibl. powiększ.
Iskrzynia . .	1892	Kielar Stanisław	200	—	—	**brak sprawozd.**
Jasionka . . .	1899	Szopa Jan	178	51	184	
Korczyna . .	1889	Bogacki Józef	225	98	423	bibl. powiększ.

Powiat Krosno.

Krościenko wyżn.	1888	Józefowicz Jan	253	72	842	
Lubatowa . .	1899	X. Skowron Jakób	174	93	358	
Miejsce piastowe	1892	X. Markiewicz Br.	202	?	?	
Potok	1894	Jedliński Ludwik	324	160	860	
Równe . . .	1890	Bałowska Marya	284	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Targowiska .	1900	X. Sos Mateusz	177	32	136	
Turaszówka .	1891	Sankiewicz Antoni	321	79	992	bibl. powiększ.
Wietrzno . .	1895	Krukierek Michał	299	62	924	bibl. powiększ.
Wrocanka . .	1891	Adamik Wincenty	288	117	711	
Zręcin . . .	1890	Mercik Józef	283	90	250	bibl. powiększ.
Żeglce . . .	1890	Nowak Feliks	170	78	250	bibl. powiększ.
			3934	1166	8618	

W roku 1904 powiększono biblioteki 6 czytelni o 216 książek, wartości 176 koron.

Od roku 1888 po koniec 1903 założono 20 czytelni, upadło 3, było w 1904 roku 17, z czego 1 nieczynna. Kierownikami byli: 3 księży, 12 nauczycieli (brak 1 sprawozdania), 1 włościanin (brak sprawozdania).

Powiat Limanowa.

Dobra . . .	1890	Szewczyk Marcin	274	50	779	bibl. powiększ.
Kamienica . .	1893	Młynarski Władysł.	225	60	357	
Kasina-wielka .	1891	Izworski Michał	200	116	299	
Kasinka-mała .	1896	Durbas Jan	227	146	751	bibl. powiększ.
Krasne-Lasocice	1890	Kropińska Marya	243	63	242	bibl. powiększ.
Laskowa . .	1891	Zalasiński Kazim.	201	—	—	**brak sprawozd.**
Łukowica . .	1891	X. Łękawa Leon	173	?	?	
Męcina . . .	1893	X. Klimkiewicz Fr.	154	—	—	**brak sprawozd.**
Mszana-dolna .	1903	X. Pawlik Ignacy	207	400	2400	bibl. powiększ.
Mszana-górna .	1898	Rychlicki W.	152	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Niedźwiedź . .	1898	—	147	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Olszówka . .	1890	Mucha Paweł	204	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Pisarzowa . .	1893	X. Górski Franc.	197	48	250	
Roztoka . . .	1892	Smoleń Józef	166	89	753	bibl. powiększ.
Skrzydlna . .	1893	Sobolewski Franc.	227	103	946	
Słopnice-król. .	1897	X. Bubula Jan	220	63	379	bibl. powiększ.
Sowliny . . .	1888	Bieda Franc.	175	147	1794	
Stronie . . .	1891	Liszkowa Marya	138	36	216	bibl. powiększ.
Szczyrzyc . .	1898	—	212	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Tymbark . .	1901	Drzyzga Józef	184	—	—	**brak sprawozd.**
Ujanowice . .	1896	Ligęza Jan	177	148	640	bibl. powiększ.
Żmiąca . . .	1890	Uryga Stanisław	230	60	294	bibl. powiększ.
			4333	1529	10100	

W roku 1904 powiększono biblioteki 9 czytelni o 306 książek wartości 259 koron.

Od roku 1888 po koniec 1903 założono 29 czytelni, upadło 7, było w 1904 roku 22, z czego 4 nieczynne. Kierownikami byli: 5 księży (brak 1 sprawozdania), 11 nauczycieli (brak 2 sprawozdań), 2 nauczycielki, 2 włościan.

Powiat Lisko.

Baligród . . .	1900	X. Kulik Józef	243	36	549	
Czaszyn . . .	1896	Galuchowski Fr.	164	?	?	
Wołkowyja . .	1903	X. Mermon Tytus	90	23	147	
			497	59	696	

Powiat Łańcut.

Albigowa . .	1892	Mazanek Andrzej	269	53	788	
Brzoza-król. . .	1894	Oleński Wiktor	215	45	396	
Brzoza-stadnic. .	1899	Noga Stanisław	172	137	729	bibl. powiększ.
Brzyska-wola .	1890	Kłak Cisek Marcin	144	53	540	
Dębina . . .	1891	Dolińska Karolina	172	80	832	
Giedlarowa . .	1891	Janusz Wawrzyniec	221	158	1239	bibl. powiększ.
Głuchów . . .	1891	Zając Franciszek	158	—	—	**brak sprawozd.**
Kosina . . .	1904	Kowalski Ignacy	129	33	330	założona 1904
Kuryłówka . .	1890	Szary Walenty	201	82	917	bibl. powiększ.
Rogożno . . .	1903	Wiech Józef	150	82	2487	bibl. powiększ.
Sarzyna . . .	1904	Konopka Jan	137	120	820	założona 1904
Smolarzyny . .	1892	Orłoś Walenty	225	57	470	
Sonina . . .	1889	Piróg Franciszek	150	—	—	**brak sprawozd.**
Stare-miasto .	1889	Grembowski Seb.	240	55	419	
Wola-dalsza. .	1899	Data Szymon	164	70	1183	bibl. powiększ.
Wola-mała . .	1893	Christ Emilia	204	56	900	
Wysoka . . .	1890	Antosz Jan	188	70	656	
Żołynia . . .	1902	Sawicki Józef	166	—	—	**brak sprawozd.**
			3305	1151	12706	

W roku 1904 założono 2 nowe czytelnie i powiększono biblioteki 5 czytelni; przesłano w tym celu 479 książek wartości 378 koron.

Od roku 1889 po koniec 1904 założono 21 czytelni, upadło 3, było w 1904 roku 18. Kierownikami byli: 15 nauczycieli (brak 3 sprawozdań), 2 nauczycielki i 1 włościanin.

Powiat Mielec.

Borowa . . .	1892	Batko Jan	229	97	178	bibl. powiększ.
Chorzelów . .	1889	Małeski Edward	214	—	—	**brak sprawozd.**
Chrząstów . .	1892	Rec Piotr	306	78	1025	bibl. powiększ.
Czermin . . .	1904	Stachowicz Józef	122	—	—	założona 1904
Dąbrówka wisł.	1893	Wojciechowski Ed.	209	—	—	**brak sprawozd.**
Gawłuszowice	1891	Kalita Franciszek	328	84	783	bibl. powiększ.
Grochowe . .	1890	Kamiński Adam	223	100	273	
Jaślany . . .	1889	Misiaczek Jan	71	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Józefów . . .	1889	Pasek Ferdynand	221	151	589	
Książnice . .	1892	Skowron Mieczysł.	178	?	?	
Padew narodowa	1891	Skopiński Jan	313	173	846	bibl. powiększ.
Przecław . . .	1890	Warchałowski Ant.	246	—	—	bibl. powiększ.[1]
Radomyśl . .	1892	Czułkowski Józef	287	28	523	
Rzędzianowice .	1902	Lelakowski Ignacy	118	—	—	[2]
Rzochów . . .	1889	Kaplit Walenty	118	63	674	
Tuszów narod.	1888	Stefan Jan	228	—	—	**brak sprawozd.**
Wadowice górn.	1886	—	251	—	—	**brak sprawozd.**[1]
Wola mielecka	1892	Hodbod Edward	237	45	304	
Wola wadowska	1900	Jagiełko Ludwik	234	141	2734	bibl. powiększ.
Zarównie . . .	1892	Wolska Anna	112	—	—	bibl. powiększ.[1]
Żdżarzec . . .	1904	Saramowicz Ad.	103	—	—	założona 1904
Złotniki . . .	1889	Hejda Karol	150	—	—	**brak sprawozd.**
			4498	960	7929	

W roku 1904 założono 2 nowe czytelnie i powiększono biblioteki 7 dawniejszych; przesłano w tym celu 384 książek wartości 311 koron.

Od roku 1886 po koniec 1904 założono 33 czytelni, upadło 11, to jest trzecia część, było w 1904 roku 22, z czego 3 nieczynne. Kierownikami byli: 18 nauczycieli (brak 6 sprawozdań), 1 nauczycielka, 1 organista, 1 krawiec.

[1]) *W roku 1903/4 nieczynna.*
[2]) Poprzedni kierownik nie nadesłał sprawozdania.

Powiat Myślenice.

Bieńkówka . .	1889	Bedronek Julian	251	155	946	bibl. powiększ.
Budzów . . .	1890	Piotrowski Bolesław	250	42	244	
Bystra . . .	1888	Mikołajczyk Jan	200	58	580	
Chełm. . . .	1893	Hajduk Wojciech	174	88	586	
Dolna wieś . .	1894	Sobolewska Marya	264	66	883	bibl. powiększ.
Droginia . . .	1890	Ceremuga Antoni	277	146	1773	
Górna wieś . .	1883	Weberówna Stan.	346	87	1167	
Grzechynia . .	1888	Guzik Ludwik	140	62	520	
Jachówka . .	1889	Blarowski Stan.	283	133	1501	bibl. powiększ.
Jasienica. . .	1890	Chorąży Franciszek	228	56	335	
Jawornik . .	1894	Ambor Jan	258	150	864	
Jordanów . .	1888	Łabuda Wincenty	192	—	—	**brak sprawozd.**
Juszczyn . . .	1892	Wojakiewicz Piotr	257	36	542	
Krzyszkowice .	1901	Czechowski Józef	222	116	1261	bibl. powiększ.
Krzywaczka .	1891	Furmanik Franc.	229	80	560	
Łętownia . .	1888	Palarczyk Tomasz	282	98	363	bibl. powiększ.
Lubień . . .	1888	Burtan Jau	140	100	420	
Maków . . .	1891	—	254	—	—	*w1903/4 nieczyn.*
Osielec . . .	1892	Rabczyński Piotr	283	60	582	bibl. powiększ.
Pcim	1894	X. Kowalczyk W.	138	93	916	bibl. powiększ.
Polanka . . .	1885	Nalepa Jan	261	98	321	
Raba wyżna .	1897	Chorąży Władysł.	112	—	—	**brak sprawozd.**
Rudnik . . .	1895	Gorączko Teodor	242	72	170	bibl. powiększ.
Sidzina . . .	1886	Dutkiewicz Stan.	206	138	834	bibl. powiększ.
Skawica . . .	1892	Borucki Aleksand.	234	—	—	**brak sprawozd.**
Skomielna biala	1887	Fuliński Jan	335	99	707	
Spytkowice . .	1889	Kanarkówna Helena	303	200	520	
Stróża . . .	1887	Pitala Józef	276	90	842	
Sułkowice . .	1890	Malina Hieronim	233	?	215	bibl. powiększ.
Toporzysko . .	1891	Kłapa Ferdynand	167	57	263	bibl. powiększ.
Trzemeśnia . .	1889	Piech Sebastyan	253	111	834	bibl. powiększ.
Wola radziszow.	1892	Bernady Stanisław	320	114	1368	bibl. powiększ.
Zawoja . . .	1891	Baziński Michał	319	94	386	bibl. powiększ.
Żarnówka . .	1900	Hyla Władysław	188	102	1007	bibl. powiększ.
			8117	2801	22710	

W roku 1904 powiększono biblioteki 15 czytelni o 437 książek wartości 365 koron.

Od roku 1883 po koniec 1901 założono 38 czytelni, upadło 4, było w 1904 roku 34, z czego 1 nieczynna. Kierownikami byli: 1 ksiądz, 27 nauczycieli (brak 3 sprawozdań), 3 nauczycielki i 2 włościan.

Powiat Nisko.

Bieliny . . .	1902	X. Harmata Wojc.	155	53	153	
Bojanów . . .	1896	Wanatowicz Jan	126	—	—	**brak sprawozd.**
Jarocin . . .	1898	Michałkiewicz W.	145	50	495	bibl. powiększ.
Jeżowe . . .	1903	Drozdowski Wilh.	111	—	—	**brak sprawozd.**
Kamień . . .	1887	Kuźniarski Aleks.	316	—	—	**brak sprawozd.**
Kłyżów . . .	1893	Ciosiński Adolf	217	46	454	
Kopki . . .	1890	Pasieka Piotr	306	32	496	
Łętownia. . .	1903	Fróg Leopold	132	102	630	bibl. powiększ.
Nisko	1893	Starzewski Mikołaj	117	—	—	bibl. powiększ.[1])
Pławo	1894	Koper Marcin	193	94	355	

[1]) *W roku 190/34 nieczynna.*

Powiat Nisko.

Pysznica . . .	1890	Wertz Jan	152	—	—	brak sprawozd.
Rudnik . . .	1904	Niewolkiewicz Henr.	115	—	—	założona 1904
Tarnogóra . .	1901	Radziński Antoni	128	—	—	brak sprawozd.
Ulanów . . .	1889	Zabierzewski Stef.	300	68	486	
Zarzecze . . .	1891	Łuka Wawrzyniec	196	72	583	
			2709	517	3652	

W roku 1904 założono 1 nową czytelnię i powiększono biblioteki 3 dawniejszych; przesłano w tym celu 254 książek wartości 223 koron.

Od roku 1887 po koniec 1904 założono 17 czytelni, upadły 2, było w 1904 roku 15, z czego 1 nieczynna. Kierownikami byli: 1 ksiądz, 13 nauczycieli (brak 5 sprawozdań) i 1 włościanin.

Powiat Nowy Sącz.

Barcice . . .	1904	Jankowska Klem.	90	—	—	założona 1904
Chomranice . .	1892	Ulrich Józef	214	—	—	brak sprawozd.
Czarny-Potok .	1895	Wiśniewska Wikt.	215	73	735	
Dąbrówka polska	1891	Janisz Jan	214	58	290	bibl. powiększ.
Gołąbkowice .	1902	Ligięzianka Jadw.	138	36	229	bibl. powiększ.
Gostwica . .	1901	Potoczek Jan	152	75	967	
Jasienna . . .	1895	Wawrzecka Jadw.	233	193	1158	bibl. powiększ.
Jazowsko . .	1890	X. Maryniarczyk M.	228	115	481	bibl. powiększ.
Jelna	1891	Winterówna Franc.	171	68	1059	bibl. powiększ.
Łącko . . .	1896	Pawlikowska Józ.	254	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Łyczana . . .	1891	Tabaczewski Stan.	163	12	63	bibl. powiększ.
Maszkowice . .	1890	Pasiud Wojciech	220	20	88	
Moszczenica .	1897	Kwiatkowska Hel.	252	97	1007	bibl. powiększ.
Nowy-Sącz . .	1889	Wypoż. dla więźn. Sądu obw.	169	28	146	bibl. powiększ.
Olszana . . .	1897	Długoszewska Leon.	124	—	—	bibl. powiększ.[1])
Olszanka . . .	1897	Bazielich Wawrzyn.	176	38	233	bibl. powiększ.
Paszyn . . .	1891	Waszkiewicz Hel.	194	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Podole . . .	1894	Malisz Tomasz	178	221	2125	bibl. powiększ.
Przysietnica . .	1896	—	172	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Siedlce . . .	1892	Sierski Juliusz	129	—	—	brak sprawozd.
Świniarsko . .	1890	Czajka Adam	211	96	739	bibl. powiększ.
Wielogłowy . .	1890	Zaremba Józef	219	46	902	*od 1/10 niecz. 04*
Zagórzyn . .	1891	Szczerba Feliks	220	26	149	
Zawada . . .	1891	Antosz Jan	184	89	102	
Zbikowice . .	1891	Rembilas Jan	181	38	560	bibl. powiększ.
Zbyszyce . .	1892	Kosiaty Jan	202	78	656	bibl. powiększ.
Żeleźnikowa .	1891	Piechowicz Fran.	247	69	983	
			5150	1476	12672	

W roku 1904 założono 1 nową czytelnię i powiększono biblioteki 14 dawniejszych; przesłano w tym celu 515 książek wartości 437 koron.

Od roku 1889 po koniec 1904 założono 32 czytelni, upadło 5, było w 1904 roku 27, z czego 4 nieczynne. Kierownikami byli: 1 ksiądz, 12 nauczycieli (brak 2 sprawozdań), 8 nauczycielek, 4 włościan, 1 właścicielka dóbr.

[1]) *W roku 1903/4 nieczynna.*

Powiat Nowy Targ.

Białka . . .	1897	Dorula Wojciech	111	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Biały Dunajec .	1888	Kłak Jan	167	59	401	
Bukowina . .	1900	Połomski August	125	98	748	
Chabówka . .	1892	X. Migdałek Julian	169	—	—	**brak sprawozd.**
Chochołów . .	1887	X. Godawa Wład.	185	—	—	**brak sprawozd.**
Ciche I. . . .	1897	Dumalik Józef	109	—	—	**brak sprawozd.**
Czarny Dunajec	1890	Kozdraś Franciszek	207	78	289	
Dzianisz . . .	1896	Gorączko Ignacy	173	—	—	**brak sprawozd.**
Grywałd . . .	1899	Ciszewska Wanda	176	100	1085	bibl. powiększ.
Kluszkowce . .	1898	Kluczyński Adolf	210	—	—	[1])
Kościelisko . .	1890	Reicherówna Jadw.	270	90	1021	bibl. powiększ.
Krościenko . .	1889	X. Łętkowski Ant.	258	85	649	bibl. powiększ.
Ludźmierz . .	1894	X. Krawczyński P.	212	—	—	**brak sprawozd.**
Maniowy . .	1898	Garbień Jan	182	85	993	
Maruszyna . .	1890	Kurkiewicz Wojc.	152	26	543	bibl. powiększ.
Nowe Bystre .	1888	Bieniarz Jakób	223	21	257	bibl. powiększ.
Ochotnica . .	1892	Sadowski Józef	204	110	388	bibl. powiększ.
Odrowąż . . .	1900	Jankowski Stanisł.	198	—	—	**brak sprawozd.**
Olcza	1894	Roszek Władysław	267	78	1102	bibl. powiększ.
Pieniążkowice .	1895	Raczkówna Marya	149	—	—	bibl. powiększ.[2])
Poronin . . .	1885	Bujas Jan	216	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Sromowce . .	1892	X. Boryczewski Raf.	203	50	450	
Stare Bystre I.	1895	Kwapniewska Ludw.	183	—	—	bibl. powiększ.[2])
Szaflary . . .	1886	Szaflarski Józef	186	50	1023	bibl. powiększ.
Szczawnica . .	1890	Zgut Wincenty	265	128	1978	bibl. powiększ.
Waksmund . .	1890	Pachucki Michał	199	60	1125	
Witów	1896	Nalepka Władysł.	176	29	188	bibl. powiększ.
Zakopane . .	1899	X. Kaszelewski Kaz.	231	—	—	**brak sprawozd.**
			5406	1147	12240	

W roku 1904 powiększono biblioteki 12 czytelni o 385 książek wartości 320 koron.

Od roku 1885 po koniec 1900 założono 30 czytelni, upadły 2, było w 1904 roku 28, z czego 4 nieczynne. Kierownikami byli: 6 księży (brak 4 sprawozdań), 17 nauczycieli (brak 4 sprawozdań) i 4 nauczycielki.

Powiat Pilzno.

Błażkowa . .	1894	Samocki Jan	231	75	152	bibl. powiększ.
Dembowa . .	1901	Potyrała Jan	96	—	—	**brak sprawozd.**
Dulczówka . .	1904	Pisowicz Antoni	124	—	—	założona 1904
Głowaczowa .	1892	Wisz Jan	140	56	695	bibl. powiększ.
Grudna dolna i górna	1890	Świątek Jan	209	101	1401	
Jodłowa . . .	1891	Deisenberg Maryan	259	67	584	
Kamienica górna	1896	Pacana Józef	164	—	—	**brak sprawozd.**
Lubcza . . .	1904	Klucznik Wiktorya	120	—	—	założona 1904
Łęki dolne . .	1904	Markowicz Klemens	109	—	—	założona 1904
Łęki górne . .	1901	Stafiński Michał	171	—	—	bibl. powiększ.[2])
Pilzno	1903	Krasuska Marya	192	195	1480	bibl. powiększ.

[1]) Poprzedni kierownik nie nadesłał sprawozdania.
[2]) *W roku 1903/4 nieczynna.*

Powiat Pilzno.

Siedliska-Bogusz	1898	Gawroński Wład.	242	75	450	bibl. powiększ.
Wiewiórka . .	1893	Żmuda Jan	233	224	2467	bibl. powiększ.
Zwiernik . . .	1898	Gawroński Jakób	252	54	456	bibl. powiększ.
			2542	847	7685	

W roku 1904 założono 3 nowe czytelnie i powiększono biblioteki 7 dawniejszych; przesłano w tym celu 601 książek wartości 501 koron.

Od roku 1890 po koniec 1904 założono 15 czytelni, upadła 1, było w 1904 roku 14, z czego 1 nieczynna. Kierownikami byli: 12 nauczycieli (brak 2 sprawozdań) i nauczycielka.

Powiat Podgórze.

Borek fałęcki .	1897	Nowińska Zofia	181	35	475	bibl. powiększ.
Buków . . .	1886	Brunwald Ludwika	214	—	—	[1])
Chorowice . .	1903	Klimowska Albina	104	54	391	
Gaj	1883	Świerczyński Teofil	336	140	1235	bibl. powiększ.
Jurczyce . . .	1902	Hallerówna Anna	177	58	600	bibl. powiększ.
Kosocice . . .	1897	X. Chudyba Stan.	152	110	?	
Krzęcin . . .	1892	X. Ślaski Edward	167	?	?	
Łagiewniki . .	1904	Adwentowska Hel.	121	—	—	założona 1904
Mogilany . . .	1882	Piotrowski Józef	176	108	902	
Polanka Haller .	1903	Dobrzycka Eleon.	131	90	900	bibl. powiększ.
Prokocim . .	1897	Kosiba Wawrzyniec	200	—	—	**brak sprawozd.**
Radziszów . .	1889	Depowski Józef	305	132	2348	bibl. powiększ.
Rzozów . . .	1893	Ostrzeszewicz Wand.	169	55	483	*od 1/1 nieczyn. 05*
Skawina . . .	1882	Gazdeczka Wojciech	281	100	200	
Swoszowice . .	1891	Kownacki Mieczysł.	328	125	2415	bibl. powiększ.
Świątniki górne	1882	Chlebowski Karol	342	148	1109	bibl. powiększ.
Tyniec . . .	1890	Marczyk Walenty	260	50	632	bibl. powieksz.
Włosań . . .	1900	Kaczor Jan	172	120	165	bibl. powiększ.
Wrząsowice . .	1901	Perówna Aniela	165	80	705	
			3981	1405	12560	

W roku 1904 założono 1 nową czytelnię i powiększono biblioteki 9 dawniejszych; przesłano w tym celu 371 książek wartości 288 koron.

Od roku 1882 po koniec 1904 założono 25 czytelni, upadło 6, było w 1904 roku 19. Kierownikami byli: 2 księży, 7 nauczycieli (brak 1 sprawozdania), 8 nauczycielek (brak 1 sprawozdania), 1 włościanin, 1 córka właściciela dóbr.

Powiat Przemyśl.

Babice . . .	1900	Wrzeszczyński Fr.	169	124	1839	
Bachórzec . .	1904	X. Dutschka Edm.	98	42	595	założona 1904
Drohobyczka .	1891	Jakubowski Karol	285	110	169	bibl. powiększ.
Dubiecko . .	1890	X. Górnicki Michał	220	104	596	bibl. powiększ.
Gdeszyce . .	1896	Stankiewicz Wal.	110	—	—	**brak sprawozd.**

[1]) Poprzedni kierownik nie nadesłał sprawozdania.

Powiat Przemyśl.

Grochowce . .	1895	Rudnicki Piotr	194	28	638	
Kosienice . .	1893	Kaszewska Marya	110	46	520	
Krzywcza . .	1892	Krycińska Julia	257	79	1114	bibl. powiększ.
Miżyniec . . .	1893	X. Pietrzkiewicz Fr.	110	67	140	
Nienadowa . .	1890	Fleszar Benoni	156	—	—	**brak sprawozd.**
			1709	600	5611	

W roku 1904 założono 1 nową czytelnię i powiększono biblioteki 3 dawniejszych; przesłano w tym celu 157 książek wartości 128 koron.

Od roku 1890 po koniec 1904 założono 12 czytelni, upadło 2, było w 1904 roku 10. Kierownikami byli: 3 księży, 4 nauczycieli (brak 2 sprawozdań), 2 nauczycielki, 1 kowal.

Powiat Przeworsk.

Gać	1888	Kula Jakób	146	71	313	bibl. powiększ.
Gniewczyna .	1890	Peszkowska Julia	230	165	1498	bibl. powiększ.
Gorliczyna . .	1898	Krzechlikówna W.	226	56	702	
Jagieła . . .	1894	Kędziora Marcin	163	—	—	**brak sprawozd.**
Manasterz . .	1902	Markiewski Michał	181	74	1260	bibl. powiększ.
Nowosielce . .	1890	Bienia Stanisław	135		—	bibl. powiększ.[1])
Ostrów i Mikulice	1900	Kluz Piotr	214	107	893	
Siennów . . .	1890	Siuzdak Franciszek	212	—	—	**brak sprawozd.**
Tryńcza . . .	1904	Firla Antoni	116	—	—	założona 1904
Ubieszyn . .	1901	Rembisz Rudolf	184	44	694	bibl. powiększ.
Ujezna . . .	1904	Molewicz Józef	100	—	—	założona 1904
			1907	517	5360	

W roku 1904 założono 2 nowe czytelnie i powiększono biblioteki 5 dawniejszych; przesłano w tym celu 418 książek wartości 322 koron.

Od roku 1888 po koniec 1904 założono 12 czytelni, upadła 1, było w 1904 roku 11. Kierownikami byli: 8 nauczycieli (brak 3 sprawozdań), 2 nauczycielki, 1 organista.

Powiat Ropczyce.

Bobrowa . . .	1887	Babczyn Zygmunt	200	51	366	
Brzeziny . . .	1887	Śliwa Tomasz	293	58	150	
Brzeźnica . .	1892	Trondowski Edw.	211	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Chechły . . .	1888	Chendyński Henryk	266	12	132	
Czarna . . .	1885	Świrad Piotr	223	198	1549	bibl. powiększ.
Gawrzyłowa .	1902	Bojda Stanisław	141	72	367	bibl. powiększ.
Glinik . . .	1891	Ząbek Edmund	116	—	—	**brak sprawozd.**
Gnojnica . . .	1899	Wiatrowski Ferd.	175	81	1001	bibl. powiększ.
Gumniska-Foks	1891	X. Jarzębiński J.	218	—	—	**brak sprawozd.**
Kozodrza . .	1901	Szeliga Kazimierz	156	108	540	
Mała	1890	X. Grochola Walent.	258	95	678	
Nagoszyn . .	1904	Sierosławski Konst.	133	—	—	założona 1904
Niedźwiada . .	1892	—	214	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Nockowa . .	1889	Żmuda Piotr	160	85	340	
Ocieka . . .	1899	Mleczko Teofil	141	54	134	bibl. powiększ.
Olchowa . . .	1904	Kargol Józef	91	—	—	założona 1904
Ostrów . . .	1889	Rydzik Franc.	250	60	584	bibl. powiększ.

[1]) Poprzedni kierownik nie nadesłał sprawozdania.

Powiat Ropczyce.

Paszczyna . .	1891	Piątek Jan	246	116	947	bibl. powiększ.
Pustków . . .	1895	Łukasik Franc.	240	100	2486	
Pustynia . . .	1892	Oleński Juliusz	180	40	564	*od 1/10 niecz. 04*
Ropczyce . .	1883	Sałach Michał	277	165	4796	bibl. powiększ.
Sędziszów . .	1890	Ziemliński Antoni	203	61	238	
Skrzyszów . .	1890	Chmiel Jan	209	90	1117	bibl. powiększ.
Stobierna . .	1891	Nadolska Anast.	228	41	488	bibl. powiększ.
Wielopole Skrz.	1882	Milan Aleksander	302	104	435	
Zagorzyce . .	1904	Weissowa Helena	131	—	—	założona 1904
Zawada . . .	1892	Kaczówna Teresa	215	116	1174	bibl. powiększ.
			5477	1707	18886	

W roku 1904 założono 3 nowe czytelnie i powiększono biblioteki 10 dawniejszych; przesłano w tym celu 564 książek wartości 483 koron.

Od roku 1882 po koniec 1904 założono 31 czytelni, upadło 4, było w 1904 roku 27, z czego 2 nieczynne. Kierownikami byli: 2 księży (brak 1 sprawozdania), 21 nauczycieli (brak 1 sprawozdania), 2 nauczycielki, 1 Siostra Służebniczka N. M. P.

Powiat Rzeszów.

Błażowa . . .	1890	Wasung J. N.	197	—	—	**brak sprawozd.**
Biała	1901	Osadzińska Wład.	160	80	560	
Boguchwała . .	1902	X. Purzycki Dąbr. W.	169	100	2081	bibl. powiększ.
Borek stary . .	1898	Bielatowicz Emilia	170	86	347	bibl. powiększ.
Bratkowice . .	1892	Urban Jan	142	—	—	**brak sprawozd.**
Dylęgówka . .	1888	Pieniowski Antoni	188	147	1059	bibl. powiększ.
Futoma . . .	1892	Michalik Małgorzata	199	—	—	**brak sprawozd.**
Głogów . . .	1897	Misiewicz Mieczysł.	251	120	1175	bibl. powiększ.
Hyżne	1895	Lach Andrzej	191	—	—	**brak sprawozd.**
Jawornik polski	1892	Prassoł Kazimierz	269	54	540	
Kraczkowa . .	1893	Broda Jan	159	—	--	**brak sprawozd.**
Krasne . . .	1891	Bawor Michał	154	250	1750	
Lutoryż . . .	1892	Piątek Antoni	117	—	—	**brak sprawozd.**
Łaka	1893	Tatkowski Jan	235	79	324	bibl. powiększ.
Matysówka . .	1902	Andres Adam	185	71	1164	bibl. powiększ.
Mrowla . . .	1893	Fleszar Władysław	218	66	619	bibl. powiększ.
Przewrotne . .	1890	Krzywka Zdzisław	193	36	117	bibl. powiększ.
Rudna wielka .	1891	Woll Irena	269	184	207	
Siedliska . . .	1904	Gliwa Franciszek	111	—	—	założona 1904
Słocina . . .	1892	Kupka Andrzej	275	45	227	
Stobierna . .	1899	X. Hajduk Maks.	189	165	3075	bibl. powiększ.
Straszydle . .	1897	Żybura Ignacy	200	128	843	bibl. powiększ.
Świlcza . . .	1894	Synowiec Franc.	239	30	660	bibl. powiększ.
Tyczyn . . .	1899	Milówka Andrzej	184	—	—	**brak sprawozd.**
Trzciana . . .	1892	Lech Jan	119	—	—	**brak sprawozd.**
Wysoka . . .	1892	Pietraszek Wawrz.	209	—	—	**brak sprawozd.**
Zabierzów . .	1893	X. Sochański Marc.	185	—	—	**brak sprawozd.**
Zaczernie . .	1902	Cebula Józef	194	81	1128	bibl. powiększ.
			5371	1722	15876	

W roku 1904 założono 1 nową czytelnię i powiększono biblioteki 12 dawniejszych; przesłano w tym celu 483 książek wartości 395 koron.

Od roku 1888 po koniec 1904 założono 31 czytelni, upadły 3, było w 1904 roku 28. Kierownikami byli: 3 księży (brak 1 sprawozdania), 20 nauczycieli (brak 8 sprawozdań), 4 nauczycielki (brak 1 sprawozdania), 1 organista.

Powiat Sanok.

Bażanówna . .	1892	Ruczka Marya	205	—	—	**brak sprawozd.**
Bukowsko . .	1890	Topolski Wojciech	135	—	—	bibl. powiększ.[1]
Długie . . .	1891	Dziubek Marcin	195	76	523	
Hłomcza . . .	1897	Jaśkiewicz Maryan	213	52	242	bibl. powiększ.
Jaćmierz . . .	1898	Magierowski Leon	185	—	—	**brak sprawozd.**
Klimkówka . .	1887	Nycz Paweł	239	187	1075	bibl. powiększ.
Liszna . . .	1901	Polańska Franc.	135	—	—	**brak sprawozd.**
Mrzygłód . . .	1891	Pochmarski Rudolf	225	—	—	**brak sprawozd.**
Pisarowce . .	1891	Cramerówna F.	245	105	311	bibl. powiększ.
Posada-olchow.	1891	Sygnarski Wład.	295	73	705	
Posada-sanocka	1889	Łukaszkiewicz Wł.	143	40	200	
Sanok	1892	Biega Leopold	91	—	—	**brak sprawozd.**
Zarszyn . . .	1892	Dembowski Antoni	239	58	950	
			2545	591	4006	

W roku 1904 powiększono biblioteki 4 czytelni o 133 książek wartości 117 koron.

Od roku 1887 po koniec 1901 założono 19 czytelni, upadło 6, było w 1904 roku 13, z czego 1 nieczynna. Kierownikami byli: 10 nauczycieli (brak 3 sprawozdań), 3 nauczycielki (brak 2 sprawozdań).

Powiat Strzyżów.

Baryczka . .	1891	Czerkiewicz Jan	111	53	600	bibl. powiększ.
Czudec . . .	1891	X. Dąbek Marcin	213	26	218	
Dobrzechów .	1892	Świstak Franciszek	233	88	302	bibl. powiększ.
Frysztak . . .	1892	—	186	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Godowa . . .	1891	Świątecki Józef L.	249	—	—	**brak sprawozd.**
Grodzisko . .	1892	Pieróg Jan	106	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Gwoźnica-górna	1890	Markowicz Antoni	190	107	865	bibl. powiększ.
Kalembina . .	1904	Dubas Wojciech	91	—	—	założona 1904
Kozłówek . .	1892	Wojda Edward	199	72	243	bibl. powiększ.
Lubla	1892	Bogdalski Czesław	309	329	1638	bibl. powiększ.
Łączki . . .	1896	Wyżykowski Józef	169	43	301	
Markuszowa .	1892	Bączewski Ambr.	197	—	—	**brak sprawozd.**
Niebylec . . .	1904	—	93	78	350	[2]
Niewodna . .	1895	Szczepanik Jan	221	42	1040	
Pstrągowa . .	1889	Szybkowski Stan.	216	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Wiśniowa . .	1895	X. Glatzel Edward	211	17	388	bibl. powiększ.
Wojaszówka .	1899	Ćwiok Jan	150	86	572	
Wysoka . . .	1892	Boczoń Ludwik	138	—	—	[3]
			3282	941	6517	

W roku 1904 założono 2 nowe czytelni i powiększono biblioteki 6 dawniejszych; przesłano w tym celu 418 książek wartości 343 koron.

Od roku 1889 po koniec 1904 założono 22 czytelni, upadło 4, było w 1904 roku 18, z czego 3 nieczynne. Kierownikami byli: 1 ksiądz, 15 nauczycieli brak 3 sprawozdań).

---

[1]) *W roku 1903/4 nieczynna.*
[2]) *Od 1/X. 1904 brak kierownika.*
[3]) Poprzedni kierownik nie nadesłał sprawozdania.

Powiat Tarnobrzeg.

Alfredówka . .	1895	Strojek Andrzej	170	28	119	bibl. powiększ.
Antoniów . .	1890	Jasiński Bolesław	222	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Baranów . . .	1891	Bara Piotr	255	35	267	
Chmielów . .	1889	Skowroński Wojc.	150	—	—	**brak sprawozd.**
Dąbrowica . .	1890	Krogulski Ignacy	262	81	511	
Dęba	1898	Wnękowski Ludwik	248	—	—	[1])
Domacyny . .	1903	Łukaszkiewicz Kl.	160	137	770	bibl. powiększ.
Gorzyce . . .	1889	Krzyżek Michał	196	56	635	bibl. powiększ.
Grębów . . .	1888	Nowakowski J.	118	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Jadachy . . .	1903	Święch Jan	154	89	1091	bibl. powiększ.
Jastkowice . .	1892	Ligęza Jan	250	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Kotowa Wola .	1894	Sielecki Andrzej	198	44	213	bibl. powiększ.
Machów . . .	1894	—	190	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Miechocin . .	1889	Prażniewski Franc.	221	65	390	
Mokrzyszów .	1888	Wargała Michał	274	84	253	bibl. powiększ.
Nagnajów . .	1902	Karpiel Jan	137	187	391	
Sobów . . .	1893	Maciąg Kasper	293	68	516	
Sokolniki . .	1891	Kotulski Tomasz	155	—	—	**brak sprawozd.**
Stale	1891	Hahn Leopold	227	276	828	
Tarnobrzeg . .	1901	Łopatyński Józef	208	46	736	bibl. powiększ.
Turbia . . .	1891	Świerczek Andrzej	215	27	73	
Wielowieś . .	1895	Arndt Bronisława	206	35	210	
Wola Gołego .	1890	Bochniewicz Rom.	220	58	300	
Wólka Turebska	1894	Chodkiewicz Karol	238	100	3000	
Wrzawy . . .	1888	Siemek Wincenty	255	142	852	
Wydrza . . .	1903	Bochniewicz Michał	128	82	524	bibl. powiększ.
Zaleszany . .	1889	Warchoł Adam	296	61	1040	bibl. powiększ.
			5646	1761	12719	

W roku 1904 powiększono biblioteki 9 czytelni o 291 książek wartości 245 koron.

Od roku 1888 po koniec 1903 założono 30 czytelni, upadły 3, było w 1904 roku 27, z czego 5 nieczynnych. Kierownikami byli: 22 nauczycieli (brak 2 sprawozdań), 2 włościan, 1 Siostra Dominikanka w Wielowsi.

Powiat Tarnów.

Brzozowa . .	1892	Lewandowski Jan	283	98	362	bibl. powiększ.
Gromnik . . .	1889	Florek Stanisław	223	32	175	
Ilkowice . . .	1892	Totoś Ludwik	100	—	—	**brak sprawozd.**
Janowice. . .	1889	Regiec Franciszek	302	48	587	bibl. powiększ.
Jodłówka . .	1891	X. Amelikowski W.	184	19	116	
Klikowa . . .	1891	Kalicki Wawrzyniec	274	123	1404	bibl. powiększ.
Kowalowy . .	1898	—	211	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Krzyż	1889	Jaracz Jan	251	77	221	
Łęg	1904	Wójcikiewicz Tom.	70	—	—	założona 1904
Mikołajowice .	1890	Sowa Wojciech	204	33	150	
Rudka . . .	1886	Banaś Ignacy	143	—	—	bibl. powiększ.[2])
Ryglice . . .	1900	Szaleski Jan	221	150	1296	bibl. powiększ.
Rzuchowa . .	1888	Frączkiewicz Jan	343	66	1415	bibl. powiększ.
Siemiechów . .	1903	Drewko Józef	127	107	1599	

[1]) *W roku 1903/4 nieczynna z powodu epidemii.*
[2]) *W roku 1903/4 nieczynna.*

Powiat Tarnów.

Szynwałd . .	1903	Lewicki Prawdz. Wł.	130	113	561	bibl. powiększ.
Wróblowice . .	1891	Regiec Władysław	247	—	—	**brak sprawozd.**
Zaczarnie . .	1903	Tarnowski Jan	127	127	1015	bibl. powiększ.
			3440	993	8901	

W roku 1904 założono 1 nową czytelnię i powiększono biblioteki 8 dawniejszych; przesłano w tym celu 368 książek wartości 300 koron.

Od roku 1886 po koniec 1904 założono 21 czytelni, upadło 4, było w 1904 roku 17, z czego 2 nieczynne. Kierownikami byli: 1 ksiądz, 14 nauczycieli (brak 2 sprawozdań), 1 włościanin.

Powiat Wadowice.

Andrychów . .	1891	Zimnal Franciszek	308	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Bachowice . .	1889	Gawron Jan	266	67	711	bibl. powiększ.
Barwałd dolny .	1892	Grabowska Anna	186	68	994	
Barwałd górny	1903	Hanusiak Walenty	125	80	431	bibl. powiększ.
Brzezinka . .	1897	Komędera Andrzej	178	34	489	bibl. powiększ.
Chocznia . . .	1889	Ryłko Adam . .	309	95	1830	bibl. powiększ.
Frydrychowice .	1888	Podoba Władysław	250	83	635	bibl. powiększ.
Gierałtowice .	1903	X. Michalik Józef	130	98	1070	bibl. powiększ.
Głębowice . .	1898	X. Nieć Józef	208	122	504	bibl. powiększ.
Graboszyce . .	1902	X. Paleczek Kaz.	161	45	355	bibl. powiększ.
Inwałd . . .	1887	Hruby Józef	267	102	816	
Jaroszowice . .	1891	—	231	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Lanckorona . .	1902	X. Rajski Antoni	162	72	170	
Leńcze górne .	1887	Salawa Wawrzyn.	149	172	688	bibl. powiększ.
Łękawica . .	1904	Adamczyk Józef	82	—	—	założona 1904
Mucharz . . .	1895	Urban Jakób	229	53	722	bibl. powiększ.
Pobiedr . . .	1882	Chysz Maciej	186	79	955	
Przeciszów . .	1895	Mendyk Jan	200	—	—	**brak sprawozd.**
Przytkowice .	1891	Kazek Józef	163	?	200	
Radocza . . .	1894	X. Rychlik Wład.	167	—	—	[1]
Roczyny . . .	1894	Szpądrowski Ign.	151	51	799	bibl. powiększ.
Ryczów . . .	1889	Bandoła Józef	278	65	307	bibl. powiększ.
Stryszów . .	1898	X. Figwer Jan	114	130	1040	
Targanice . .	1895	Kochaj Stanisław	181	55	636	bibl. powiększ.
Tarnawa . . .	1901	Orzechowski Karol	200	83	478	
Tłuczań górna .	1886	X. Szewczyk Jan	185	?	?	
Tomice . . .	1902	Szczyrbowski Franc.	107	21	325	
Trzebieńczyce-Laskowa	1890	Słowik Piotr	244	44	851	bibl. powiększ.
Wieprz . . .	1892	X. Krzysica Marcin	234	—	—	**brak sprawozd.**
Woźniki . . .	1891	X. Grębosz Piotr	237	86	423	
Zagórnik . . .	1889	Szczerczak Stan.	150	—	—	bibl. powiększ.[2]
Zator	1895	Bańdur Franciszek	309	30	250	bibl. powiększ.
Zawadka . . .	1891	Sikora Józef	225	14	302	bibl. powiększ.
Zebrzydowice .	1892	Pałosz Józef	236	184	333	bibl. powiększ.
Zembrzyce . .	1888	Cyankiewicz Paweł	300	104	1880	
Zygodowice . .	1886	Paleczkówna Marya	299	85	1393	bibl. powiększ.
			7407	2122	19587	

W roku 1904 założono 1 nową czytelnię i powiększono biblioteki 19 dawniejszych; przesłano w tym celu 630 książek wartości 504 koron.

Od roku 1882 po koniec 1904 założono 41 czytelni, upadło 5, było w 1904 roku 36, z czego 3 nieczynne. Kierownikami byli: 9 księży (brak 2 sprawozdań), 23 nauczycieli (brak 1 sprawozdania), 2 nauczycielki, 1 włościanin.

[1] Poprzedni kierownik nie nadesłał sprawozdania.
[2] *W roku 1903/4 nieczynna.*

Powiat Wieliczka.

Bierzanów . .	1882	Sadkowski Jan	351	146	320	bibl. powiększ.
Biskupice . .	1886	X. Gąsiorowski L.	140	99	1470	bibl. powiększ.
Bodzanów . .	1886	X. SzczurkowskiW.	200	—	—	**brak sprawozd.**
Brzegi . . .	1890	Szurmiak Franc.	220	166	782	
Brzezowa . .	1891	Koza Wojciech	211	62	886	bibl. powiększ.
Bugaj	1896	Stefańska Jadwiga	195	35	145	bibl. powiększ.
Dobczyce . .	1882	Dworzak Józef	365	101	497	bibl. powiększ.
Dziekanowice .	1885	Dobrzański Ludwik	202	—	—	**brak sprawozd.**
Gdów	1882	Dr. Breyer Stanisł.	211	134	1550	
Grabie . . .	1887	Leitner Stanisław	223	—	—	**brak sprawozd.**
Grajów . . .	1903	Szydłak Jakób	201	61	2116	bibl. powiększ.
Gruszów . . .	1890	Pilecki Maryan	195	195	948	bibl. powiększ.
Janowice. . .	1897	Bromilska Helena	218	38	240	bibl. powiększ.
Kawec . . .	1904	Hirschbergowa J.	90	—	—	założona 1904
Koźmice . . .	1895	Żołnierczyk Jan	108	—	–	bibl. powiększ.[1])
Krzyszkowice .	1899	Tatara Jan	219	48	786	
Lednica górna .	1891	Nowak Wojciech	125	32	103	
Lipnik . . .	1891	Burghard Karol	252	66	1061	bibl. powiększ.
Przewóz . . .	1891	Psarska Adolfina	222	—	—	**brak sprawozd.**
Raciborsko . .	1890	Sikora Eugeniusz	216	102	864	
Raciechowice .	1889	WestfalewiczowaBr.	150	76	537	bibl. powiększ.
Siepraw . . .	1883	Ryłko Adolf	222	85	674	
Siersza . . .	1887	Młynek Ludwik	164	70	?	
Śledziejowice .	1889	Ciepielowska Mich.	255	31	502	bibl. powiększ.
Wierzbanowa .	1902	Hradecka Stanisław.	185	201	1885	
Wiśniowa . .	1904	Biestek Władysław	95	—	—	założona 1904
			5235	1748	15366	

W roku 1904 założono 2 nowe czytelnie i powiększono biblioteki 13 dawniejszych; przesłano w tym celu 603 książek wartości 499 koron.

Od roku 1882 po koniec 1904 założono 36 czytelni, upadło 10, było w 1904 roku 26, z czego 1 nieczynna. Kierownikami byli: 2 księży (brak 1 sprawozdania), 14 nauczycieli (brak 2 sprawozdań), 7 nauczycielek (brak 1 sprawozdania), 1 krawiec, 1 lekarz, 1 profesor gimnazyalny.

Powiat Żywiec.

Cięcina . . .	1890	Ślusarek Tomasz	200	109	868	
Cisiec	1894	Milewski Józef	272	92	813	bibl. powiększ.
Jeleśnia . . .	1894	Seweryn Wojciech	153	86	114	bibl. powiększ.
Kamesznica doln.	1895	Ryszkiewicz Jan	248	81	717	
Krzeszów . .	1890	Cichy Konstanty	240	98	473	
Krzyżowa . .	1889	Ryszkiewicz Ant.	203	—	—	**brak sprawozd.**[2])
Lachowice . .	1886	Pająk Stanisław	274	44	452	
Lipowa . . .	1888	Bombol Adolf	197	124	960	
Łodygowice .	1892	X. Lenart Andrzej	227	—	—	[3])
Milówka . . .	1891	Weiss Bolesław	206	155	827	[4])
Przyborów . .	1900	Piekarczyk Piotr	170	55	358	[5])

[1]) *W roku 1903/4 nieczynna.*
[2]) Od 15/XII. 1904 Adlerówna Helena.
[3]) Poprzedni kierownik nie nadesłał sprawozdania.
[4]) Od 1/XII. 1904 Ślusarek Tomasz.
[5]) Od 24/XI. 1904 Rychlicka Władysława.

Powiat Żywiec.

Radziechowy .	1888	Kudłacik Wojciech	244	10	116	bibl. powiększ.[1]
Rajcza . . .	1885	Oleszkiewicz Bogd.	238	89	2275	bibl. powiększ.
Rycerka-dolna	1892	Willam Adam	173	—	—	**brak sprawozd.**[2]
Rycerka-górna	1895	Zwoleński Jan	267	92	871	bibl. powiększ.
Rychwałd . .	1895	Żelazny Antoni	252	103	1750	bibl. powiększ.
Ślemień . . .	1890	Neider Antoni	176	84	989	
Słotwina . . .	1892	—	128	—	—	*w 1903/4 nieczyn.*
Sól	1897	Jamka Rudolf	160	?	441	bibl. powiększ.[3]
Sporysz . . .	1895	Chwierut Jan	253	96	836	bibl. powiększ.
Sucha . . .	1890	Gonet Szymon	354	55	1891	
Ujsoły	1896	Kowicki Błażej	117	51	155	[4]
Żywiec (paraf. bibl. ruch.)	1904	X. Cholewka Stan.	50	—	—	założona 1904
			4799	1424	14906	

W roku 1904 założono 1 nową czytelnię i powiększono biblioteki 8 dawniejszych; przesłano w tym celu 292 książek wartości 232 koron.

Od roku 1885 po koniec 1904 założono 24 czytelni, upadła 1, było w 1904 roku 23, z czego 1 nieczynna. Kierownikami byli: 2 księży (brak 1 sprawozdania) 20 nauczycieli (brak 2 sprawozdań).

B) Na wschód od linii Sanu.

Powiat Gródek.						
Bar	1893	Mrazówna Anton.	159	40	141	
Rodatycze . .	1900	X. Sylwester Ant.	160	—	—	**brak sprawozd.**
			319	40	141	
Powiat Jaworów.						
Krakowiec . .	1902	Myczkowski Józef	100	—	—	**brak sprawozd.**
Powiat Kałusz.						
Tomaszowce .	1900	Rzeczycka Wanda	191	32	78	
Wojniłów . .	1900	Jastrzębska Jadw.	226	114	1293	bibl. powiększ.
			417	146	1371	
Powiat Mościska.						
Moczerady . .	1903	Smarzewski Tad.	140	43	171	bibl. powiększ.
Pnikut . . .	1891	Filip Jan	250	37	493	
Trzcieniec . .	1891	Cieszanowski Jan	91	62	790	
			481	142	1454	
Pow. Nadwórna.						
Nadwórna . .	1894	X. Janowski Franc.	187	220	3600	bibl. powiększ.
Powiat Podhajce.						
Złotniki . . .	1891	Ludkiewicz Karol	214	94	214	

[1]) Od 8/X. 1904 Piekarczyk Antoni.
[2]) *Od 27/X. 1904 nieczynna.*
[3]) Od 10/XII. 1904 Ryczkiewicz Antoni.
[4]) Od 9/X. 1904 Kudłacik Wojciech.

Pow. Przemyślany						
Dunajów . .	1901	Torski Antoni	119	—	—	**brak sprawozd.**
Świrz	1900	Łukaszkiewicz St.	189	237	1000	bibl. powiększ.
			308	237	1000	
Powiat Skałat.						
Hałuszczyńce .	1898	X. Panek Aleks.	200	46	866	bibl. powiększ.
Powiat Tarnopol.						
Łozowa . . .	1888	X. Skurzak Jan	232	240	540	bibl. powiększ.
Powiat Zbaraż.						
Koszlaki . . .	1890	Bekus Antoni	298	81	1907	bibl. powiększ.
Powiat Złoczów.						
Olesko . . .	1892	X. Piątkowski M.	309	28	612	bibl. powiększ.
Powiat Żółkiew.						
Skwarzawa stara	1902	Gajewska Stefania	101	?	?	
Winniki . . .	1900	Kubisz Jan	219	33	134	
			320	33	134	
			3385	1307	11839	

W roku 1904 powiększono biblioteki 8 dawniejszych czytelni o 182 książek wartości 168 koron.

Założono 49 czytelni, upadło 31, było w 1904 roku 18. Kierownikami byli: 5 księży (brak 1 sprawozdania), 6 nauczycieli (brak 1 sprawozdania), 4 nauczycielki, 1 organista, 1 właściciel dóbr, 1 dyrektor lasów (brak sprawozdania).

C) Śląsk.

Powiat Bielsk.						
Brenna . . .	1904	X. Herot Ferd.	111	—	—	założona 1904
Grabowice . .	1901	Mazurek Karol	295	67	1879	bibl. powiększ.
Iłownica . .	1901	Wawrzeczko Fr.	212	65	752	
Ligota . . .	1901	X. Spaćil Antoni	236	48	1354	bibl. powiększ.
Lipowiec . .	1904	Kozieł Jan	120	—	—	założona 1904
Mnich . . .	1902	Górnikiewicz Wł.	216	89	1437	bibl. powiększ.
Zarzecze . . .	1902	Kasperlik Antoni	242	196	3382	bibl. powiększ.
			1432	465	8804	
Powiat Cieszyn.						
Koniaków . .	1903	Stuligłowa Michał	173	104	520	bibl. powiększ.
Łomna . . .	1902	Adamczyk Jan	195	128	1601	bibl. powiększ.
Puńców . . .	1901	X. Linzer Edward	213	61	867	bibl. powiększ.
Zamarski . .	1901	Wranka Jerzy	176	—	—	**brak sprawozd.**
			757	293	2983	

Powiat Frysztat.						
Karwina . . .	1900	Bura Henryk	260	217	2613	bibl. powiększ.
Karwina-Dąbrowska Granica	1904	Burschik Jan	133	—	—	założona 1904
Łazy	1903	Bajorek Jan	194	101	1497	bibl. powiększ.
			587	318	4110	
			2776	1076	15897	

W roku 1904 założono 3 nowe czytelnie i powiększono biblioteki 9 dawniejszych; przesłano w tym celu 734 książek wartości 618 koron.
Z założonych 15 czytelni 1 upadła, było w 1904 roku 14. Kierownikami byli: 3 księży, 9 nauczycieli (brak 1 sprawozdania), 2 urzędników.

D) **Miasto Kraków.**

Biblioteka w Uniwersyteckiej klinice chorób wewnętrznych	1889	Prof. Dr. Edward Korczyński	340	—	—	**brak sprawozd.**[1])
Biblioteka przy szkole wydziałowej na Smoleńsku . . .	1890	Dyr. Maciołowski J.	464	188	3502	
Biblioteka dla rękodzielnik. i robotników umieszczona w domu Zw. „Przyjaźni“	1901	Kwinta Tomasz	730	50	550	
			1534	238	4052	

RUCHOME BIBLIOTEKI.

Według § 2 lit. *d* statutu do zakresu działania naszego Towarzystwa należy także popieranie kształcenia się nauczycieli szkół ludowych przez dostarczanie im książek i innych środków naukowych. Działalność tę rozpoczęliśmy jeszcze w 1901 roku, pierwsi w Polsce w życie wprowadzając nowy pomysł organizacyi bibliotek ruchomych dla nauczycieli szkół ludowych i wydziałowych. Mamy ich obecnie 8. Organizacya i kierownictwo oddane są wyłącznie tylko nauczycielom ludowym. W powiecie chrzanowskim stoją na czele tej organizacyi pp.: Stanisław Polaczek, L. Małys i J. Koczur; w krakowskim pp.: inspektor Józef Spis i Wincenty Woźny; w myślenickim inspektor X. Ludwik Fonferko; w podgórskim p. inspektor Seweryn Udziela; w wielickim pp. inspektor Stanisław Pallan i W. Gąsiecki; w żywieckim p. inspektor Alojzy Schaschek; w Wesołej (pow. Brzozow-

[1]) Powiększona w 1904 roku o 121 książek wartości 205 koron.

ski) p. M. Gąsior, wreszcie administracyę takiejże biblioteki dla Śląska sprawuje Zarząd polskiego Towarzystwa pedagogicznego w Cieszynie. W tych ośmiu bibliotekach było 1.180 dzieł, a korzystało z nich około 900 nauczycieli i nauczycielek.

O ile tego rodzaju biblioteki były potrzebne, niech zaświadczą ustępy z nadesłanych nam sprawozdań, które tu dla przykładu zamieszczamy:

Z powiatu krakowskiego n. p. pisze p. W. Woźny: „Nauczycielstwo tutejszego okręgu chętnie korzysta z biblioteki ruchomej, książki znajdują się bez przerwy w jego rękach, a korzystanie z nich staje się niekiedy prawdziwą ucztą i rozrywką umysłową, zwłaszcza w okolicy dalszej od Krakowa. Utworzenie tej biblioteki stało się nadto powodem, że nauczycielstwo styka się z sobą częściej, następuje wymiana myśli, a to wpływa korzystnie na życie umysłowe nauczycieli. Całe nauczycielstwo czuje wdzięczność za utworzenie biblioteki, a wdzięczność tę wyraziło odpowiednią uchwałą na konferencyi okręgowej w Mogile i Czernichowie“.

Z powiatu myślenickiego pisze X. Fonferko: „Korzyść z dotychczasowej działalności biblioteki ruchomej jest ta, że nauczycielstwo nie musi poprzestawać, jak dawniej, na czytaniu samych dzieł pedagogicznych i ściśle zawodowych, ale że czytając wyborowe dzieła różnej treści, obejmuje myślą szersze widnokręgi, wskutek czego ze swobodniejszym umysłem może się oddawać pracy zawodowej. Ogromne także znaczenie ma zarówno dla nauczycieli, jak i wogóle dla oświaty ta okoliczność, że przez czytanie samych najlepszych książek szerzą się lub utrwalają między nauczycielstwem podniosłe zapatrywanie na kwestye społeczne“.

W powiecie podgórskim uchwaliła „Konferencya nauczycielska okręgowa“ dwukrotnie, raz w Podgórzu, drugi raz w Skawinie, wyrazić podziękowanie za utworzenie biblioteki i: „ułatwienie tym sposobem nauczycielstwu pracy nad dalszem kształceniem i pogłębianiem wiedzy swej zapomocą doborowych dzieł najcelniejszych pisarzy“. C. k. Rada szkolna okręgowa, zawiadamiając nas o tych uchwałach, dodaje: „że przyłącza się do nich, bo stwierdziła, że pożytek z biblioteki ruchomej był bardzo wielki. Zaprowadzeniem bibliotek ruchomych zyskało sobie Towarzystwo Oświaty ludowej w szerokich kołach gorące uznanie i powiększyło bardzo zasługi swoje wobec kraju“.

Z powiatu wielickiego pisze p. St. Pallan: „Nauczycielstwo tutejszego okręgu korzysta z biblioteki bardzo. Dzieła dostarczane, są rzeczywiście wyborowe i dla nauczycielstwa pożądane“.

Aby dać dokładniejszą wiadomość o organizacyi i działalności tych bibliotek, przytaczamy na zakończenie dla przykładu sprawozdanie z powiatu chrzanowskiego w całości:

Druga serya „ruchomej biblioteki nauczycielskiej“ przypadła dla nauczycielstwa chrzanowskiego powiatu na czas od 1 kwietnia 1903 r. do 31 marca 1905 r. Stało się to na wyraźne życzenie nauczycielstwa, które prosiło o pozostawienie biblioteki w każdym po-

wiecie sądowym przez 8 miesięcy, jak bowiem doświadczenie wykazało, poprzednio przeznaczony czteromiesięczny przeciąg czasu był za krótki dla tych, którzy w całej pełni z dobrodziejstw ruchomej biblioteki korzystać chcieli.

Cała wspomniana serya obejmowała 125 tomów dzieł różnej treści, które rozdzielono na trzy działy; z tych pierwszy obejmował 42, drugi 41, trzeci 42 tomów. Dział I. „ruchomej biblioteki nauczycielskiej“ posuwał się w chrzanowskim powiecie co 8 miesięcy w ten sposób, że w Chrzanowie pozostawał od 1 kwietnia do 30 listopada 1903 r., w Jaworzniu od 1 grudnia 1903 r. do 31 lipca 1904 r., w Krzeszowicach od 1 sierpnia 1904 r. do 31 marca 1905 r. Dział II. pozostawał od 1 kwietnia do 30 listopada 1903 r. w Jaworzniu, od 1 grudnia 1903 r. do 31 lipca 1904 w Krzeszowicach, od 1 sierpnia 1904 r. do 31 marca 1905 r. w Chrzanowie. Dział III. natomiast pozostawał w Krzeszowicach od 1 kwietnia do 30 listopada 1903 r., w Chrzanowie od 1 grudnia 1903 r. do 31 lipca 1904 r., a w Jaworzniu od 1 sierpnia 1904 r. do końca marca 1905 r.

Druga serya biblioteki składała się z dzieł następujących pisarzy: Władysława Anczyca, Szymona Askenazego, O. Jana Beyzyma, Józefa Blizińskiego, X. Zygmunta Chełmickiego, Antoniego Chołoniewskiego, X. Marcina Czermińskiego, Daniela Defoe'go, Ludwika de Laveaux, E. Demolins'a, W. Doroszewicza, Adolfa Dygasińskiego, Dra Benedykta Dybowskiego, Dra Kazimierza Filipowicza, Edwarda Foa (tł. Gustaw Doliński), Feliksa Gajslera, Wacława Gąsiorowskiego, Wł. Grabieńskiego, Artura Gruszeckiego, Pawła Guiraud'a, Gamminy Gorden, Hedin Sven, X. J. Hołubowicza, Homera, H. Jaworskiego, Tomasza Jeża, St. Kluczyckiego, Feliksa Konecznego, Maryi Konopnickiej, Wincentego Kosiakiewicza, Jana Lama, Oskara Lenz'a, Pawła Leroy, J. Lippert'a, Walerego Łozińskiego, hr. Łubieńskiego, Erazma Majewskiego, Orisson Svet Marden'a, Waleryi Marréné, J. Popławskiego, Ernesta Menault'a, Dra Józefa Milewskiego, X. M. Morawskiego, Dra K. Müllera, Wacława Nałkowskiego, X. A. Naruszewicza, Kazimierza Mierzyńskiego, Anny Neumannowej, Elizy Orzeszkowej, Jana Chr. Paska, Dra Maksa Pettenkoffera, Rufina Piotrowskiego, Edmunda Plauchut'a, Dra Zdzisława Próchnickiego, Bolesława Prusa, Piotra Pruszcza, Wł. Reymonta, Johna Ruskin'a, Stanisława Schnür Pepłowskiego, Sewera, Henryka Sienkiewicza, Slatina Baszy, Tad. Smarzewskiego, Dra L. Sonderegger'a, St. Smolki, Jana Steckiego, Edwarda Strumpfa, Karola Szajnochy, Józefa Szujskiego, Wojciecha Szukiewicza, Kornela Ujejskiego, X. Wacława, Kapucyna, Alberta Wilczyńskiego, X. Wł. Żaborskiego, Jana Zacharyasiewicza.

Pod względem treści cała druga serya zawierała: powieści tomów 56, podróży tomów 20, dzieł treści historycznej tomów 25, dzieł treści przyrodniczej tomów 7, pamiętników tomów 5, dzieł traktujących o wychowaniu tomów 2, poezyj tom 1, dzieł traktujących o higienie tomów 4, dzieł innej treści tomów 5.

Kierownictwo każdego działu „ruchomej biblioteki“ spoczywało w rękach nauczycieli ludowych; i tak: wypożyczaniem książek dla

nauczycielstwa powiatu sądowego w Chrzanowie zajmował się początkowo nauczyciel p. Stanisław Woźnowski, a po jego rezygnacyi godność bibliotekarza przyjął p. L. Małys. Bibliotekarzem dla okręgu sądowego w Jaworzniu był początkowo p. Michał Smoszna, przeniesiony do innego powiatu, oddał bibliotekę w ręce p. J. Koczura, nauczyciela w Jaworzniu. Godność bibliotekarza w Krzeszowicach spoczywa w rękach podpisanego.

W ciągu tego dwuletniego peryodu z „ruchomej biblioteki“ korzystało 157 sił nauczycielskich; w tem 89 nauczycieli i 68 nauczycielek.

Godnym uwagi jest fakt, że dzieła treści powieściowej przeczytali wszyscy, mniej interesowano się dziełami treści przyrodniczej, oraz dziełami traktującemi o hygienie. Nie trudno objaw ten wyjaśnić. Umysł ludowego nauczyciela i nauczycielki — przeciążony pracą w szkole i domu — koniecznie potrzebuje lektury lżejszej — dla rozrywki już — nie dla studyów: i gdyby celem „ruchomej biblioteki“ nic innego nie było, jak tylko owo uprzyjemnienie szarych, mglistych dni nauczycielskiego żywota na wsi, to i tak godziłoby się do urzeczywistnienia tego celu dążyć, chociażby kosztem większych, niż dotąd ofiar ze strony społeczeństwa. Jak więc dopiero co zaznaczyłem, dzieła treści powieściowej przeczytało 157 osób, podróży 104 osób, dzieł historycznych 121 osób, dzieł treści przyrodniczej 19 osób, pamiętniki 36 osób, dzieł traktujących o wychowaniu 65 osób, dzieł traktujących o hygienie 17 osób, poezye (Ujejskiego) 78 osób, dzieł innej treści 40 osób. Ogółem owe 157 osób przeczytało dzieł 637, czyli na jedną osobę przypada w przecięciu dzieł 4, katalogi atoli wykazują i takie osoby, które przeczytały wszystkie bez wyjątku dzieła każdego działu tej seryi. Najsłabszy ruch czytelników wykazują miesiące wakacyjne, najsilniejszy miesiące zimowe.

Oto krótki obraz działalności krakowskiego Towarzystwa Oświaty Ludowej w kierunku zaopatrywania ludowego nauczycielstwa w „ruchome biblioteki“. Doświadczenie wykazało, że dotychczasowy sposób pozostawiania pojedynczych działów w każdym okręgu sądowym przez przeciąg 8 miesięcy, czyli całej seryi w tutejszym powiecie przez lat 2, okazał się praktycznym tak, że nie widzę powodu uczynienia innego w tym względzie wniosku. Na szczególniejszą atoli uwagę zasługuje gust nauczycielstwa ludowego do dzieł treści powieściowej, których w przyszłości więcej, niż dotychczas dostarczyćby mu należało, tem więcej, że okręgowa biblioteka w tutejszym powiecie jest zupełnie nieczynną, a chociażby w przyszłości powołaną do życia została, nie zdoła w tym stopniu, co „ruchoma biblioteka“, zadania swego spełnić. Wypowiadam te słowa z obowiązku sprawozdawcy szczerze i otwarcie, jakkolwiek świadom jestem trudności, z jakiemi walczyć musi Zarząd Główny Towarzystwa Oświaty Ludowej wobec apatyi społeczeństwa i braku wydatniejszego, niż dotąd poparcia — ze szkodą dla celów Towarzystwa i ludowego nauczycielstwa, które ciężką, a bezinteresowną prawie pracą na większe względy kraju zasłużyć sobie dotąd nie potrafiło. *Stanisław Polaczek.*

Krzeszowice, dnia 6 marca 1905 roku.

WYDAWNICTWA.

W ubiegłym roku wydaliśmy trzy nowe książki:

Karola Szajnochy: *Powieść o niewoli na wschodzie,* szkic historyczny, str. 100, cena egzemplarza broszurowanego 40 hal.

Jana Zacharjasiewicza: *Konfederat,* opowiadanie, str. 36, cena 20 hal.

Erckmanna i Chatriana: *Opowiadanie rekruta z roku 1813,* przekład z francuskiego, str. 250, książka ozdobiona 24 obrazkami, cena 1 kor. 20 hal.

Wydaliśmy dotąd 14 książek (wymienionych na okładce) w 56.900 egzemplarzach; obejmują one 208$^1/_2$ arkuszy druku. Rozsprzedaliśmy dotąd 30.350 egzemplarzy, mamy na składzie 26.550 egzemplarzy.

Obrót kasowy funduszu wydawnictwa zamieszczony jest na stronicy 46. Uwidoczniony tam jest dar w sumie 2.000 kor. Mamy go do zawdzięczenia „Komitetowi Pań“, które sumę tę zebrały na cele wydawnictwa bądź to ze składek różnych osób, bądź też urządzając loteryę kwiatową, przedstawienia sceniczne, koncerty. Za trudy z tego powodu poniesione składamy tu Komitetowi Pań serdeczne podziękowanie, do szczególniejszej zaś wdzięczności obowiązani jesteśmy prezesowej Komitetu JWPani Maryi Hupkowej, która energicznie i umiejętnie, nie szczędząc osobistej pracy i zabiegów, potrafiła działalnością Komitetu zawsze tak pokierować, że stale tylko najpomyślniejsze rezultaty z niej wynikały. Widząc to, co Jej czcigodna inicyatywa na tak wyzyskiwanym, jak Kraków, terenie potrafiła zrobić, przekonywamy się raz jeszcze, jak dużo może zdziałać jednostka dzielna i ożywiona duchem obywatelskim, oraz, ileby się to dało zrobić dla dobra sprawy w szerokich kołach po powiatach, gdybyśmy mieli więcej osób, pojmujących doniosłość zadań społecznych, oraz nie żałujących swej pracy i trudów dla celów pożytecznych.

Zwracamy tu uwagę, że wykazanego funduszu wydawnictwa książek nie podobna użyć w większej mierze na cele wydawnicze. Trudność użycia tego funduszu tkwi w tem, że akcyj Banku Ziemskiego nie można użyć tak, jak się używa gotówki, dlatego też fundusz ten dopiero wtedy będzie mógł być w całości użyty na wydawnictwo, gdy się znajdzie dobrodziej, który, biorąc akcye bankowe, da nam za nie gotówkę. Dla dobrodzieja nie będzie to połączone z żadną ofiarą, bo ulokuje swą gotówkę w papierze pewnym, przeważnie hipoteką zabezpieczonym, od szeregu lat dającym stale 4$^0/_0$, natomiast dla nas będzie to rzeczywiście dobrodziejstwem, bo da nam możność wprowadzenie gotówki w obrót, czego z akcyami uczynić nie możemy.

SZKOŁA DLA SŁUG W KRAKOWIE.

Szkoła dla sług w Krakowie ukończyła w 1904 roku czternasty rok swej działalności. Z inicyatywy p. dyrektora Jul. Maciołowskiego

utworzona, przez niego zorganizowana i przez lat czternaście bezinteresownie prowadzona, była pierwszą szkołą dla analfabetów, stała się wzorem i zachętą do tworzenia szkół tego rodzaju w kraju naszym.

Grono nauczycielskie składali w roku 1903/4 pp.: dyrektor Julian Maciołowski, ks. A. Leszczyński i panie: Aleksandra Kozubska, Janina Misiągowa, Helena Tempkowa i Jadwiga Wandasiewiczówna. Udzielano w czterech oddziałach tak samo, jak w latach poprzednich: nauki religii, języka polskiego, rachunków, gospodarstwa domowego i śpiewu kościelnego.

Zapisało się do szkoły 47 uczenic niżej 20 lat i 116 wyżej 20 lat, razem 163. W ciągu roku przestało uczęszczać na naukę 73, z pozostałych 90 uczyniło 93% dobry postęp w naukach. Rok szkolny rozpoczął się w dniu 20 września 1903, a zakończył uroczystym popisem w dniu 19 czerwca 1904 r., przyczem rozdzielono 50 nagród w książkach, oraz nagrody pieniężne w łącznej kwocie 100 koron.

Na szkołę tą zwracamy uwagę członków Towarzystwa w Krakowie zamieszkałych, prosząc o poparcie usiłowań dyrektora i grona nauczycielskiego w celu dalszego rozwoju tak skutecznej pracy. Ze swej strony składamy panu dyrektorowi, ks. katechecie i pp. nauczycielkom najserdeczniejsze podziękowanie za ich obywatelską pracę.

FUNDUSZE.

Wkładki, płacone przez członków Towarzystwa, są jedynym zwyczajnym stałym dochodem, na który Zarząd Towarzystwa liczyć może, nie narażając się na zawód. Wkładki takie są następnie miarą, o ile cele Towarzystwa znajdują poparcie w społeczeństwie. Wysokość dochodu z tego źródła zależy oczywiście od ilości członków, płacących wkładki. W r. 1899 było ich 927, w czterech latach następnych, kolejno, 967, 975, 1086, 1.175, w roku ubiegłym 1251, wymienionych w spisie na str. 52 do 64.

Dla łatwiejszego przeglądu ugrupowaliśmy w niniejszem sprawozdaniu spis członków inaczej, niż to dawniej bywało. Przedewszystkiem wymieniliśmy na 12 do 34 str. 752 członków czynnych (§ 4, ustęp 4 i § 5 ustęp 3 statutu), czego dawniej nie bywało. Członków płacących roczne wkładki, zamieściliśmy w spisie pod literą *D*. Jest ich 1.126, a mianowicie: 746 płacących po 2 korony rocznie, 43 po 3 kor., 217 po 4 kor., 33 po 5 kor., 28 po 6 kor., 2 po 8 kor., 38 po 10 kor., 2 po 12 kor., 7 po 20 kor., 1 płaci 24 kor., 3 po 25 kor., 1 płaci 40 kor., 1 płaci 50 kor., wkońcu 2 po 100 kor. Członkowie ci złożyli w ubiegłym roku ogółem 3.458 koron, a nadto zalegają z wkładkami w sumie 316 koron. W Krakowie mieszka 354 członków (31·5%), poza Krakowem 772 (68·5%). Osobno pod literą *E* zamieściliśmy w spisie stowarzyszenia i w ogólności osoby prawnicze, ugrupowane według powiatów i to zarówno te, które należą do Towarzystwa jako członkowie, jakoteż i te, które tylko zasiłki jednorazowe na cele Towarzystwa nadsyłają.

Jako członkowie należą do Towarzystwa: 5 Wydziałów Rad powiatowych, 21 czytelni ludowych, 57 Zwierzchności gminnych, 19 Kółek rolniczych, 2 Rady szkolne miejscowe, 8 Towarzystw zaliczkowych, razem przeto 112 osób prawniczych.

Z końcem roku 1903 należało do Towarzystwa 1.867 członków, w ciągu roku ubyło 72, a natomiast przybyło 208, wobec czego Towarzystwo nasze ma obecnie 2.003 członków. Stwierdzić więc możemy, że ilość członków stale z każdym rokiem się zwiększa.

W miarę powiększania się liczby członków, zwiększa się też i dochód z wkładek.

W pierwszych czterech latach działalności Towarzystwa (1882—1885) wynosił on przecięciowo po 1.594 koron rocznie, w następnem czteroleciu (1886—1889) po 1.704 koron, w trzeciem (1890—1893) po 2.470 koron, w czwartem (1894—1897) po 3.218 koron, w piątem (1898—1901) po 3.893 koron, a w ostatniem trzechleciu po 3.949 koron rocznie. Wzrost stały ale nie odpowiadający wielkiemu rozwojowi działalności Towarzystwa i niedostateczny.

W roku ubiegłym było 4.030 kor. dochodu z wkładek, a w tej sumie 339 kor. nadesłanych z 77 wiejskich gmin. Na fakt ten zwracamy uwagę członków. Jest on nadzwyczaj znamienny. Wprawdzie ilość tych nowych członków, jakoteż i wysokość sumy, przez nich nadesłanej, nie były znaczne, ale już w bieżącym roku (1905) się powiększyły, jak o tem świadczy wykaz na str. 63 do 64, a powtóre ta ofiarność włościańska na cele naszego Towarzystwa bywa nieraz nawet bezwzględnie większa, aniżeli niektórych Rad powiatowych, o czem z wykazu owego przekonać się można.

Doniosłość tego znamiennego faktu ten tylko potrafi należycie ocenić, kto zna stosunki wiejskie. Te 339 kor., z jednej strony korzystnie świadczą o ofiarności włościańskiej na cele dobra ogólnego, z drugiej zaś są najmilszem uznaniem pożyteczności naszych czytelni, oraz uznaniem dla sumiennej, bezinteresownej pracy kierowników Skromny to początek, ale pozwala mieć nadzieję, że za dobrym przykładem pójdą w przyszłości i inne gminy, przekonawszy się, że działalność Towarzystwa naszego niema żadnych ubocznych zamiarów, że poświęcona jest wyłącznie tylko dobru i interesom ludności wieśniaczej i że jej widoczne korzyści przynosi.

Drugiem znacznem źródłem dochodów Towarzystwa są zasiłki, udzielane przez Sejm, Radę m. Krakowa, Rady powiatowe, Kasy Oszczędnosci i Towarzystwa Zaliczkowe. W pierwszem czteroleciu działalności Towarzystwa wynosiły one średnio po 200 kor. rocznie, w drugiem po 632 kor., w trzeciem po 3590 kor., w czwartem po 4.330 kor., w piątem po 5.394 kor., w ostatniem trzechleciu po 5.260 koron. Między zasiłkami pierwsze miejsce znajmuje zasiłek w kwocie 3.000 kor. przez Sejm krajowy nam udzielany, pozornie dość znaczny, jeżeli się jednak weźmie pod uwagę rozległość, doniosłość i celowość naszej działalności, osiągnęte już skutki, i porówna z działalnością innych Towarzystw, oraz wysokością zasiłków im udzielanych, to zaraz nasunie się wniosek, że zasiłek ten jest niedostateczny. Rada

m. Krakowa udzieliła nam 600 kor. na ogólne cele Towarzystwa, a 500 kor. wyłącznie na szkołę dla sług na Smoleńsku.

Wszystkie w r. 1904 udzielone Towarzystwu zasiłki, wymienione są szczegółowo na str. 63 do 64.

Aby dać wyobrażenie, w jaki sposób popierają Rady powiatowe działalność, mającą na celu podniesienie kulturalnego poziomu naszej wiejskiej ludności, zamieszczamy tu tablicę, wykazującą ilość czytelni przez nas w każdym powiecie utrzymywanych i wysokość zasiłków. przez Rady powiatowe w ostatnich pięciu latach nam udzielanych.

POWIAT	Ilość czytelni w dniu 31 grudnia 1904 r.	Subwencye udzielone w latach				
		1900	1901	1902	1903	1904
		K o r o n				
Biała	30	100	100	100	100	100
Bochnia	36	100	100	100	200	—
Brzesko	37	30	30	50	—	—
Brzozów	9	—	—	—	—	—
Chrzanów	29	50	—	—	25	125
Dąbrowa	20	—	—	—	25	25
Dobromil	3	—	—	—	—	—
Gorlice	16	—	—	—	10	—
Grybów	14	10	10	5	10	5
Jarosław	12	—	—	—	—	—
Jasło	19	—	—	—	—	50
Kolbuszowa	18	—	—	—	—	—
Kraków	45	200	200	200	220	320
Krosno	17	—	80	—	—	—
Limanowa	22	—	—	—	—	—
Lisko	3	—	—	—	—	—
Łańcut	18	10	10	10	20	20
Mielec	22	50	10	10	15	15
Myślenice	34	—	20	25	25	—
Nisko	15	—	—	—	—	10
Nowy Sącz	27	40	40	30	40	—
Nowy Targ	28	30	20	30	30	30
Pilzno	14	20	20	10	25	20
Podgórze	19	—	—	—	—	—
Przemyśl	10	50	50	50	50	50
Przeworsk	11	—	—	—	—	—
Ropczyce	27	—	—	—	—	—
Rzeszów	28	—	—	—	—	—
Sanok	13	20	20	—	—	—
Strzyżów	18		—	—	—	—
Tarnobrzeg	27	40	40	40	40	40
Tarnów	17	—	—	—	—	—
Wadowice	36	—	—	20	20	20
Wieliczka	26	100	200	100	100	100
Żywiec	23	—	—	—	—	50
		850	950	780	890	980

Trzeciem znaczniejszem źródłem dochodu w ubiegłym roku były dobrowolne drobne, groszowe datki do puszki, obnoszonej przez kolektanta. Inne dochody wyliczone są w zestawieniu na str. 44 i 45.

Przychód w r. 1904 uzyskany, wynosił ogółem 12.601 koron 50 hal. Jest to suma niesłychanie mała w stosunku do potrzeb, które z roku na rok szybko się zwiększają. Zwracamy uwagę, że n. p. sam jeden dział wydatków na cele czytelniane wyłącznie wykazuje w ubiegłym roku 12.566 koron wydatków, t. j. bez mała tyle, ile przyniosły wszystkie dochody razem wzięte. Powtarza się to stale od lat kilku, jak dowodzi następujące zestawienie:

	ogólny dochód	wydatki na czytelnie
w roku 1900 . . .	11.676 kor.	10.159 kor.
„ 1901 . . .	14.214 „	10.233 „
„ 1902 . . .	12.889 „	12.766 „
„ 1903 . . .	10.816 „	11.328 „
„ 1904 . . .	12.601 „	12.566 „

Oczywiście, skutkiem tej niepomyślnej okoliczności, mamy od lat kilku stałe niedobory budżetowe, które usunąć będzie można w przyszłości jedynie znacznem powiększeniem dochodów, bo wydatków na czytelnie ograniczać niepodobna. Zeszłoroczna działalność Towarzystwa kosztowała ogółem 16.692 kor. 52 hal., a to: wydatki na czytelnie i biblioteki 12.566 kor. 22 hal., na szkołę dla sług 752 kor. 88 hal., na administracyę 3.373 kor. 42 hal., a ponieważ w przychodzie mieliśmy 12.601 kor. 50 hal., przeto niedobór budżetowy wyniósł 4.091 kor. 02 hal. Na pokrycie tego użyliśmy reszty kasowej z 1903 roku w kwocie 170 kor. 92 hal. i z funduszu zapasowego 2.019 kor. 57 hal., wobec czego wysokość długów musiała się zwiększyć i wynosiła w dniu 31 grudnia 1904 roku 15.363 kor. 35 hal.

Wydatki administracyjne w miarę rozszerzania się działalności Towarzystwa zwiększać się muszą i zwiększać się będą. W 1900 r. wynosiły one 3.706 kor. w czterech latach następnych, kolejno, 2.522, 3.973, 4.275, a w ubiegłym tylko 3.373 kor., t. j. o 902 kor. mniej, niż w 1903 roku, co niech będzie dowodem, że Zarząd Towarzystwa starał się oszczędzać, o ile tylko było to możliwe.

Sprawozdanie z prowadzenia teatru ludowego w Krakowie drukowane jest oddzielnie.

Nie do nas należy sąd, o ileśmy odpowiedzieli zaufaniu, które nam powierzyło kierownictwo sprawami Towarzystwa. Stojąc na czele organizacyi i mając możność dokładniejszego ocenienia ogółu potrzeb, środków i możności działania, możemy natomiast oświadczyć, cośmy już na wstępie sprawozdania zaznaczyli, że do rozwinięcia działalności Towarzystwa w większej mierze i do osiągnięcia większej skuteczności tego działania trzebaby i możnaby użyć jeszcze wielu środków, z których nie korzystaliśmy. Zestawienie rachunkowe wyjaśnia dostatecznie, dlaczegośmy tego nie uczynili.

Wytworzyło się u nas szkodliwe zapatrywanie, wskutek którego płacąc kilku czy kilkudziesięcio koronową wkładkę, przekonany jest członek Towarzystwa, że już niema obowiązku popierania działalności w inny sposób. Nie każdy może poświęcać kilka godzin w tygodniu celom Towarzystwa, tak, jak to robią kierownicy czytelni, ale niezawodnie każdyby mógł choć kilka godzin w ciągu roku poświęcić agitacyi, poświęcić pozyskaniu kilku nowych członków, poświęcić korzystaniu z lada jakiej sposobności, by choć kilka koron dochodu Towarzystwu przysporzyć. Obowiązek to nietrudny do spełnienia, byleby się tylko „*chciało chcieć*“ przynajmniej w ten sposób praktycznie dopomódz do poparcia dążności, które wszyscy w teoryi za niezmiernie doniosłe uważają.

Członkowie Zarządu Towarzystwa nie zdołają nigdy pracą swą zastąpić pracy ogółu członków, to też o mniej powolnem zbliżaniu się do celu, o który nam wszystkim chodzi, będzie można mówić dopiero wtedy, gdy cały ogół poczuwać się będzie do obowiązku czynnego popierania pracy tak kierowników czytelni jak i Zarządu Towarzystwa, gdy zapał do dobrej sprawy nie wyczerpie się na zapłaceniu wkładki, gdy wszyscy kierować się będą zasadą, że pożyteczny, choć niepozorny, uczynek wart więcej, niż najpiękniejsze, ale nieużyteczne, słowo.

W Krakowie, dnia 31 marca 1905.

Zestawienie rachunków za 1904 rok.

I. Fundusz obrotowy.

Przychód.

		K	h	K	h
I.	Wkładki członków:				
	za rok 1904	3120	61		
	zaległe za lata poprzednie . . .	338	—		
	4 Rad powiatowych	165	—		
	43 Zwierzchności gminnych . .	167	—		
	2 Magistratów	25	—		
	2 Rad szkolnych miejscowych . .	4	—		
	17 Czytelni	66	—		
	15 Kółek rolniczych	102	—		
	5 Towarzystw oszczędn. i zaliczk.	33	—		
	1 Kasy Oszczędności	10	—	4030	61
II.	Zasiłki:				
	Sejmu krajowego	3000	—		
	Rady m. Krakowa	1100	—		
	14 Rad powiatowych	625	—		
	Kasy Oszczędności m. Krakowa .	200	—		
	Pow. Kasy Oszczędn. w Krakowie	300	—		
	Tow. Zaliczkowego w Brzesku .	250	—	5475	—
III.	Odsetki:				
	funduszu zapasowego	192	—		
	„ żelaznego	288	—		
	„ obrotowego	8	09	488	09
IV.	Dary różnych osób			869	58
V.	Zwroty na książki			247	03
VI.	Z wystawy obrazków z wojny japońsko-rosyjskiej	397	90		
	Z wieczorku Czytelni akad. .	24	13	422	03
	Do przeniesienia . . .			11532	34

	K	h	K	h
Z przeniesienia . . .			11532	34
VII. Składki do puszek.	16	73		
„ „ puszki obnoszonej przez kolektanta . . .	1052	43	1069	16
Rzeczywisty przychód w 1904 roku			12601	50
Pozostałość z 1903 roku			170	92
Razem . . .			12772	42
VIII. Z funduszu zapasowego na częściowe pokrycie należytości za książki . .			2019	57
Cały kasowy przychód . . .			14791	99

Rozchód.

	K	h	K	h
I. Wydatki na czytelnie i biblioteki ruchome:				
w r. 1904 kupiono książek za .	9440	39		
„ oprawa książek . . .	2175	15		
dostawa książek zakupionych . .	69	72		
przesyłka książek do czytelni . .	440	96		
druk książki manip. do zapisywania osób pożyczających książki w czyt.	440	—		
Wydatek na czytelnie w 1904 r.	12566	22		
Dług za książki z roku 1903 . .	12001	16		
Do spłacenia . . .	24567	38		
W r. 1904 spłacono	8764	03	8764	03
Pozostaje do spłacenia dług . .	15363	35		
II. Szkoła dla sług na Smoleńsku w Krakowie			752	88
III. Wydatki na adminisracyę:				
papier i inne potrzeby kancelaryjne	101	56		
opłaty pocztowe od listów . . .	471	31		
czynsz najmu biura, opał, światło, usł.	1018	21		
pomoc kancelaryjna	888	81		
koszt zbierania wkładek	100	63		
druk 2500 Sprawozdania za r. 1903	387	—		
druki administr., okólniki, formularze	219	50		
stemple	32	58		
różne drobne wydatki	153	82		
Razem . . .	3373	42		
Dług z r. 1903 za druki administr.	2336	70		
Do spłacenia . . .	5710	12		
W r. 1904 spłacono	5004	62	5004	62
Pozostaje do spłacenia	705	50		
Rozchód razem . . .			14521	53

Zestawienie.

Przychód	14791	99
Rozchód	14521	18
Pozostałość kasowa na 1905 r. Kor.	270	81

II. Fundusz zapasowy.

			K	h
Pozostałość z roku 1903			9246	18
Odsetki za rok 1904			192	—
Razem . . .			9438	18
Wydano:				
do funduszu obrotowego odsetki .	192	—		
„ „ teatralnego	5910	43		
„ „ obr. na spłac. długów	2019	57	8122	—
Pozostaje na rok 1905 . . .			1316	18

III. Fundusz żelazny.

	K	h
Pozostałość z roku 1903	7600	—
Odsetki w roku 1904	288	—
Razem . . .	7888	—
Wydano do funduszu obrotowego odsetki	288	—
Pozostałość na rok 1905 . . .	7600	—

t. j. 6 akcyj Banku Ziemskiego 7200 kor. i na książeczce wkładkowej 400 kor.

IV. Fundusz wydawnictwa.

			K	h
Ze sprzedaży książek	1700	58		
Dary	2085	—		
Odsetki	868	41	4653	99
Pozostałość kasowa z 1903 roku			4729	17
Razem . . .			9383	16
Wydano:				
na wydawnictwa	5331	68		
na zakupno papierów wartościow.	1200	—	6531	68
Pozostałość kasowa na rok 1905 wynosi			2851	48

oraz 19 akcyj Banku Ziemskiego w Poznaniu, przedstawiających nominalną wartość 22800 kor.

V. Długi.

	K	h
Należytość za książki	14217	85
„ drukarni z rachunku czytelnianego . . .	440	—
„ „ za druki administracyjne . . .	705	50
Razem . . .	15363	35

Komisya kontrolująca sprawdziła poszczególne pozycye sprawozdania kasowego tak w dochodach jak w rozchodach, i znalazła zgodne z rachunkami.

Kraków, dnia 16 marca 1905 r.

Henryk Müldner. *Józef Strzyżowski.*

Wojciech Miętka.

Włodzimierz Aleksandrowicz.

Tablica I.

Pogląd na rozwój i stan czytelni oraz ruch czytelnictwa.

Liczba porz.	POWIAT	Od r. 1882 czytelni: założono	Od r. 1882 czytelni: upadło	W roku 1904: było czytelni	w czytelniach było książek	czytelnie: nieczynne	czytelnie: czynne	czytelnie: nadesłały sprawozdania	było stałych czytelników	wypożyczono książek	średnio na 1 czytelnika
1	Biała	34	4	30	7028	3	27	21	1616	16467	10
2	Bochnia . . .	41	5	36	7143	2	34	31	2213	17786	8
3	Brzesko . . .	41	4	37	6644	2	35	24	2118	19879	9
4	Brzozów . . .	16	7	9	1657	—	9	8	598	5734	9
5	Chrzanów . .	34	5	29	6132	3	26	16	1480	11860	8
6	Dąbrowa . .	21	1	20	3475	2	18	14	1293	8013	6
7	Dobromil . .	5	2	3	358	—	3	1	68	134	2
8	Gorlice . . .	18	2	16	3495	1	15	13	1472	13075	9
9	Grybów . . .	17	3	14	2827	3	11	9	781	7393	9
10	Jarosław . . .	15	3	12	2319	2	10	8	615	6171	10
11	Jasło	19	—	19	4128	—	19	16	1430	15927	11
12	Kolbuszowa . .	21	3	18	3511	—	18	13	1130	12554	11
13	Kraków (powiat)	60	15	45	11808	1	44	37	3315	26239	8
14	Krosno . . .	20	3	17	3934	1	16	14	1166	8618	7
15	Limanowa . .	29	7	22	4333	4	18	15	1529	10100	6
16	Lisko	3	-	3	497	—	3	3	59	696	11
17	Łańcut . . .	21	3	18	3305	—	18	15	1151	12706	11
18	Mielec	33	11	22	4498	3	19	11	960	7929	8
19	Myślenice . .	38	4	34	8117	1	33	30	2801	22710	8
20	Nisko	17	2	15	2709	1	14	8	517	3652	7
21	Nowy Sącz . .	32	5	27	5150	4	23	20	1476	12672	8
22	Nowy Targ . .	30	2	28	5406	4	24	16	1147	12240	10
23	Pilzno	15	1	14	2542	1	13	8	847	7685	9
24	Podgórze . .	25	6	19	3981	—	19	16	1405	12560	9
25	Przemyśl . . .	12	2	10	1709	—	10	8	600	5611	9
26	Przeworsk . .	12	1	11	1907	—	11	6	517	5360	10
27	Ropczyce . .	31	4	27	5477	2	25	20	1707	18086	11
28	Rzeszów . . .	31	3	28	5371	—	28	17	1722	15876	9
29	Sanok	19	6	13	2545	1	12	7	591	4006	7
30	Strzyżów . . .	22	4	18	3282	3	15	11	941	6517	7
31	Tarnobrzeg . .	30	3	27	5646	5	22	20	1761	12719	7
32	Tarnów . . .	21	4	17	3440	2	15	12	993	8901	9
33	Wadowice . .	41	5	36	7407	3	33	29	2122	19587	9
34	Wieliczka . .	36	10	26	5235	1	25	19	1748	15368	9
35	Żywiec . . .	24	1	23	4799	1	22	18	1424	14906	10
	Razem .	884	141	743	141815	56	687	534	45407	400531	
	Śląsk:										
	Bielsko . . .	7	—	7	1432	—	7	5	465	8804	19
	Cieszyn . . .	5	1	4	757	—	4	3	293	2983	10
	Frysztat . . .	3	—	3	587	—	3	2	318	4110	12
	Śląsk razem .	15	1	14	2776	—	14	10	1076	15897	
	Miasto Kraków	11	8	3	1534	—	3	2	238	4052	
	Razem .	910	150	760	146125	56	704	546	46721	420480	

Tablica II.

Pogląd na kierownictwo i zdawanie sprawy w roku 1904

Tablica III.

Zakładanie i powiększanie czytelni w r. 1904.

POWIAT	Kierownikami byli										Założono nowych	Powiększono bibl.	Ogółem przesłano książek	
	księża	sprawozdań	nauczyciele	sprawozdań	nauczycielki	sprawozdań	włościanie	sprawozdań	inni	sprawozdań			ilość	wartość
Biała	7	5	15	9	4	4	2	2	2	1	1	13	480	400
Bochnia . . .	2	1	25	24	5	3	3	2	1	1	1	14	543	490
Brzesko . . .	1	—	34	23	—	—	1	1	—	—	4	11	874	762
Brzozów . . .	—	—	7	6	2	2	—	—	—	—	1	5	243	191
Chrzanów . .	1	—	20	12	5	3	—	—	1	1	2	9	481	395
Dąbrowa . . .	—	—	14	11	—	—	2	2	1	1	2	10	561	459
Dobromil . .	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	1	1	153	135
Gorlice . . .	—	—	15	13	—	—	—	—	—	—	1	7	295	259
Grybów . . .	—	—	11	8	—	—	1	1	—	—	—	6	219	185
Jarosław . . .	—	—	7	5	2	2	1	—	2	1	—	8	182	151
Jasło	3	2	13	12	3	2	—	—	—	—	—	9	279	229
Kolbuszowa . .	—	—	17	12	—	—	—	—	1	1	1	10	419	352
Kraków (powiat)	2	3	34	29	6	5	3	1	—	—	2	24	934	790
Krosno . . .	3	3	12	11	1	—	1	—	—	—	—	6	216	176
Limanowa . .	5	4	11	7	2	2	2	2	—	—	—	9	306	259
Lisko	2	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Łańcut . . .	—	—	15	12	2	2	1	1	—	—	2	5	479	378
Mielec . . .	—	—	18	10	1	—	—	—	2	1	2	7	384	311
Myślenice . .	1	1	27	24	3	3	2	2	—	—	—	15	437	365
Nisko	1	1	13	6	—	—	1	1	—	—	1	3	254	223
Nowy Sącz . .	1	1	12	10	8	4	4	4	1	1	1	14	515	437
Nowy Targ . .	6	2	17	12	4	2	—	—	—	—	—	12	385	320
Pilzno	—	—	12	7	1	1	—	—	1	—	3	7	601	501
Podgórze . . .	2	2	7	5	8	7	1	1	1	1	1	9	371	288
Przemyśl . . .	3	3	4	2	2	2	1	1	—	—	1	3	157	128
Przeworsk . .	—	—	8	3	2	2	—	—	1	1	2	5	418	332
Ropczyce . .	2	1	21	17	2	1	—	—	1	1	3	10	564	483
Rzeszów . . .	3	2	20	11	4	3	—	—	1	1	1	12	483	395
Sanok	—	—	10	6	3	1	—	—	—	—	—	4	133	117
Strzyżów . . .	1	1	15	10	—	—	—	—	—	—	2	6	418	343
Tarnobrzeg . .	—	—	22	17	—	—	2	2	1	1	—	9	291	245
Tarnów . . .	1	1	14	10	—	—	1	1	—	—	1	8	368	300
Wadowice . .	9	7	23	19	2	2	1	1	—	—	1	19	630	504
Wieliczka . .	2	1	14	9	7	6	1	1	2	2	2	13	603	499
Żywiec . . .	2	—	20	18	—	—	—	—	—	—	1	8	292	232
Razem .	59	42	529	392	81	59	31	26	17	15	40	311	13968	11634
Śląsk:														
Bielsko . . .	2	1	5	4	—	—	—	—	—	—	2	4	388	322
Cieszyn . . .	1	1	3	2	—	—	—	—	—	—	—	3	93	80
Frysztat . . .	—	—	1	1	—	—	—	—	2	1	1	2	253	216
Śląsk razem .	3	2	9	7	—	—	—	—	2	1	3	9	734	618
Miasto Kraków	—	—	1	1	—	—	—	—	2	1	—	1	121	206
Razem .	62	44	539	400	81	59	31	26	21	17	43	322	14823	12458

Tablica IV.

Stan czytelni na wschód od linii Sanu.

Liczba porz.	POWIAT	Od r. 1883 do r. 1903 czytelni		W roku 1904 było					
		założono	upadło	czytelni	ilość książek	sprawozdań	ilość stałych czytelników	ilość wypożyczonych książek	średnio na 1 czytelnika książek
1	Gródek	3	1	2	319	1	40	141	3
2	Jaworów	1	—	1	100	—	—	—	—
3	Kałusz	3	1	2	417	2	146	1371	9
4	Mościska	5	2	3	481	3	142	1454	10
5	Nadwórna	4	3	1	187	1	220	3600	16
6	Podhajce	6	5	1	214	1	94	214	2
7	Przemyślany . . .	2	—	2	308	1	237	1000	4
8	Skałat	1	—	1	200	1	46	866	19
9	Tarnopol	3	2	1	232	1	240	540	2
10	Zbaraż	1	—	1	298	1	81	1907	23
11	Złoczów	2	1	1	309	1	28	612	22
12	Żółkiew	2	—	2	320	2	33	134	4
	Razem .	33	15*)	18	3385	15	1307	11839	

*) Prócz tych 15 upadło nadto 16, a to: w powiecie buczackim 6, brzeżańskim 1, cieszanowskim 2, czortkowskim 1, kamionkowskim 1, kołomyjskim 1, rudeckim 1, sokalskim 1, turczańskim 1, zaleszczyckim 1.

Tablica V.

Wykaz ogólny

ilości założonych czytelni — powiększeń bibliotek i ilości książek rozesłanych w latach 1882 — 1904.

W roku	Ilość założonych czytelni	Ilość bibliotek powiększonych	Wysłano do własnych czytelni dzieł	Ofiarowano w darze innym czytelniom dzieł	Razem rozesłano	
					dzieł	wartości koron
1882	20	—	2598 (1882–1883)	344	2942	2110
1883	9	—				
1884	7	—	1350	254	1604	1644
1885	14	—	2141	204	2345	1406
1886	18	29	4785	52	4837	2543
1887	32	11	3535	100	3635	1327
1888	37	23	4390	95	4485	1421
1889	59	42	8174	320	8494	3901
1890	107	14	12805	481	13286	7056
1891	107	58	17146	2685	19831	9742
1892	102	71	19306	1000	20306	11983
1893	58	87	10565	563	11128	7786
1894	44	11	6013	851	6864	3795
1895	44	160	15634	1324 (1895–1896)	15634	13022
1896	34	181	12376		13700	10815
1897	37	62	6640	784	7424	6038
1898	30	141	11623	560	12183	9754
1899	19	204	11828	36	11864	9669
1900	32	173	15336	1513	16849	12510
1901	30[1])	206	15784	1005	16789	14346
1902	34[2])	251	15336	1372	16708	14205
1903	42[3])	296	17095	2528	19623	14940
1904	43[4])	329	15275	3157	18432	14360
Razem	959	2349	229735	19228	248963	174383

[1]) Nadto 4 biblioteki ruchome.
[2]) Nadto 2 biblioteki ruchome.
[3]) Nadto 1 biblioteka ruchoma.
[4]) Nadto 3 biblioteki ruchome.

SPIS CZŁONKÓW
KRAKOWSKIEGO TOWARZYSTWA OŚWIATY LUDOWEJ.

Protektor:

Eminencya Kardynał **Jan** Kniaź z Kozielska **Puzyna**
Książę-Biskup krakowski.

Członkowie Zarządu głównego.

Przewodniczący:
X. Dr. Stanisław Spis, prof. Uniw. Jagiell., kanonik katedry krakowskiej.

Bryl Jan.
Dr. Bujak Franciszek (starszy).
Dr. Dadlez Wihelm.
X. Dr. Gołba Franciszek.
X. Dr. Kulinowski Józef.
Dr. Malkiewicz Antoni, zast. przew.
Mościcki Konrad.
Mrozowicki Stanisław.
Noskowski Witold.
Polaczek Stanisław, sekretarz.
Dr. Rydel Lucyan.
Sandecki Mieczysław.
Dr. Sokołowski August.
Dr. Stafiej Sebastyan, sekretarz.
Dr. Tomkowicz Stanisław.
Udziela Seweryn, zast. przew.
Wojnarowicz Edward.
Żuk Skarszewski Tadeusz.

Komisya kontrolująca.

Przewodniczący;
Henryk Müldner.

Aleksandrowicz Włodzimierz.
Miętka Wojciech.
Dr. Muczkowski Józef.
Strzyżowski Józef.

A) Członkowie honorowi.

Chociszewski Józef.
X. Dr. Pelczar Józef, Biskup przemyski.
Sienkiewicz Henryk.

B) Członkowie dożywotni.

X. Stanisław Chromiński	wkładka	jednorazowa	4200	koron
X. Dr. Dutkiewicz, Tarnów	"	"	60	"
Jawornicki Józef, kupiec, Kraków	"	"	50	"
Jerzmanowski Erazm, właśc. dóbr Prokocim	"	"	500	"
X. Dr. Jurgowski Ludwik, Wiedeń	"	"	100	"
Małuja Adela	"	"	50	"
Miedzianowski Eligiusz	"	"	63	"
Mościcki Konrad	"	"	100	"
Powiatowa Kasa Oszczędności w Krakowie	"	"	200	"
Powiatowa Kasa Oszczęd. w Wadowicach	"	"	100	"
X. Szurmiak Franciszek, Czermin	"	"	50	"
Tow. Oszczędn. i pożyczek w Oświęcimiu	"	"	50	"
Hr. Tyszkiewicz Henryk	"	"	1000	"
Wydział Rady powiatowej w Jaśle	"	"	50	"

C) Członkowie czynni.

Spis nazwisk 752 członków czynnych, t. j. kierowników czytelni, zamieszczony jest na str. 12 do 34.

D) Członkowie płacący roczne wkładki.

d'Abancourt Helena, Kraków. 2·—.
Adam Gustaw, Kraków. 2·—.
X. Adamczyk Stanisław, Tłuste. 4·—.
Adamczyk Jan, Łomna. 2·—.
Adamczyk Jakób, Mszana dolna. 2·—.
Adwentowska Helena, Łagiewniki. 2·—.
Aksentowicz Teodor, Kraków. 2·—.
Augustynowicz Winc., Zbyszyce. 2·—.
X. Albin Adolf, Chełm. 2·—.
Aleksandrowicz Włodz., Kraków 2·—.
Ambros Eugeniusz, Nadwórna. 2·—.
X. Amelikowski, Jodłówka tuch. 5·—.
Anczyc Wacław, Kraków. 10·—.
Babijczuk J., Niepołomice. 2·—.
X. Bach Jan, Bochnia 2·—.
X. Dr. Bandurski Wład., Kraków. 4·—.
Br. Banhidy Kazimiera, Grodzisko. 4·—.
X. Bar Wiktor, Olszyny. 2·—.
Dr. Barański L., Kraków. 2·—.
Bartonec Franciszek, Siersza. 3·—.
Bartosiński Jan, Lwów. 2·—.
X. Bartoszewski A. Wietrzychowice 2·—.
Bartynowski Maryan, Kraków. 2·—.
Bartynowski Władysław, Kraków. 3·—.
Bartynowski Stanisław, Rzeszów. 2·—.
Bartynowska Zofia, Rzeszów. 2·—.
X. Batycki Adam, Nadwórna. 2·—.
X. Bauer Roman, Łętownia. 2·—.
Dr. Baurowicz Aleks., Kraków. 2·—.
Bawor Michał, Krasne. 2·—.
Hr. Baworowski Jerzy, Ostrów. 2·—.
Hr. Baworowski M., Germakówka. 2·—.
Bednarczyk Józef, Ciche g. 2·—.
Dr. Bednarski Tadeusz, Kraków. 2·—.
Bejgert A., Skomielna. 2·—.
Bekus Antoni, Koszlaki. 2·—.
Beloni Oskar, Przyborów. 2·—*.
Bergel J., Tarnów. 2·—.
X. Bielski Andrzej, Czulice. 2·—.
X. Białas Jakób, Binarowa. 4·—.
X. Białas W., Monasterz. 2·—.
Białkowski Antoni, Podlipie 2·—
X. Biedroń W., Dziekanowice. 2·—.
X. Biega Jan, Stojańce. 6·—.
Dr. Bielański Gustaw, Kraków. 2·—.
X. Bielenin Józef, Kraków. 3·—.
X. Bienkiewicz Szymon, Sambor. 4·—*.
Dr. Biesiadecki Stanisław, Kraków. 3·—.
X. Bigo Józef, Mrzygłód. 4·—.
Biliński Kajetan, Nadwórna. 2·—.
Bincer Szymon, Zubracze. 2·—.
Blumer Marya, Ujazd. 2·—.
X. Błahut Franciszek, Łazany. 2·—.
Błociszewska Marya, Kraków. 2·—.
X. Błonarowicz Józef, Kraków. 4·—.
X. Boba Bart., Pisarzowice. 4·—.
X. Bobczyński Jan, Dembno. 2·—.
Dr. Bochenek Adam, Kraków. 2·—.

Uwaga. Liczby obok nazwisk oznaczają wysokość rocznej wkładki w koronach. **P. T. członków, oznaczonych gwiazdką obok nazwiska, uprasza się o nadesłanie wkładki, zaległej za rok 1904, zaś oznaczonych dwiema gwiazdkami, o nadesłanie wkładki zaległej za lata 1903 i 1904.**

Lista członków oddaną była do druku w dniu 31 marca 1905.

Dr. Bochenek Witold, Kraków. 10·—.
Bocheński Antoni, Kraków. 3·—*.
Bohucki Jan, Zamarski. 2·—*.
Bojarska Ludwika, Kraków. 2·—*.
Bolinowna Mat., Pieniążkowice. 2·—**.
Bondi Karol, Krzeczów. 2·—.
Dr. Boratyński L., Kraków. 2·—.
X. Borczyk Józef, Humniska. 3·—.
Boreyko Janina, Raciechowice. 2·—.
X. Borowiecki A., Bobrek. 2·—.
Hr. Branicka Al., Sucha. 20·—.
X. Brańka A., Dobczyce. 2·—.
Dr. Braun Stanisław, Kraków. 4·—.
Dr. Breyer Stanisław, Gdów. 2·—.
X. Broda Jan, Przewrotne. 2·—.
Brończyk J., Krzeszowice. 2·—.
Broniewski W., Kraków. 2·—.
X. Brosig L., Czarny Dunajec. 4·—.
Dr. Browicz Tadeusz, Kraków. 4·—.
X. Brożek Aleksander, Białka. 2·—.
Bryl Jan, Kraków. 2·—.
X. Bryniarski Tomasz, Ponikiew. 4·—.
Brzeski Kazimierz, Prusy. 2·—*.
Brzezińska Ewelina, Bilczyce. 6·—.
Dr. Brzeziński Józef, Kraków. 2·—*.
Brzeziński J., Prądnik Czerwony. 2·—.
Brzeziński K., Kraków. 2·—.
X. Bubula J., Słopnice król. 2·—.
Buckiewiczowa Józefa, Kraków. 4·—**.
X. Budny Jan, Międzyrzecze. 2·—.
Buglewicz Marta, Nienaszów. 2·—*.
Dr. Bujak Franciszek, Kraków. 3·—.
Dr. Bujak Fr. (młodszy), Kraków. 2·—*.
Bujnowski Tytus, Pilzno. 4·—.
X. Bukała L., Nienadówka. 2·—.
X. Bukowski Tomasz, Kraków. 3·—*.
X. Burgilewicz J., Nienaszów. 2·—.
Burschik Jan, Karwina. 2·—.
Dr. Buś W., Niepołomice. 2·—*.
Dr. Buzdygan, Kraków. 4·—.
Buzdygan Marya, Krzeszowice. 2·—.
Bzowski K., Żerosławice. 2·—.
Callier Oskar, Kraków. 2·—.
X. Całka Alojzy, Cmolas. 2·—.
X. Caneau Władysław. Mucharz. 4·—.
X. Dr. Caputa Józef, Kraków. 4·—.
X. Caputa Józef, Inwałd. 2·—.
Dr. Caro Leopold, Kraków. 4·—.
Cebula Józef, Zaczernie 2·—.
Celewicz Michał, Głogów. 2·—.
X. Centt Wawrzyniec, Kraków. 4·—*.
Dr. Chilewski Aleks., Stary Sącz. 2·—.
Dr. Chmiel Adam, Kraków. 2·—.
X. Chmura M., Bełz, 2·—*.
X. Cholewka Stanisław, Żywiec. 4·—.
Cholewka Wojciech, Inwałd. 2·—.
X. Chorążak Antoni, Żabno. 2·—.
X. Choróbski Ludwik, Budzów. 4·—.
X. Dr. Chotkowski Wł., Kraków. 4·—.
Chowaniec Franciszek, Kraków. 2·—.
X. Christ E., Ujanowice. 2·—.
X. Christian Juliusz, Karwina. 4·—.
Chrzanowski Julian, Sarzyna. 2·—.
Chrystowski Ignacy, Kraków. 2·—.
Chrząszcz Ludwik, Graboszyce 2·—.
Chrząszczewski T., Kraków. 2·—*.
X. Chudyba Stanisław, Kossocice. 2·—.
Chudzicki Władysław, Dębica. 2·—.
Chyliński M., Kraków. 2·—.
X. Ciasnocha Józef, Gniewczyna. 4·—.
Ciecierąga Jan, Przybysławice. 2·—.
X. Ciechanowicz Wł., Wielowieś. 2·—.
Ciechanowska Janina, Kraków. 2·—.
Dr. Ciechanowski St., Kraków. 2·—.
Ciechanowska Wiktorya, Kraków, 2·—*.
Ciechanowski Wacław, Kraków. 2·—.
Ciećkiewicz Jan, Mszana dolna. 2·—.
Ciejka Jan, Jasło. 2·—.
Cieńska Marya, Uwisła. 2·—.
Cieński Tadeusz, Pieniaki. 5·—.
Cieślewiczowa Marya, Wadów. 2·—.
Cieśliński Franciszek, Lipowiec. 2·—*.
X. Ciszek Tomasz, Milówka. 5·—.
X. Ciszek Jan, Żegocina. 2·—.
X. Cież Ignacy. Siepraw. 4·—.
Dr. Creizenach Wilhelm, Kraków. 3·—.
Ćwiklik Tomasz, Łużna. 2·—.
Cyankiewicz St. Zarzecze. Śląsk a. 2·—*.
Czaderski W., Krzeszowice. 2·—.
Czajka A., Świniarsko. 2·—.
Czapik Jan, Andrychów. 2·—.
Dr. Czapliński Wł., Mszana dolna. 3·—*.
Ks. Czartoryski Jerzy, Wiązownica. 4·—.
Czech Paweł, Porąbka Usz. 2·—.
Czechowicz M., Rajcza. 2·—.
Czechowski Błażej, Niebocko. 2·—.
Czelusniak Paweł, Wójtowa. 2·—.
Dr. Czerkawski Włodz., Kraków. 4·—.
Dr. Czermak Wiktor, Kraków. 4·—.
Czerwiński Stanisław, Dukla. 2·—*.
Czubek Jan, Kraków. 2·—.
Czubek Franciszek, Baczków. 2·—*.
X. Czyż Józef, Błędowice. 2·—.
Dąbrowski Bogumił, Stary Sącz. 2·—**.
Dr. Dadlez, Kraków. 4·—.
Dadlezowa Marya, Kraków. 4·—.
X. Dagnan Jan, Piwniczna. 4·—.
Dr. Dąmbski S., Lwów. 12·—.
Daniło Włodzimierz, Bieliny. 2·—.
X. Data Józef, Strachocina. 4·—.
Dawidowski Karol, Kraków. 2·—.
X. Dębowski Michał, Kraków. 4·—.
Deisenberg M., Jodłowa. 3·—*.
Dr. Dembiński B., Lwów. 2·—*.
Dietl Leopold, Rzuchowa. 2·—.
Dietrich Anna, Jawiszowice. 2·—.
X. Dobrowolski W., Nowe Rybie. 4·—.
Dr. Dobrowolski Stan., Kraków. 2·—.
X. Dobrzański W., Ciężcina. 4·—.
X. Dobrzański A., Myślenice. 2·—.

Dolański H., Radłów. 10·—.
Dolańska Stanisławowa, Baranów. 10·—.
Dolińska Karolina, Dębina. 2·—.
Dr. Domański Stanisław, Kraków. 4·—.
Domańska Antonina, Kraków, 4·—.
X. Domin Paweł, Pysznica. 2·—.
Dominik Jan, Wierzbanowa. 2·—**.
Dominik Wład., Wierzbanowa. 2·—.
Domocik Franciszek, Ligota. 2·—.
X. Dornwald Jan, Sambor. 10·—**.
X. Drożdż Jan, Łączki kucharskie. 2·—.
Drukarnia Związkowa, Kraków. 25·—.
X. Dudek Tomasz, Bogumin. 4·—.
Dudzik Jan, Mszana dolna. 2·—*.
Dr. Dunajewski Julian, Kraków. 2·—.
Dunin Marya, Głębowice. 2·—.
X. Dutka Walenty, Szczurowa. 2·—.
X. Dr. Dutkiewicz St. Tarnów. 4·—.
X. Dutschka Edmund, Bachórzec. 4·—.
X. Dybaś Józef, Trzcinica. 2·—.
Dyduszyński G., Nadwórna. 2·—.
Dynda Józef, Łużna. 2·—.
X. Dziatkowiec W., Raciborowice. 2·—.
X. Dziedzic Franciszek, Siedliska 2·—.
Dziembowski Adam, Nadwórna. 2·—.
X. Dzierzyński M., Cieklin. 4·—*.
Dziobek Franciszek, Zygodowice. 2·—.
Dźwigniewski Jan, Wojakowa. 5·—.
Ehrenberg Zygmunt, Kraków. 2·—.
Ekielski Józef, Lwów. 2·—.
Eljasz Walery, Kraków. 2·—.
Eminowicz Bojomir, Równe. 2·—.
Dr. Estreicher Stanisław. Kraków. 2·—.
Estreicher T., Kraków. 2·—.
Dr. Estreicher Karol, Kraków. 2·—.
Estreicher Marya, Kraków. 2·—.
Estreicher Stefania, Kraków. 2·—.
X. Fąferko Karol, Pilzno. 2·—.
Fedorowicz Jan K., Kraków. 4·—.
X. Ferfecki Józef, Brenna. 2·—.
Fertig Zygmunt, Podgórze. 2·—.
Dr. Fierich Fr., Kraków. 4·—.
X. Figwer Jan, Stryszów. 2·—.
X. Fijałkowski J., Budyłów. 2·—.
Filasiewicz H., Cieszyn. 4·—.
Filipek Władysława, Krasne. 6·—.
Filochowski H., Kraków. 2·—.
Finkowa Ad., Komorniki 4·—.
Fischer Władysław, Kraków. 10·—.
X. Fleischer L., Bestwina. 5·—.
Florczyk Piotr, Przeginia duch. 2·—.
S. Florentyna, Szynwald. 2·—.
Frączek Józef, Kolbuszowa. 2·—*.
X. Frankiewicz, Żołynia. 3·—.
X. Dr. Frelek Paweł, Sułkowice. 6·—.
Frommer L., Kraków. 2·—.
Fryś Franciszek, Andrychów. 5·—.
Fuchs Julian, Gierałtowiczki. 4·—.
X. Dr. Gabryl Franciszek, Kraków. 4·—.
X. Dr. Gac Wojciech, Kraków. 2·—.
X. Gackowiec, Józefów. 2·—.
Gadon Lubomir, Kraków. 10·—.
X. Gajewski Stan., Lipnica mur. 2·—.
Gancarczyk Józef, Kraków. 2·—*.
Garapichowa Karolina, Kraków. 2·—.
Garbiak M., Nadwórna. 2·—*.
Dr. Garbowski Tadeusz, Kraków. 2·—.
Garnysz A. 2·50.
Garnysz M. 2·50.
Gąsiorowski A., Kraków. 2·—.
Gautier, Kraków. 2·—*.
Dr. Gawełkiewicz L., Stary Sącz. 2·—.
Gawlas Jan, Iłownica W. 2·—.
X. A. Gawroński, Skrzydlna. 2·—.
Gerhard Edward, Kraków. 2·—**.
Gettlich A., Kraków. 2·—.
X. Głąbiński Jan, Stara-wieś. 2·—.
X. Głowacz Jan, Brzozowa. 4·—.
Dr. Godlewski Emil (*sen.*), Kraków. 2·—.
Dr. Godlewski Emil (*jun.*), Kraków. 2·—.
Goetze August, Kraków. 2·—.
Gołaszewska M., Targowiska. 4·—.
X. Golonka Stanisław, Brzeziny. 2·—.
X. Dr. Golba Franciszek, Kraków. 4·—.
X. Gonet A., Nowosielce. 4·—.
X. Góra M., Tenczynek. 4·—.
Gorayski A., Moderówka. 6·—.
X. Dr. Góralik, Nowy Sącz. 10·—.
Gorgol Józef, Karwina 2·—.
Górniak Jan, Rybarzowice. 2·—.
X. Górnicki Michał, Dubiecko. 4·—.
Górnikiewicz Wł., Śląsk austr. 2·—.
Dr. Górski A., Kraków. 2·—.
Gotkiewicz Karol, Wyciąże. 2·—.
Götzowa Albina, Okocim. 10·—.
Götzowa Okocimska Zofia, Okocim. 10·—.
Götz Okocimski Jan, Okocim. 10·—.
Götz Okocimska Elżbieta, Okocim. 2·—.
Götz Okocimska Marya, Okocim. 2·—.
Götz Okocimski Jan (*jun.*), Okocim. 4·—.
Götz Okocimski Antoni, Okocim. 2·—.
Götz Okocimska Zofia, Okocim. 2·—.
Grabowski Jan, Krynica. 2·—**.
Dr. Grabski Stanisław, Kraków. 2·—.
Graczyńska Zofia, Grybów. 2·—.
X. Grębosz A., Rzochów. 2·—.
X. Grodecki T., Pysznica. 4·—.
X. Grodecki, Ulanów. 2·—.
X. Dr. Gromnicki Tadeusz, Kraków. 4·—.
Gronek J., Dzikowiec. 2·—.
Grohsówna Zofia, Kraków. 2·—.
Gross Antoni, Czarna Wieś. 2·—*.
X. Grudziński Józef, Włosienica. 5·—.
Grünspan J., Andrychów 2·—*.
Gruszczyńska Wanda, Rzeszów. 2·—.
X. Gruszczyński B., Jadowniki. 10·—.
Gruszka Andrzej, Paleśnica. 2·—.
Dr. Grzybowski Józef, Kraków. 2·—.
X. Grzywa Józef, Kosina. 2·—.
Gubarzewski W., Kraków. 2·—.

Gucwa Jakób, Przybysławice. 2·—.
Günterowa M., Kraków. 2·—.
Gustawicz Bronisław, Żywiec. 2·—.
Gutówski Wład., Andrychów. 2·—**.
X. Hajduk Maksymilian. Stobierna. 2·—.
X. Hajost Jan, Osiek. 3·—.
X. Halak Piotr, Trzciana. 4·—.
Halbanowa Leonowa, Kraków. 5·—.
X. Hałatek St., Lubień. 4·—.
Hallerowa L., Polanka 4·—.
Haller Cezary, Kraków. 4·—.
Hallerowa O., Jurczyce. 5·—.
Hallerówna Anna, Jurczyce. 2·—.
Hallerówna Ewa, Jurczyce. 2·—.
X. Hamerlak J., Biała. 5·—**.
X. Hanusiak Stan., Poręba wielka. 3·—.
X. Harmata Wojciech, Bieliny. 4·—.
X. Harche K., Maków 4·—.
Dr. Heinrich Wład., Kraków. 2·—.
Hendel Zygmunt, Lwów. 2·—.
Heradin Antoni, Zubracze. 2·—.
Herot Ferdynand, Brenna. 2·—.
X. Heumann Stan., Zembrzyce. 4·—.
X. Heynar Józef, Jasło. 2·—.
Dr. Hladisch H., Łańcut. 2·—*.
X. Hochecker A., Brzeżany. 2·—.
Holzer Tadeusz, Kraków. 2·—.
Hołubowicz Kazimierz, Kraków. 2·—.
Hołubowiczowa Fl., Kraków. 2·—.
Hołubowicz Wienczysław, Kraków. 2·—.
Hołubowicz Konstanty, Kraków. 2·—.
Hołubowicz Karol, Kraków. 2·—.
Dr. Homme M., Andrychów. 2·—**.
Horak Franciszek, Andrychów. 2·—.
Horodyński Z., Zbydniów. 5·—.
Dr. Hoyer Henryk, Kraków. 2·—.
Hruby Józef, Polanka. 2·—.
Hryncewicz A., Ryżanówka. 2·—*.
Hupkowa Marya, Kraków. 4·—.
Dr. Hupka Jan, Niwiska. 6·—.
Hyblik Franciszek, Łużna. 2·—.
Ippold Jul., Kraków. 2·—.
Dr. Iskrzycki Tadeusz, Kraków. 2·—.
X. Iwańczyszak Jędrzej, Waręż. 2·—.
Jabłonowski Roman, Wietrzno. 3·—.
X. Jabłoński Fr., Skawina. 2·—.
X. Jachimowski W., Koropiec. 2·—.
X. Jakiel Józef, Klimkówka. 2·—.
Jakubanis H., 2·50.
Dr. Jakubowski Maciej, Kraków. 4·—.
Jałbrzykowski Z., Ujazd. 4·—.
X. Janas Wojciech, Zebrzydowice. 2·—.
Dr. Janczewski E., Kraków. 10·—.
Janczewska Jadwiga, Kraków. 4·—.
X. Janik Antoni, Pilzno. 2·—.
X. Janik Wojciech, Tymowa. 2·—.
Janik Michał, Lwów. 2·—**.
Jankowska Klementyna, Barcice. 2·—.
X. Jankowski W., Mszana dolna. 4·—.
X. Janowski Franc., Nadwórna. 2·—.
Januszówna Janina, Kraków. 2·—*.
Jarecki Jan, Mszana dolna. 2·—*.
Jarosz Jan, Zator. 2·—.
Dr. Jaroszewicz K., Muszyna. 2·—.
X. Jarmulski A., Wilczyska. 6·—*.
X. Jarynkiewicz Teofil, Kraków. 2·—.
X. Jarzębiński J., Mystków. 2·—.
Jarzyna M., Niepołomice. 2·—.
X. Jaworski Władysław, Jaworzno. 4·—.
X. Jędrzejowski Jan, Kosina. 2·—.
X. Jelonek Wład., Czernichów. 5·—.
Jelonek Eug., Kraków. 2·—.
Jelska Helena, Kraków. 2·—.
Dr. Jentys Stefan, Kraków. 2·—.
X. Jeż Mateusz, Kraków. 3·—.
Dr. Jordan Henryk, Kraków. 4·—.
Josse Alfred St., Limanowa. 2·—.
Jounga W., Trzcieniec. 4·—.
Dr. Jugendfein, Krosno. 2·—.
Jurjewicz Mieczysław, Kraków. 10·—.
Jürs Amanda, Okocim. 2·—.
X. Dr. Kaczmarczyk J., Kraków. 2·—.
X. Kaczmarski, Pogwizdów. 2·—.
Kaczmarski Władysław, Kraków. 4·—*.
Kaczówna Teresa, Zawada. 2·—.
Kaden Ludwik, Kraków. 2·—.
Dr. Kader Bronisław, Kraków. 4·—.
X. Kahl Franciszek, Gręboszów. 6·—.
X. Kaliski Stanisław, Samocice. 2·—.
Kantor Józefa, Lubcza. 2·—.
X. Kapel Jan, Frydrychowice. 2·—.
X. Dr. Karaś Z., Wadowice. 2·—.
Kasperlik Ant., Zarzecze Śląsk a. 2·—*.
X. Kaszelewski K., Zakopane. 5·—.
Dr. Kawczyński Maks, Kraków. 2·—.
Kawecki A. M., Lwów. 4·—**.
Kędziora M., Jagieła. 4·—*.
Kempner M., Łętownia. 4·—*.
X. Kielar Andrzej, Moszczenica. 2·—.
Kietliński Józef. 2·50.
Dr. Kicki M., Krościenko. 2·—.
Kijas Bronisław, Głogów. 2·—.
Kirchmayer Stefan, Kraków. 2·—.
Kirkorowa Zofia, Kraków. 2.—*.
Kisiel Daniel, Brzesko. 4·—.
Kłaptocz Józef, Czechowice. 2·—.
Dr. Klecki Karol, Kraków. 2·—.
Dr. Klecki Waleryan, Kraków. 2·—.
Klein Wiktor (*jun.*), Kraków. 2·—*.
Klemensiewicz E., Kraków. 4·—.
Klemensiewicz Amalia, Kraków. 2·—.
Klimczak J., Kopciowa. 2·—*.
Klimek J., Łużna. 2·—*.
X. Klimkiewicz M., Tarnawa. 4·—.
X. Klimkiewicz F., Męcina. 3·—.
Klinger Witold. 2·50.
Klisiewicz Stanisław, Rzeszów. 2·—.
Klucznik Wiktorya, Lubcza. 2·—.
X. Kluka Franciszek, Kraków. 3·—.
Dr. Knapczyk A., Bogumin. 2·—.

Knapczyk Józef, Ciche górne. 2·—.
X. Dr. Knapiński W., Kraków. 4·—.
Knotke J. 2·50.
Knotke Wacław. 2·50.
X. Kocańda Hilary, Dobra. 2·—.
Kocur Franc., Mnich, Śląsk austr. 2·—*.
Kolb E., Niepołomice. 2·—.
X. Kolbusz Józef, Radziechowy. 6·—*.
Komędera A., Brzezinka. 2·—.
Dr. Komorowski St., Kraków. 2·—**.
Komorowski W., Bojanów. 20·—.
Hr. Konarska Cecylia, Dubiecko. 20·—.
X. Kondolewicz, Wilamowice. 4·—.
X. Konieczny A., Trzęsówka. 2·—.
Konopczyna Michałowa, Kraków. 2·—.
X. Konopiński A., Modlnica. 6·—.
X. Konopka Jan, Dydnia. 2·—.
Konopka Jan, Sarzyna. 2·—.
Konopka Justyna, Modlnica. 2·—.
Kopaczyński Franciszek, Olszana. 2·—.
Kopeć Jan, Iłownica, Śląsk austr. 2·—**.
Kopecka Ida, Morawsko. 4·—.
Kopernicki Stanisław, Kraków. 2·—.
X. Kopiński Jacek, Babice. 4·—.
Korbel Marya, Kraków. 2·—.
Dr. Korczyński E., Kraków. 4·—.
Korczyńska Emilia, Kraków. 4·—.
X. Korczyński Jan, Wojniłów. 4·—.
Dr. Korczyński Janusz, Kraków. 2·—.
Kordecka Józefa, Grybów. 2·—*.
Korewicki Jan. 25·—.
Korewicki Stanisław. 12·50.
Korytkowa M., Kraków. 2·—*.
X. Kościołek A., Andrychów. 3·—.
Dr. Kosch Teodor, Kraków. 4·—.
Dr. Kosiński W., Kraków. 2·—.
X. Kosecki Szczepan, Szczepanów. 4·—.
Kostanecka Janina, Kraków. 20·—.
Koszowa Aniela. Czarna Wieś. 2·—*.
Kotarba Józef, Mszana dolna. 2·—*.
X. Kowalczyk W., Pcim. 2·—.
Kowalski Gabryel, Czelatyce. 2·—.
Kowalski Ignacy, Kosina. 2·—.
Kownacki M., Swoszowice 2·—
Dr. Koy Michał, Kraków. 4·—**.
X. Kozak Józef, Lachowice. 4·—.
X. Kozak Ludwik, Borzęcin. 6·—.
Koziański Adam, Kraków. 2·—**.
Koziański Eugeniusz, Kraków. 2·—.
Dr. Kozłowski Stanisław, Kraków. 4·—*.
Kraińska Marya, Lwów. 4·—.
X. Dr. Krajewski A., Zator. 4·—.
Kraśnicki-Rawicz, Wola Filipowska. 2·—.
Hr. Krasicki Ignacy, Bachórzec. 5·—.
Dr. hr. Krasińki H., Mszana dolna. 10·—.
Hr. Krasińska M., Mszana dolna. 4·—.
Krasiński Andrzej, Wysoka. 2·—.
Krasowska Helena, Kraków. 4·—.
Krasowska Katarzyna, Kraków. 4·—.
Krasowska Teresa, Kraków. 4·—.
Kraus Józef, Nadwórna. 2·—.
X. Krogulski Jakób, Żdżarzec. 4·—.
X. Królikowski Ed., Czernichów. 4·—.
X. Królikowski M., Gilowice. 4·—.
Kropińska M., Krasne. 2·—.
Dr. Krotowski Kazim., N. Targ. 2·—.
Kruk Józef. Rogóżno. 2·—.
X. Krupa Franciszek, Ślemień. 4·—.
X. Krupiński Jan, Kraków. 4·—.
X. Krupnik Franciszek, Zabierzów. 4·—.
Kruszyńska Józefa, Lwów. 2·—.
X. Krygowski Julian, Żręcin. 2·—.
Krynicka Karolina, Kraków. 4·—.
X. Krysakowski Ign., Borek Stary. 2·—.
X. Krzanok W., Rajcza. 3·—.
X. Krzemieński J., Kraków. 4·—.
Krzesz Męcina Józef, Dębniki. 6·—.
Dr. Krzymulski E., Kraków. 4·—.
X. Krzysica Marcin, Wieprz. 4·—*.
Krzyżanowska Helena, Kraków. 2·—.
Krzyżanowski Stanisław, Kraków. 2·—.
Dr. Krzyżanowski Adam, Kraków. 2·—.
Dr. Krzyżanowski Stan., Kraków. 2·—.
X. Krzyżanowski J., Tarnowiec. 2·—.
Kübel Karol, Koniaków. 2·—.
X. Kudrna Jan, Kasina wielka. 2·—.
X. Kufta Andrzej, Szczyrk. 2·—.
Kulczyńska Eugenia, Gostwica. 2·—*.
Dr. Kulczyński Leon, Kraków. 2·—.
Dr. Kulczyński W., Kraków. 4·—.
X. Kulik Zygmunt, Kraków. 3·—.
X. Dr. J. Kulinowski, Kraków. 2·—.
Dr. Kulinowski Maryan, Zator. 2·—.
X. Kumorek Szymon, Tymbark. 3·—.
Kunicka 10·—*.
X. Kurek A., Wójtowa. 2·—.
Dr. Kurpiel A., Kraków. 2·—.
Dr. Kutrzeba Stanisław, Kraków. 2·—.
Kwaśnicki Adam, Kraków. 2·—.
Dr. Kwaśnicki August, Kraków. 2·—.
Kwaśnicki Józef, Kraków. 2·—.
Kwaśnicka Jadwiga, Kraków. 2·—.
Kwaśnicka Marya, Kraków. 2·—.
Kwiatkowski Benedykt, Kraków 2·—.
X. Kwiatkowski J., Witkowice. 2·—.
Dr. Kwiatkowski Stan., Kraków. 2·—*.
X. Kwieciński Zygmunt, Załęże. 2·—.
Kwieciński M., Niepołomice. 2·—.
Laskowski Kazimierz, Lwów. 5·—.
Laskowska Anna, Lwów. 5·—.
X. Lechicki Stanisław, Rakszawa. 2·—.
Dr. Lemberger Ignacy, Kraków. 2·—.
X. Lenart Andrzej, Łodygowice. 3·—.
X. Lenartowicz Józef, Lubcza. 5·—.
X. Dr. Lenkiewicz Z., Lwów. 4·—.
Dr. Leo Juliusz, Kraków. 4·—.
Leśkiewicz M., Łużna. 2·—*.
Lewicki-Prawdzic Wł., Szynwałd. 2·—.
Libucha Franciszek, Kalembina 2·—.
X. Ligaszewski L., Siemiechów. 2·—.

Ligaszewska Józefa, Siemiechów. 2·—.
Ligęzianka J., Gołąbkowice. 2·—.
X. Lincer Edward, Puńców. 2·—.
Lipecki Franciszek, Limanowa. 2·—.
X. Lipiński Franciszek, Bochnia. 4·—.
Lipowska Wanda, Kraków. 2·—.
X. Lipski Józef, Karwina. 4·—.
X. Liptak Franciszek, Stryszawa. 2·—.
Dr. Lisowski Władysław, Kraków. 10·—.
Lisowski Zygmunt, Kraków. 2·—.
X. Londzin J., Cieszyn. 2·—.
Lubomęski Władysław, Kraków. 4·—.
Ks. Lubomirska Marya, Miżyniec. 10·—.
Lutostańska Paulina. Kraków. 2·—.
Łabędź Józef, Mucharz. 2·—.
X. Łabuda Ludwik, Równe. 2·—.
X. Łapiński W., Bolechowice. 4·—.
X. Łazowski A., Trzemeśnia. 2·—.
X. Łękawa Leon, Lukowica. 2·—.
Dr. Łepkowski Wincenty, Kraków. 2·—.
X. Łętkowski Antoni, Krościenko. 4·—.
X. Łobczowski Józef, Rudawa. 4·—.
Łopatyński J., Tarnobrzeg. 2·—**.
Dr. Łoś Jan, Kraków. 2·—.
X. Łukasik Czesław, Górka kośc. 2·—**.
Łukaszewski Stanisław, Limanowa 2·—*.
X. Macak Józef, Krzyszkowice. 2·—.
Macieliński K., Stary Sącz. 2·—*.
X. Mach Wojciech, Chyrów. 2·—.
Macharski Franciszek, Kraków 10·—.
X. Macheta Władysław, Brody. 4·—.
X. Mączka Fr., Poręba spyt. 2·—.
X. Mączka W., Wesoła 4·—.
Dr. Mączka Tomasz, Kraków. 2·—.
Madeyski A., Niepołomice. 4·—.
Majdak Józef, Przyborów. 2·—.
Dr. Majewski T., Niepołomice. 4·—*.
Dr. Makarewicz Juliusz, Kraków. 2·—.
Makowiecki Wiktor, Limanowa. 2·—*.
Makuch M.. Chrzanów. 2·—.
Dr. Malec Jan, Andrychów. 2·—.
Małecki Hipolit, Kraków. 2.
X. Małek Franciszek, Kolaczyce 2·—
X. Malinowski R., Słocina. 4·—.
Malinowski J., Kraków. 2·—.
Malinowski Mikołaj, Libusza. 2·—*.
Dr. Malkiewicz Antoni, Kraków. 2·—.
Malkiewieczowa Wanda, Kraków. 2·—.
Małuja Adela, Kraków. 2·—.
X. Mamak Józef, Harbutowice. 2·—.
Dr. Marchlewski Leon, Kraków. 2·—.
Mareczek Emma, Okocim. 2·—.
X. Marek Tadeusz, Kościelec. 2·—*.
Marek Franciszek, Rogóżno. 2·—.
Marek Marcin, Rogóżno. 2·—.
Marek Wojciech. Rogóżno. 2·—.
X. Markiewicz Br., Miejsce piast. 4·—.
X. Markiewicz J., Kolbuszowa. 8·—.
Dr. Markiewicz Władysław, Kraków. 2·—.
Dr. Markiewicz W., Nadwórna. 2·—.
X. Markuzel Jan, Żywiec. 6·—.
Martynowski A., Krzeszowice. 2·—.
Maryewski Franciszek. Podgórze. 6·—.
X. Maryniarczyk M., Jazowsko. 6·—.
Marynowska Zofia, Tyniowice. 3·—.
Marynowski Franciszek, Łużna. 2·—.
Masłowski Mieczysław, Szczurowa. 2·—.
X. Masny Jan, Kraków. 2·—.
X. Matoga Jan, Marcyporęba. 4·—.
Matoja T., Czarny Dunajec. 2·—.
Matusiak Sz., Krosno. 2·—.
Matusiński H., Kraków. 4·—*.
X. Mazanek Walenty, Łańcut. 2·—.
Mazanowski A., Kraków. 2·—.
X. Medycki Bolesław, Mrowla. 2·—.
Mendelsburgowa Leonowa, Kraków. 3·—.
Menerka R., Głogów. 5·—.
Merkl Kazimierz, Muszyna. 2·—.
X. Mermon Tytus, Wołkowyja 2·—.
Hr. Miączyński Józef, Jaśniszcze. 10·—.
X. Michalak Józef. Gierałtowice. 4·—.
X. Michalik Jan, Zielonki. 2·—.
Michalik Małgorzata, Futoma 2.
Dr. Michalski Jerzy, Chrzanów. 2·—.
Michałowska Marya, Kraków, 2·—.
Midowicz Ludwik, Kraków. 10·—.
Miedzianowski Elig. 25—.
Dr. Mieroszewski Kazim., Kraków. 2·—*.
Dr. Mierzeński J., Nadwórna. 2·—.
Miętka W., Prądnik. 2·—.
X. Migdałek Julian, Brzeżany. 2·—.
X. Miklasiński Fr., Łososina górna. 4·—.
Miklaszewski Juliusz, Kraków. 2·—.
Miklaszewska Aniela, Kraków. 2·—.
Mikstein Antoni, Podgórze. 2·—.
X. Mikuszewski F., Wiśniowa. 2·—.
Milan Al., Wielopole skrz. 2·—.
Dr. Milewski Józef, Kraków. 6·—.
X. Minkiński Jan, Kraków. 2·—.
Dr. Miodoński Adam, Kraków. 4·—.
X. Miodoński J., Łodygowice. 4·—.
Miodoński Michał, Kęty. 2·—.
Mirocha J., Zarzecze, Śląsk austr. 2·—.
Mirska Antonina, Lwów. 2·—.
X. Mokrzycki Wacław, Tadań. 2·—*.
Mokrzycki M., Niepołomice. 4·—*.
Mrozowicki Stanisław, Kraków. 2·—.
Dr. Morawski K., Kraków. 4·—.
Morawska Konstancya, Kraków. 2·—*.
Morawska Julia, Kraków. 2·—**.
Dr. Morelowski Julian, Kraków. 2·—.
Morelowska Marya, Kraków. 2·—.
X. Moroń Piotr. Rychwałd. 2·—.
Morzycka Marya, Zakopane. 2·—.
Mossakowski Ignacy, Kraków. 10·—.
Mościcki Konrad, Kraków. 10·—.
Mroczkowski Stan., Bieżdziatka. 2·—**.
Mróz Michał, Mszana dolna. 2·—*.
X. Dr. Mrugacz Józef, Niedźwiedź. 2·—.
X. Mucha Jędrzej, Okulice. 4·—.

Dr. Muczkowski Józef, Kraków. 2·—.
Müldner H., Kraków. 4·—.
X. Müller Stefan, Pilzno 2·—.
Mussil Leopold, Kraków. 3·—.
Mussilowa Leopoldowa, Kraków. 3·—.
Hr. Mycielski Jerzy, Kraków. 4·—.
Myczkowski Józef, Krakowiec 2·—.
Dr. Mydlarski Władysław, Pilzno, 2·—.
X. Mytkowicz A., Kraków. 2·—.
X. Mytkiewicz J., Giedlarowa. 4·—.
Nagel Jan, Kraków. 4·—.
Narzymska Janina, Okocim. 2·—.
Narzymska Sewera, Okocim. 2·—.
Narzymski Jan, Okocim. 2·—.
Narzymski Tadeusz, Okocim. 4·—.
Dr. Natanson Władysław, Kraków. 4·—.
X. Nieć J., Głębowice. 2·—.
Dr. Niedzielski Larysz, Śledziejowice. 5·—
Niedzielska Larysz, Śledziejowice. 5·—.
Niemojewski Nep., Rząska szlach. 10·—.
Niewiadomska L., Kraków. 4·—.
Niewiarowska Wanda, Kraków. 4·—.
X. Niklewicz Bron., Zawoja. 2·—.
Nitribitt H., Krynica. 2·—.
Niwicka Jadwiga, Ujazd. 2·—.
Noskowski Witold, Kraków. 4·—.
Nowak Józef, Kraków. 2·—*.
Dr. Nowak Ignacy, Kraków. 2·—.
Nowak Józef, Rożnów. 2·—.
Dr. Nowak Wł., Węgierska Górka. 2·—.
Nowak Józef, Zator. 2·—.
Nowakowski Józef, Bochnia. 2·—.
Nowakowski Sylwester, Nadwórna. 2·—.
Noworyta Wincenty, Zagórze. 2·—.
Nowotny Edward, Nowy Targ. 4·—.
X. Nycz Franciszek, Poronin. 2·—.
Nytko Paweł, Zaczernie. 2·—.
Oborska Teresa, Kraków. 2·—*.
Odrzywolski Sławomir, Kraków. 4·—.
Odrzywolska Aniela, Kraków. 4·—.
Ofiarska Marya, Lubcza. 2·—.
X. Olszak, A., Strumień, Śląsk a. 2·—.
Dr. Olszewski K., Kraków, 4·—.
Onderek J., Ligota. 2·—.
Dr. Opuszyński K., Kraków. 2· *.
Opydowa Zofia, Wadowice 3·—.
Orlicz Franciszek, Okocim. 3·—.
Orlicz Marya, Okocim. 2·—.
X. Orzechowski B., Szczawnica. 2·—.
Orzechowski Stan. Wrząsowice. 2·—.
X. Orzeł J., Zakopane. 4·—.
Owczarkiewicz Leontyna, Kraków. 2·—**.
Pakies Józef, Kraków. 2·—.
X. Paleczek K., Graboszyce. 2·—.
X. Paleczny Michał, Rajcza. 4·—.
X. Palica Jan, Zator. 3·—.
Pallan Stanisław, Wieliczka. 2·—.
X. Paluch Karol, Odrowąż. 6·—.
Panek A., Cieszyn. 2·—.
X. Panek A., Hałuszczyńce 2·—.

Dr. Pareński Stanisław, Kraków. 6·—.
Pareńska Eliza, Kraków. 10·—.
Parylak Piotr, Kraków. 2·—**.
Pasiud W., Maszkowice. 2·—.
Dr. Paszkowski Franc., Kraków. 10·—.
Paszkowski Tadeusz, Kraków. 2·—*.
Pawlica Jan, Kraków. 2·—.
X. Dr. Pawlicki Stefan, Kraków. 2·—.
Pawlikowski A., Stary Sącz. 4·—.
Pawlikowski Jan, Kraków. 2·—**.
X. Pawlikowski Franciszek, Mielec. 2·—.
Pawlusiński Edward, Łagiewniki. 2·—.
X. Pawłowski Michał, Żniatyn. 2·—.
X. Pawłowski F., Przeworsk. 2·—.
Pazdrowski Antoni, Kraków. 2·—.
Pec K., Boguchwała. 2·—*.
X. Dr. Pechnik Aleksander, Lwów. 4·—.
X. Pelz Józef, Peczeniżyn. 4·—.
X. Dr. Pelczar, Biskup, Przemyśl. 40·—.
Pelczar Jan, Kraków. 2·—.
Petelenz Marya, Kraków 2·—.
X. Piątkowski Marceli, Olesko. 4·—.
Piechowicz Franc., Żeleźnikowa. 2·—.
X. Piechowicz Józef, Ocieka. 4·—.
Piekarczyk W., Zwardoń. 2·—.
Dr. Piekosiński-Pakosz Fr., Kraków. 4·—.
Pieniążek T., Strzegocice. 4·—*.
Pieniążkowa Janina, Nagawczyna. 2·—.
X. Pilch J., Wietrzychowice. 4·—.
X. Pilchowski Stan., Niegowić. 4·—.
Piotrowski Feliks, Mszana dolna. 2·—.
Piotrowski Ginwiłł, Wiedeń. 10·—.
X. Piotrowski W., Mogilany. 4·—.
Pisarek L., Zarzecze, Śląsk austr. 2·—.
X. Pixa Wincenty, Kraków. 2·—.
Plata Marcin, Niepołomice. 2·—.
Hr. Platerowa Zofia, Kraków. 2·—.
X. Płonka Ludwik, Kraków. 3·—.
Pniok P., Zamarski. 2·—.
Podlewska Józefa, Kraków. 2·—*.
X. Podolski P., Ostrowy. 4·—.
Pogonowska J., Kraków. 4·—.
Pogorzelski Wiktor, Kraków. 2·—*.
Polańska F., Liszna. 2·—.
Pollerowa Wanda, Kraków. 4·—.
Popielówna Zofia, Ruszcza. 10·—.
Popiołek Franciszek, Cieszyn. 2·—.
Potępa Jan, Zaczernie. 2·—.
Dr. Potkański Karol, Kraków. 2·—.
Hr. Potocka Andrzejowa, Lwów. 20·—.
Hr. Potocki Antoni, Olsza. 20·—.
Potocki Stanisław, Słopnice. 2·—.
X. Potoczek, Gręboszów. 4·—.
Poznański J., Liszna. 2·—.
Praus K., Jasienica 2·—*.
Preisendanz Franciszek, Kraków. 2·—.
X. Prezentkiewicz, Regulice. 2·—.
X. Prorok W., Jeleśnia. 2·—.
Przylibski Ignacy, Dolna wieś. 2·—.
X. Przywara Józef, Szczepanów. 6·—.

Prysak Piotr, Kraków. 2·—.
Pstrąg 2·50·—.
X. Purzycki W., Boguchwała. 4·—.
Baron Puszet L., Kraków. 2·—.
Bar. Puszetowa L., Kraków. 2·—.
X. Puzon Jan, Tarnowiec. 2·—.
X. Puzyna Jan Kardynał. 100·—.
X. Pyzik Ignacy, Nisko. 2·—.
Dr. Raczyński Jan, Lwów. 2·—.
X. Rączka Józef, Hałcnów. 4·—.
Rączkowski L., Łużna. 2·—.
Radlmesserówna M., Świątniki górne 2·—.
X. Radoniewicz J., Wielop. skrz. 4·—.
Raganówna Franciszka, Stryj. 2·—.
X. Ratowski Fr., Wiśnicz stary. 2·—.
Rauch A., Stróże. 2·—*.
X. Dr. Rawski Paweł, Krosno. 2·—.
X. Rażny J., Grabie. 3·—.
Reichenberg M., Niepołomice 4·—.
Reklewska Wanda, Czarny Potok. 4·—.
Remin Stanisław, Kopce. 2·—.
Hr. Rességnier-Kinsky, Nisko. 5·—.
Retingerowa Marya, Kraków. 2·—.
Rogawska E., Olpiny. 5·—*.
Dr. Rogóyski Kazimierz, Kraków. 2·—.
X. Rogoziewicz W., Uszew. 2·—.
X. Romański Franc., Królówka. 10·—.
X. Rosicki Michał, Rokietnica. 2·—.
X. Rosner Józef, Wojnicz. 4·—.
Dr. Rosner Aleksander, Kraków. 4·—.
Dr. Rosner F., Wadowice. 2·—.
Dr. Rostafiński Józef, Kraków. 10·—*.
Dr. hr. Rostworowski M., Kraków. 2·—.
Rossknecht Michał, Okocim. 2·—.
Rossknecht Paulina, Okocim. 2·—.
Rossknecht Teresa, Okocim. 2·—.
Rossknecht Tesia, Okocim. 2·—.
X. Rozwadowski J., Stary Sącz. 4·—.
Rożański T., Niepołomice. 2·—.
Rożkowska Wiktorya, Lubcza. 2·—.
Rożycki Władysł., Mikluszowice. 2·—.
Rożyńska Melania, Kraków. 2·—.
Rübenbauer A. Bochnia. 2·—.
Dr. Ruczka Julian, Jarosław. 2·—.
X. Rudnicki Szczęsny, Golcowa. 4·*.
Rudy Edward, Muszyna. 2·—.
Dr. Rudzki Maurycy, Kraków. 2·—.
Dr. Russyan Cezary, Kraków. 2·—.
X. Ruszel Józef, Kobylany. 2·—.
Dr. Rutkowski Maksym., Kraków. 4·—.
Dr. Rutowski Klemens, Łąkta. 4·—*.
Ruxerowa Stanisława, Kraków. 4·—.
X. Rychel Antoni, Miechocin. 4·—.
X. Dr. Rychlak Józef, Kraków. 2·—.
X. Rychlik Wł., Radocza. 2·—
Dr. Rydel Lucyan, Tonie. 2·—*.
X. Dr. Ryłko Paweł, Kraków. 4·—.
Ryłko Adolf, Bukowsko. 2·—.
X. Rzepecki Stan., Łączki kuch. 2·—.
X. Rzeszódko K., Chochołów. 4·—.

Rzeszotko Janina, Pilzno. 2·—.
Rzewuska Augusta, Kraków. 2·—.
Rzewuski Stanisław, Kraków. 2·—.
Rzewuski Lesław, Kraków. 2·—.
Rzonca Władysław, Kraków. 2·—.
Sadowski Józef, Ochotnica. 3·—.
Samocki A., Targowiska 2·—*.
X. Sandacz J., Kraków. 5·—.
Sandecka Ładysława, Kraków. 2·—.
Sandecki Mieczysław, Kraków. 2·—.
X. Sarna Władysław, Szebnie. 4·—.
Sasak Jędrzej, Zaczernie. 2·—*.
Sawiński W., Kraków. 2·—.
X. Szenker Stanisław, Nozdrzec. 2·—.
Szerbaum W., Niepołomice 2·—*.
Schmidt W., Krzywaczka. 2·—.
Schmidt W., Kraków. 2·—.
Schmidt Zdzisław, Milówka. 2·—*.
Dr. Ściborowski Kazim., Rzeszów. 3·—.
Sędzimir Zdzisław, Kraków. 2·—.
Dr. Seńkowski Michał, Kraków. 2·—.
Serafińska Helena, Wiśnicz. 2·—.
X. Siara Stanisław, Krasne. 2·—.
X. Siarkowski Henryk, Mrowla 4·—.
X. Sidziński W., Oświęcim. 3·—.
Siedlecka Marya, Kraków. 2·—.
X. Siedlecki Wojciech, Mogiła. 4·—.
Hr. Siemieńska-Lewicka Z. Chorostków. 10·—.
Siedlecki Stanisław, Kraków. 2·—.
X. Siemieński A., Szynwałd. 2·—.
X. Sigmund Adolf, Barysz. 2·—.
X. Sikora Jan, Cieszyn. 4·—.
Sikora Jerzy, Łomna. Śląsk austr. 2·—.
Sikorski Tadeusz, Kraków. 2·—.
X. Siuda Antoni, Kraków. 3·—.
Skalski Jan, Kraków. 2·—.
Skarszewski Żuk T., Kraków. 4·—.
Skarszewski Żuk, Przyszowa. 5·—.
X. Skimina Wal., Czatkowice. 2·—.
Składzień Jan, Zawada. 2·—.
X. Skoczyński Stefan, Jaworzno. 4·—.
Skopiński Jan, Padew Narodowa. 2·—.
X. Skorny Tadeusz, Śniatyń. 2·—.
X. Skotnica I., Zarzecze. Śląsk. a. 2·—.
X. Skowron J., Lubatowa. 2·—.
Skumiel Michał, Mszana dolna. 2·—*.
X. Skurzak Jan, Łozowa. 3·—.
X. Ślaski E., Krzęcin. 5·—.
Ślebodziński J., Ciężkowice. 2·—**.
X. Ślepicki Marceli, Kraków. 10·—·
X Ślisz Andrzej, Grabownica. 2·—.
Śliwa Wojciech, Zeleźnikowa. 2·—.
X. Ślosarczyk J., Krzeszowice. 2·—.
Słowikowski Alojzy, Szymbark. 2·—.
Smarzewski T., Kraków. 2·—.
Smidowicz A., Leszczyny. 2·—.
Smirits Elżbieta, Kosina. 2·—.
Smolarska M., Kraków. 6·—*.
Smoleń Józef, Roztoka 2·—.

Sobolewska M., dolna Wieś. 4·—.
X. Sobota Tomasz. Jeżowe. 4·—.
Sokalska Józefa, Trzcieniec. 6.
Sokołowska Marya, Kraków. 6·—.
Sokołowska Eugenia, Kraków. 2—.
Dr. Sokołowski August, Kraków. 2·—
Dr. Sokołowski Maryan, Kraków. 4·—.
X. Solak Wawrz., Andrychów 4·—.
X. Solecki Andrzej, Krzywcza. 2·—.
X. Sos Mateusz, Targowiska. 4·—.
X. Sowicki Jan, Radgoszcz. 2·—*.
X. Spačil, Ligota. 2·—.
X. Dr. Spis Stanisław, Kraków. 50·—.
Spis Józef, Kraków. 2·—.
Stachoń Roch, Czarny Potok. 2·—.
Stachowicz Józef, Czermin. 2·—.
Stachowski S., Czarna Wieś. 2·—.
Dr. Stafiej, S., Kraków. 2·—.
Stampke Marya. 5·—.
Stamula Wojciech, Sanocice. 2·—.
Stańczyk Jan, Szynwałd. 2·—·
Stanisławski Jan, Kraków. 2·—.
X. Stankiewicz, Sokołów. 2·—.
Stankiewicz Stanisław, Mędrzechów. 2·—.
Stankiewiczowa Janina, Kraków. 2·—*.
X. Stasicki Bronisław, Sanok 4·—.
X. Stasiński J., Wielogłowy. 2·—.
Stecka M., Olszowa. 10·—·
X. Steczko Iz., Polanka Wielka. 2·—.
Stefańska Jadwiga, Bugaj. 2·—.
X. Stelcel Fel., Rudołowice. 6·—.
Stelmachniewicz, Ciche-górne. 2·—.
Dr. Sternbach Leon, Kraków. 2·—.
X. Stoch Jan, Bukowsko. 2·—.
Stocki Sosnowski, Czarna Wieś. 3·—.
X. Stolarczyk T., Kamionka w. 2·—.
Dr. Stopczański Aleks., Kraków. 2·—·
Stożek Franciszek, Mszana dolna. 2·—*.
Stożek Ignacy, Doły. 2·—.
Dr. Straszewski Maurycy, Kraków. 2·—.
Strażyńska H., Kraków. 3·—*.
Stremel Aniela. 2·—*.
Strzałkowa Bronisł.. Petersburg. 6·—.
X. Strzelbicki Józef, Drohobycz. 2·—.
Strzyżowski Józef, Kraków. 2·—.
Strycharz Józef, Czermin. 2·—.
Stuligłowa M., Koniaków, Śląsk. a. 2·—.
Stylo Zygmunt, Kraków. 2·—**.
Stypkowska Augustyna, Kraków. 2·—.
Surowiecka Marya, Osielec. 4·—.
Dr. Surowiecki A., Tarnobrzeg 4·—.
Surzycka Marya, Kraków, 2·—.
Dr. Surzycki Józef, Kraków. 2·—.
Dr. Surzycki Stefan, Czernichów. 2·—.
Suszycki Zenon, Boguchwała. 4·—.
Swaryczewski Rafał, 5·—*.
X. Dr. Świderski Fr., Kraków. 2·—.
Świderska Alina, Kraków. 2·—
Świerk Józef, Moszczenica. 2·—.
X. Świątek Antoni, Rudawa. 2·—.
Słomkowa Mel. 10·—.
X. Sylwester, Rodatycze. 2·—.
X. Sypowski Antoni, Stuaconka. 2·—.
Sypowski Franciszek, Andrychów. 2·—.
Sypowska Seweryna, Andrychów. 2·—.
Szafran Józef, Lwów. 2·—.
Dr. Szajnocha W., Kraków. 2·—
X. Szałaśny, Oświęcim. 5·—.
X. Szarek Paweł, Zaczernie. 2·—.
Dr. Szarski H., Kraków. 4·—.
Szarska H., Kraków. 4·—.
Dr. Szayer Edward, Stary Sącz. 2·—.
X. Szczepaniak W., Mędrzechów. 2·—.
Szczepanik Jan, Niewodna. 4·—.
X. Szczepek Jan, Krakowiec. 2·—*.
X. Szczurkowski W., Bodzanów. 4.
X. Szczygieł Paweł, Szczepanów. 2·—.
X. Szewczyk Jan, Tłuczań. 2·—.
X. Szewczyk Józef, Szczepanów. 3·—.
Szołayska Włodzimiera, Kraków. 4·—.
Szotkowski Paweł D., Łomna. 2·—.
X. Sztafa Ignacy, Czarny Dunajec. 2·—.
Sztaudynger Izydor, Kraków. 2·—.
X. Szuber Jan, Baworów. 2·—*.
Szubert Józef, Rybarzowice. 2·—.
Szulka Józef, Zubracze. 4·—.
X. Szura Jan, Łubieńko. 4·—.
Szurek Karol, Wiedeń. 6·—.
X. Szuścik Jan, Cieszyn. 2·—.
X. Szwarc Rom., Zwierzyniec. 4·—.
Szybalska Leokadya, Kraków. 2·—.
Szybalska Marya, Kraków. 2·—.
Szybalski Mieczysław. Kraków. 4·—.
Szybalski Michał, Kraków. 2·—.
Szyjewski Andrzej, Kraków. 10·—.
Szypuła Franciszek, Czechowice. 2·—*.
Szyszkowski M., Nadwórna. 2·—.
Dr. Szyszyłowicz Ignacy, Lwów. 2·—.
X. Tabaczkowski E., Kukizów. 2·—.
Taborski Kazimierz, Mszana dolna. 2·—.
X. Talaga Paweł, Wilkowice. 2·—.
Dr. Tarchalski, Zator. 4·—
X. Tarczyński Mikołaj, Zagórzany. 3·—.
Hr. Tarnowska Marya, Chorzelów. 10·—.
Hr. Tarnowski Stanisł., Kraków. 100·—.
Hr. Tarnowski Zdzisław, Dzików. 24·—.
Tarnowski Jan, Zaczarnie 2·—.
Dr. Tatarczuch T., Mielec. 6·—.
Dr. Tołłoczko Stanisł., Kraków. 2·—**.
Tomak Wal., Nowa Wieś. 2·—.
X. Tomasik, Szymbark. 2·—.
Dr. Tomkowicz Stanisł., Kraków. 4·—.
Treter Piotr, Niwki 4·—.
Dr. Tretiak Józef, Kraków. 2·—.
X. Trybalski A., Halicz. 3·—.
Trzaskowski Bronisł., Kraków. 2·—.
X. Trzebicki Gabryel, Bóbrka. 2·—.
Dr. Trzebiński Stanisław. 2·—.
X. Trzebunia T., Nadwórna. 2·—.
Trzecieski Jan, Miejsce. 4·—.

X. Dr. Trznadel Antoni, Kraków. 4·—.
Turek Józef, Stobierna. 2 —.
Turnau Jerzy, Mikulice. 4·—
Turnau Helena, Mikulice. 2·—.
X. Tyburski T., Jasionka 2 —.
Hr. Tyszkiewicz Janusz, Werynia. 5·—.
Hr. Tyszkiewiczowa Nat., Werynia. 5·—.
Hr. Tyszkiewiczówna M., Werynia. 5·—.
Udziela Seweryn, Podgórze 2 —.
Ulanowska Aleksandra, Kraków. 2·—*.
Dr. Ulanowski Bolesław, Kraków. 2·—.
Ullman Marya, Rozwadów. 2·—.
X. Urban Dominik, Polna. 2·—.
Urban Jakób, Mucharz. 2 —.
Urbańczyk Fr., Chrzanów. 2·—.
Vimpeller Roman, Kraków. 2 —.
Dr. Wachholz Leon, Kraków. 2·—.
Wacławowicz Wł., Mszana Dolna. 2·—.
X. Dr. Wądolny Czesław, Kraków. 5·—.
X. Walczyński Stan., Tarnów. 10·—.
Walentowiczowa Andrz., Kraków. 2·—.
X. Waligóra Józef, Komorowice 2·—.
Dr. Walter Jul., Kraków. 2·—.
X. Wałęcki Jan, Libusza. 2·—.
Wańkowicz Stanisł., Kraków. 2·—.
Warchałowska Helena. 8·—.
Warchołowski Jerzy, Kraków. 2 —.
X. Warmuz Maciej, Kęty. 4·—.
X. Wąsowicz Franc., Gromnik. 2·—.
Wawrzeczko Fr., Iłownica śląsk. a. 2·—*.
X. Wędzicha Henryk, Gruszów. 6·—.
Węglowski Walenty, Rogóżno. 2·—.
Węgrzynek Stan., Dziekanowice. 2·—.
Weigel Hermina, Kraków. 2.—·
Weiss Bolesław. Zagorzyce 2·—.
X. Wesoliński Adam, Lwów. 2·—.
Wężykowa Michalina, Kraków 2· —.
Dr. Wicherkiewicz Bol., Kraków. 3·—.
X. Widlarz F., Rybna. 5 —.
X. Wilczkiewicz, Olesno. 2 —.
Dr. Wilkosz Ferd., Kraków. 3.
Wimmer Marya, Kraków. 2 —**.
Winkowski J., Cieszyn. 2 —.
Winter Eman., Mszana dolna. 4·—*.
Winter Stanisł., Mszana dolna 4 —.
X. Wirmański Józef, Barcice. 2· —.
Dr. Wisłocki S., Brzesko. 4 —.
Wiśniowska Antonina, Barcice. 2·—.
Wiszniewski Konstanty, Kraków. 2·—.
Wiszniewski R. W., Biezdziatka. 4·—.
Witaszewska Emilia, Kraków. 2·—.
X. Władyka Stan., Przysietnica. 2·—,
Włodkowa Zdzisławowa, Kraków. 10·—.
X. Wnęk Wojciech, Dobrzechów. 2·—.
Wnękowska J. Boguchwała. 2·—.
X. Wojaczyński Bron., Sarzyna. 2·—.
X. Wojcieszek Andrzej, Łęki. 4·—.
Wójcik Franciszek, Mszana dolna. 2 —.
Wojnar Kasper, Kraków. 2·—.
Wojnarowicz Edward, Kraków. 2·—.
Wojnarowski J., Liszna. 2 **.
Wojnarowska Julia, Paleśnica 2 —.
Wojnarowski R., Łużna 2 —*.
X. Wojtalik Wal., Żmigród. 4·—.
X. Wolny J., Niepołomice. 4·—.
Woysiattówna Karolina, Kraków. 2·—.
X. Woźniczka W., Kolbuszowa. 2·—*.
X. Wróbel Antoni, Kraków. 4·—.
Dr. Wróblewski W., Andrychów. 2·—**.
Wrześniewska Fr., Grzegórzki 2·—.
Dr. Wyhowski W., Kraków. 2·—.
X. Wyrwa Jakób, Szczurowa. 2·—.
Wysocki Jan, Limanowa. 2·—.
Wysocki Teofil, Lipowiec. 3·—.
Dr. Wytrzens Jan, Cieszyn. 2·—.
Zabłotny W., Liszna 2·—.
Zagórzańska Marya, Pleszów. 2 —.
Zajączkowski Kazim., Kraków. 2 —.
Dr Zakrzewski W., Kraków. 2 —.
Zakrzewska Anna, Kraków. 6·—.
Zaleska Saryusz Ludw., Kraków. 5· —.
Dr. Zaleski Karol, Sanok. 2 —.
Dr. Zanietowski J. (*sen.*), Kraków. 2·—.
Dr. Zanietowski J. (*jun.*), Kraków. 2·—.
Dr. Zaremba Stanisław, Kraków. 2·—.
Zarembina Jadwiga, Kraków. 2·—.
Zarembski Teofil, Kraków. 2·—**.
Ząteк Szymon, Rybarzowice 2·—.
X. Zauderer Emil, Łańcut. 10·—.
Zawiliński Roman. Tarnów. 2·—.
Zawiłowski Ludwik, Kraków. 2 —.
Zborowska Ignacowa, Kraków. 2·—.
Zbyszewski Kazim., Gumniska. 2·—.
Zbyszycki Franc., Borzęcin 2·—.
X. Zdebski Marcin, Gdów. 2 —.
Dr. Zdziechowski Mar., Kraków. 2 —.
X. Żaba Józef, Czaniec 2·—.
X. Żebracki Wojc., Zaczernie. 2·—.
Żeleńska Anna, Grodkowice. 20·—.
Zelek Józef, Pilzno. 2 —.
X. Żeliwski Józef. Trzebunia. 4·—.
Zięba Wincenty, Jarosław. 2 —.
X. Ziemba, Jodłowa 4 —.
Dr. Zoll Fryderyk (*sen.*), Kraków. 2·—.
Dr. Zoll Fryderyk (*jun.*), Kraków. 2·—.
Dr. Żurawski Kazim., Kraków. 2·—.
Zubrzycki Walery, Limanowa. 2·—.
Żukowska Bronisł., Barycz. 2 —.
X. Żurek Karol, Górna Leszna. 2·—.
X. Zuziak Marcin, Nagoszyn. 4·—.

E) Osoby prawnicze.

Pow. Biała.

Rada powiatowa, zasiłek. 100·—.
Czytelnia w Pisarzowicach. 10·—.
„ w Rybarzowicach. 2·—.
Kółko chłopskie w Dankowicach. 3·—.
Zwierzchność gminy Kozy. 5·—.
„ „ Łęki. 5·—.
„ „ Włosienica. 2·—.
Towarzystwo oszczędności i pożyczek w Oświęcimie. 50·—.

Pow. Bochnia.

Zwierzchność gminy Dąbrowica. 2·—.
„ „ Gierczyce. 2·—.
„ „ Kamionna. 3·—.

Pow. Brzesko.

Zwierzchność gminy Doły. 2·—.
„ „ Grabno. 2·—.
„ „ Przyborów. 4·—.
Towarzystwo zaliczkowe Brzesko. 250·—.

Pow. Brzozów.

Czytelnia Barycz. 2·—.

Pow. Chrzanów.

Rada pow. zasiłek. 100·—.
Rada pow. wkładka. 25·—.
Czytelnia w Chrzanowie. 2·—.
Zwierzchność gminy Paczołtowice. 10·—.
Kółko rolnicze w Zagórzu. 2·—.
Rada szkolna Płoki. 4·—.

Pow. Dąbrowa.

Rada powiatowa, wkładka. 25·—.
Gmina Samocice. 6·—.
Kółko rolnicze gminy Radgoszcz. 2·—.

Pow. Gorlice.

Zwierzchność gminy Łużna. 2·—.
Kółko rolnicze gminy Bystra. 5·—.
„ „ „ Szymbark. 5·—.

Pow. Grybów.

Rada powiatowa zasiłek. 5·—.

Jarosław.

Czytelnia w Zarzeczu. 2·—.

Jasło.

Rada powiatowa wkładka jednorazowa. 50·—.
Czytelnia w Trzcinicy, zasiłek. 11·56.
Zwierzchność gminy miast. Osiek. 5·—.
„ „ Trzcinica. 6·—.
Kółko rolnicze gminy Zarzecze. 6·—.
„ „ „ Kołaczyce. 5·—.
Towarzystwo zaliczkowe w Żmigrodzie nowym. 5·—.

Kałusz.

Czytelnia w Wojniłowie. 4·—.

Kolbuszowa.

Czytelnia w Trzęsówce. 4·—.
Zwierzch. gm. Kolbuszowa dolna. 2·—.

Kraków.

Rada miasta Krakowa. 1100·—.
Rada powiatowa, wkładka roczna. 20·—.
Zwierzchność gminy Czarna wieś. 10·—.
„ „ Łobzów. 5·—.
„ „ Prądnik czer. 10·—.
„ „ Przeginia duch. 2·—
„ „ Rząska. 4·—.
„ „ Tonie. 5·—.
„ „ Witkowice. 5·—.
Kółko rolnicze gminy Nowa wieś szlachecka 20·—.
Kółko rolnicze gminy Rybna. 6·—.
„ „ „ Wola Just. 10·—.
Kasa oszczędności m. Krakowa. 200·—.
Pow. Kasa oszczędn. w Krakowie. 300·—.
Spółka oszczędności i pożyczek w Liszkach, zasiłek. 10·—.
Drukarnia Związkowa w Krakowie. 25·—.

Krosno.

Czytelnia w Targowiskach. 4·—.
Kółko rolnicze gminy Cergowa. 6·—.
Magistrat miasta Krosna. 20·—.

Limanowa.

Czytelnia w Tymbarku, zasiłek. 11·20.
Zwierzchność gminy Stronie. 3.—.

Łańcut.

Rada powiatowa zasiłek. 20·—.
Zwierzchność gm. Brzoza stadnicka 5·—.
„ „ Rogóżno 2·—.
„ „ Smolarzyny. 2·—.
Rada szkolna w Sarzynie. 2·—.

Mielec.

Rada powiatowa, zasiłek. 15·—.
Czytelnia w Zdziarzcu. 4·—.

Myślenice.

Rada powiatowa, zasiłek za 1903 rok. 25·—.
Zwierzchność gminy Jachówka 2·—.

Zwierzchność gminy Jawornik 2.—.
„ „ Wola Radziszowska. 2·—.
Kółko rolnicze Wola Radziszowska. 6·—.
Towarzystwo pożyczkowe Wzajemna pomoc w Makowie. 10·—.

Nisko.

Rada powiatowa, zasiłek. 10·—.
Zwierzchność gminy Bieliny. 2·—.
„ „ Łętownia. 5·—.
„ „ Nisko. 4·—.

Nowy Sącz.

Rada powiatowa, zasiłek za 1903 rok. 40·—.
Czytelnia gminy Jelna. 4·—.
Zwierzchność gminy Chomranice. 2·—.
Stowarzyszenie pożyczkowe i oszczędności Wzajemna pomoc w Krynicy. 2·—.

Nowy Targ.

Rada powiatowa, zasiłek. 30·—.
Zwierzchność gminy Ochotnica. 5·—.

Pilzno.

Rada powiatowa, zasiłek. 20·—.
Czytelnia gminy Zwiernik. 2·—.
Zwierzchność gminy Błażkowa. 5·—.
Rada szkolna okręgowa Pilzno. 30·—.
Kierownik czytelni Siedliska - Bogusz. 10·—.

Podgórze.

Czytelnia w Bukowie. 2·—.
„ w Krzęcinie. 5·—.

Przemyśl.

Rada powiatowa, zasiłek. 50·—.
Zwierzchność gminy Bachórzec. 2·—.

Przeworsk.

Czytelnia w Ubieszynie. 2·—.
Zwierzchność gminy Manasterz. 5·—.
„ „ Ostrów. 5·—.
Kółko rolnicze gminy Jagieła. 6·—.
„ „ „ Przeworsk. 6·—.

Ropczyce.

Zwierzchność gminy Paszczyna. 2·—.
„ „ Zagorzyce. 10·—.

Rzeszów.

Czytelnia gminy Boguchwała. 3·—.
Czytelnia w Stobierny, dar. 39·—.
Zwierzchność gminy Mrowla. 2·—.
Kółko rolnicze gminy Łąka. 10·—.

Kółko rolnicze gminy Mrowla 2·—.
Powiatowe Towarzystwo zaliczkowe w Głogowie. 6·—.

Sanok.

Zwierzchność gminy Klimkówka. 10·—.
Towarzystwo Zaliczkowe w Rymanowie, wkładka. 10·—.

Strzyżów.

Czytelnia w Wiśniowej nad Wisłokiem. 2·—.

Tarnobrzeg.

Rada pow., zasiłek. 40·—
Czytelnia w Alfredówce. 4·—.
Zwierzchność gminy Zaleszany. 5·—.
Kółko rolnicze gminy Jadachy. 2·—.

Tarnopol.

Czytelnia w Łozowy. 3·—.

Tarnów.

Zwierzchność gminy Gromnik. 6·—.
„ „ Wróblowce. 2·—.
Kółko rolnicze gminy Szynwałd. 2·—.

Wadowice.

Rada powiatowa, wkładka 20·—.
Czytelnia w Frydrychowicach. 2·—.
„ w Łękawicy. 2·—.
„ w Wadowicach. 4·—.
Zwierzchność gminy Chocznia. 2·—.
„ „ Gierałtowice. 4·—.
„ „ Głębowice. 4·—.
„ „ Przeciszów. 5·—.
„ „ Radocza. 3·—.
„ „ Tarnawa. 4·—.
„ „ Zygodowice. 5·—.
Pow. Kasa Oszczędności w Wadowicach (wkładka jednorazowa). 100·—.
Towarz. Zaliczkowe w Zatorze. 10·—.

Wieliczka.

Rada pow., zasiłek. 100·—.
Zwierzchność gminy Wiśniowa, dar. 10·—.
Pow. Kasa Oszczęd. w Wieliczce. 10·—.

Żywiec.

Rada powiatowa, zasiłek. 50·—.
Zwierzchność gminy Rajcza. 4·—.
„ „ Słotwina. 4·—.

Śląsk (powiat Frysztacki).

Stowarzyszenie katolickie robotników „Praca“ w Karwinie. 10·—.